

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

EFRR-VII.432....2024

DECYZJA NR 30/24
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 28 sierpnia 2024 roku

w sprawie określenia spółce ...przypadającej do zwrotu kwoty środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, terminu od którego nalicza się odsetki oraz sposobu zwrotu środków.

Na podstawie: art. 207 ust. 1 pkt 2, art. 207 ust. 9 pkt 1, art. 60 pkt 6 i art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.), w związku z art. 104 oraz art. 107 § 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 z późn. zm.), art. 6, art. 9 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 8 i 9 lit. a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 poz. 818 z późn. zm.), art. 41 ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust. 2 a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566, z późn. zm.),

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w składzie:

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego - Renata Janik

Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego – Grzegorz Socha

Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego – Marek Bogusławski

Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego – Andrzej Prus

orzeka

- 1) określa spółce ..., przypadającą do zwrotu kwotę środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (zwanego dalej: „EFRR”) w łącznej wysokości: **.../100) wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych)** z tytułu zwrotu całości dofinansowania przekazanego na podstawie umowy nr RPSW.01.02.00-26-00/17-00

o dofinansowanie Projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17 wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych;

- 2) określa, że odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych o których mowa w pkt 1 nalicza się od kwot przekazanych z EFRR w wysokości:
- a) **..zł (słownie: ...zł, 60/100)** od dnia przekazania ww. środków EFRR, tj. od dnia 28 grudnia 2018 r. aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania, jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta) wniosek o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00/17-002;
 - b) **...,00 zł (słownie: ...zł, 00/100)** od dnia przekazania ww. środków EFRR, tj. od dnia 28 grudnia 2018 r. aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania, jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta) wniosek o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00/17-004;
 - c) **...,00 zł (słownie: ...zł, 00/100)** od dnia przekazania ww. środków EFRR, tj. od dnia 28 grudnia 2018 r. aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania, jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta) wniosek o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00.../17-005;
 - d) **...zł (słownie:..., 40/100)** od dnia przekazania ww. środków EFRR, tj. od dnia 28 grudnia 2018 r. aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania, jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta) wniosek o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00/17-007;
 - e) **...zł (słownie: ...zł, 28/100)** od dnia przekazania ww. środków EFRR, tj. od dnia 22 stycznia 2020 r. aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania, jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta) wniosek o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00/17-007;
 - f) **...zł (słownie: ...zł, 79/100)** od dnia przekazania ww. środków EFRR, tj. od dnia 22 stycznia 2020 r. aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania, jak i dzień obciążenia

- rachunku bankowego Beneficjenta) wniosek o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00/17-009;
- g) **...zł (słownie: .../100)** od dnia przekazania ww. środków EFRR, tj. od dnia 22 stycznia 2020 r. aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania, jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta) wniosek o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00/17-013;
- h) **...zł (słownie: sześćset osiemdziesiąt trzy tysiące trzysta sześćdziesiąt cztery zł, 07/100)** od dnia przekazania ww. środków EFRR, tj. od dnia 10 lutego 2021 r. aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania, jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta) wniosek o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00/17-013;
- i) **..zł (słownie: ...zł, 23/100)** od dnia przekazania ww. środków EFRR, tj. od dnia 10 lutego 2021 r. aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania, jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta) wniosek o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00/17-015;
- j) **...000,00 zł (słownie:... zł, 00/100)** od dnia przekazania ww. środków EFRR, tj. od dnia 6 lipca 2022 r. aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania, jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta) wniosek o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00/17-015;
- 3) określa, iż zwrot następuje poprzez dokonanie przez ... wpłaty należności, o której mowa w pkt 1 decyzji wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, o których mowa w pkt 2 decyzji w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, wskazany w uzasadnieniu decyzji.

Uzasadnienie

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, (zwana dalej „Instytucją Zarządzającą”, „IZ RPOWŚ na lata 2014-2020”, „IZ” lub „Organem”), ogłosił w dniu 26 maja 2017 r. jednoetapowy konkurs zamknięty nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-.../17 naboru wniosków o

dofinansowanie projektów w ramach Działania 1.2 pn. Badania i rozwój w sektorze świętokrzyskiej przedsiębiorczości. Projekty Badawczo – Rozwojowe Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Nabór wniosków o dofinansowanie ustalono na okres od 30 czerwca 2017 r. do 31 sierpnia 2017 r.

W treści ogłoszenia o ww. konkursie zawarto informację, iż szczegółowe zasady składania wniosków zostały zamieszczone w Regulaminie jednoetapowego konkursu zamkniętego nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-.../17, w ramach osi priorytetowej 1 Innowacje i nauka, Działania 1.2 Badania i rozwój w sektorze świętokrzyskiej przedsiębiorczości. Projekty Badawczo – Rozwojowe Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, dostępnym na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej tj. www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl oraz na portalu Funduszy Europejskich www.funduszeuropejskie.gov.pl. Przedmiotowy regulamin, będący załącznikiem do Uchwały nr.../17 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 maja 2017 r. zmieniony Uchwałą nr .../17 z dnia 11 lipca 2017 r. stanowił uszczegółowienie informacji zawartych w ww. ogłoszeniu konkursowym. Przed sporządzeniem wniosku o dofinansowanie każdy wnioskodawca był zobowiązany do zapoznania się z zasadami zawartymi w ww. regulaminie oraz z treścią załączonych do tego regulaminu dokumentów, zamieszczonych na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, w skład których wchodziły m.in.:

- „Wzór wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Osi Priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w Lokalnym Systemie Informatycznym LSI”,
- „Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach Osi Priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w Lokalnym Systemie Informatycznym LSI”,
- „Wzór Umowy o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020 wraz z załącznikami”.

Jednocześnie w wykazie obowiązujących aktów prawnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (zwany dalej: „RPOWŚ 2014-2020”) we wzorze Umowy o dofinansowanie, zamieszczonym na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, wskazano, iż obowiązują zapisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2020, poz. 818 ze zm.), zwanej dalej „ustawą wdrożeniową” oraz

ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2023, poz. 1270 ze zm.),
(zwanej dalej „u.f.p.”).

Każdy wnioskodawca zgodnie z § 6 Regulaminu konkursu zobowiązany był również do zapoznania się z dokumentem pn. „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” zwanymi dalej „Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności”, opracowanym przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju, zamieszczonym na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl.

W wykazie obowiązujących aktów prawnych znajdującym się w ww. wzorze Umowy o dofinansowanie wskazano, iż obowiązują zapisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z 20.12.2013 r.), zwanego dalej: „Rozporządzeniem ogólnym” lub „Rozporządzeniem 1303/2013”

Jednocześnie, zgodnie z § 1 ust. 4 wzoru umowy o dofinansowanie beneficjent zobowiązany jest do zapoznania się i stosowania Wytycznych Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Ponadto, w ww. wzorze umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję:

- 1) projektu - § 1 ust. 8,
- 2) wydatków kwalifikowalnych - § 1 ust. 10,
- 3) wniosku o dofinansowanie - § 1 ust. 12,
- 4) umowy - § 1 ust. 13,
- 5) zakończeniu realizacji projektu - § 1 ust. 36,
- 6) nieprawidłowości - § 1 ust. 40,
- 7) korekty finansowej - § 1 ust. 41,
- 8) zamówieniu publicznym - § 1 ust. 42.

W treści § 2 ust. 2 ww. wzoru umowy zawarto wskazanie, iż beneficjent zobowiązuje się do realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie, a w przypadku zmian w projekcie

dokonanych w trakcie jego realizacji zgodnie z postanowieniami § 22 umowy, beneficjent zobowiązuje się do realizacji projektu uwzględniając zmiany zaakceptowane przez Instytucję Zarządzającą zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie.

Dalej w § 2 ust. 6 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu wskazano, że ocena kwalifikowalności poniesionego wydatku dokonywana jest w szczególności na podstawie wytycznych, o których mowa w § 1 pkt 5 lit. e, zapisów SZOOP oraz Regulaminu konkursu przede wszystkim w trakcie realizacji Projektu poprzez weryfikację wniosków o płatność oraz w trakcie kontroli Projektu, w szczególności kontroli w miejscu realizacji Projektu lub siedzibie Beneficjenta. (...) Przyjęcie danego Projektu do realizacji i podpisanie z Beneficjentem Umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki, które Beneficjent przedstawi we wniosku o płatność w trakcie realizacji Projektu, zostaną poświadczane, zrefundowane lub rozliczone (w przypadku systemu zaliczkowego).

Ponadto, w § 3 ust. 1 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu określono obowiązek Beneficjenta polegający na jego zobowiązaniu *„do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi horyzontalnymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości”*.

Zgodnie w § 7 ust. 1 ww. wzoru umowy o dofinansowanie *„Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu”*.

Ponadto, we wzorze umowy w § 10 ust.1 wskazano, że *„Jeżeli zostanie stwierdzone, że Beneficjent wykorzystał całość lub część dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem, bez zachowania obowiązujących procedur, lub pobrał całość lub część dofinansowania w sposób nienależny albo w nadmiernej wysokości, Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu tych środków, odpowiednio w całości lub w części, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek Beneficjenta, na zasadach określonych w u.f.p. ”*, a w przypadku, gdy te środki, podlegające zwrotowi nie zostałyby w odpowiednim

terminie zwrócone przez Beneficjenta to Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin od którego nalicza się odsetki (vide § 10 ust. 5 wzoru umowy).

Natomiast w § 13 ust.1 pkt 3 wzoru umowy o dofinansowanie projektu wskazano, że Beneficjent zobowiązuje się m.in. do *„przekazywania do Instytucji Zarządzającej wszelkich dokumentów, informacji i oświadczeń związanych z realizacją Projektu, których Instytucja Zarządzająca zażąda w okresie realizacji Projektu i jego trwałości.”*

Na podstawie § 14 ust.1 wzoru umowy o dofinansowanie projektu Beneficjent został zobowiązany do poddania się kontroli na miejscu w zakresie prawidłowości realizacji Projektu, dokonywanej przez Instytucję Zarządzającą oraz inne podmioty uprawnione do jej przeprowadzenia na podstawie odrębnych przepisów.

Zgodnie z § 24 ust. 2 pkt 1 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu Instytucja Zarządzająca może rozwiązać umowę bez wypowiedzenia, wówczas, gdy *„Beneficjent wykorzystał przekazane środki finansowe (w całości lub w części) na cel inny niż określony w Projekcie lub niezgodnie z niniejszą Umową oraz przepisami prawa lub procedurami właściwymi dla Programu.”*

Ponadto, zgodnie z § 3 pkt 8 regulaminu konkursu w ramach naboru RPSW.01.02.00-IZ.00-26-.../17 Beneficjent zobowiązany jest do *„składania sprawozdań z postępu prac badawczych określonych w Planie prac B+R. W terminie 10 dni liczonych od dnia planowanego zakończenia danego etapu prac (osiągnięcia kamienia milowego) Beneficjent składa do IZ RPOWŚ 2014-2020 sprawozdanie w którym potwierdza wykonanie prac w planowanym zakresie i osiągnięcie zakładanych efektów, w tym osiągnięcie zakładanego poziomu gotowości technologicznej. W razie nie osiągnięcia planowanych efektów w planowanym terminie Beneficjent ma możliwość wystąpienia do IZ RPOWŚ 2014-2020 z prośbą o wyrażenie zgody na wprowadzenie modyfikacji w Planie prac B+R. Brak zgody IZ RPOWŚ 2014-2020 na wprowadzenie zmian do Planu prac B+R powoduje konieczność wstrzymania realizacji projektu, co wiąże się z brakiem możliwości sfinansowania kolejnych etapów”*.

Zgodnie z Rozdziałem 10 – Kontrole w trybie doraźnym pkt 6) Wytycznych Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z 27.12.2021 r. – do stosowania, których Beneficjent zgodnie z wzorem umowy o dofinansowanie był zobowiązany *„Kontrola w trybie doraźnym jest przeprowadzana z uwzględnieniem – w odpowiednim zakresie – warunków, o których mowa w wytycznych, w odniesieniu do kontroli*

systemowej, jak również weryfikacji wydatków. W przypadku kontroli w trybie doraźnym etap przekazania zawiadomienia o kontroli nie jest obligatoryjny”.

Następnie w § 24 ust. 1 pkt 3 wzoru umowy o dofinansowanie wskazano: „Instytucja Zarządzająca może rozwiązać niniejszą Umowę z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia, jeżeli Beneficjent zaprzestął realizacji Projektu lub realizuje go w sposób niezgodny z niniejszą umową, przepisami prawa lub procedurami właściwymi dla Programu” oraz w ust. 3 „W przypadku rozwiązania umowy z powodów, o których mowa w ust. 1 i 2, Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania dofinansowania do dnia zwrotu, w terminie 14 dni od dnia rozwiązania umowy i na rachunki bankowe wskazane przez Instytucję Zarządzającą”.

Do przedmiotowego konkursu zamkniętego przystąpiła spółka ...Sp. z o.o. zwana dalej „Beneficjentem”, składając w dniu .. sierpnia 2017 r. wniosek o dofinansowanie projektu pn.: „...” na wnioskowaną kwotę dofinansowania w wysokości:...,00 zł.

W wyniku przeprowadzonej oceny formalnej i merytorycznej, przedmiotowy wniosek o dofinansowanie, zwany również „Projektem”, na podstawie Uchwały Nr .../18 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia ... marca 2018 r. został zakwalifikowany do wsparcia w ramach przedmiotowego konkursu w kwocie ...zł.

W wyniku ww. pozytywnej oceny formalnej i merytorycznej projektu, Instytucja Zarządzająca zawarła w dniu 25 października 2018 r. ze spółką..., jako Beneficjentem tego Programu, umowę nr RPSW.01.02.00-26-00/17-00 o dofinansowanie Projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17 pn.: „...” (zwaną dalej „Umową o dofinansowanie”) na kwotę dofinansowania ze środków EFRR w łącznej wysokości:...,00 zł. Termin realizacji projektu został ustalony w okresie od ...

Umowa o dofinansowanie zawarta z Beneficjentem w dniu ...r. w porównaniu do ww. wzoru umowy obowiązującego na moment złożenia wniosku o dofinansowanie, zawierała zaktualizowane postanowienia, zgodnie z obowiązującym na dzień jej podpisania wzorem umowy o dofinansowanie. Beneficjent zobowiązany był do zapoznania się z warunkami i postanowieniami zawartymi w przedmiotowej Umowie o dofinansowanie przed jej podpisaniem. W niniejszej Umowie o dofinansowanie znalazły się wszystkie wyżej omówione postanowienia zawarte w jej wzorze, stanowiącym załącznik do ww. Regulaminu konkursu zamkniętego.

W związku z czym Beneficjent podpisując ww. umowę o dofinansowanie został poinformowany, że zobowiązany jest do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki

celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o zapisy wytycznych horyzontalnych oraz zgodnie z procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie. Jednocześnie, zgodnie z treścią § 2 ust.2 umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany był do realizacji Projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie.

Beneficjent w oświadczeniu załączonym w części XVI wniosku o dofinansowanie Projektu, oświadczył że zapoznał się z Regulaminem konkursu i akceptuje jego postanowienia w zakresie warunków i zasad ubiegania się o dofinansowanie w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020, a także iż jest świadomy praw i obowiązków związanych z realizacją projektu finansowanego z EFRR w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020, zobowiązując się do zapewnienia trwałości oraz osiągnięcia i utrzymania planowanych efektów Projektu opisanych za pomocą wskaźników w okresie 5/3 lat od płatności końcowej zgodnie z art. 71 rozporządzenia Rady nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.

Ponadto, we wniosku o dofinansowanie projektu Beneficjent założył cel, którym było ...obejmującego zarówno innowację procesową jak również produktową.

Realizacja prac badawczo-rozwojowych miała na celu: ...

Z kolei w dokumencie Plan prac badawczych, opisano szczegółowo zaplanowane prace i planowane rezultaty. Planowanym rezultatem projektu było:...

W ramach projektu zaplanowano również utworzenie 3 nowych miejsc pracy oraz odbycie szkolenia w zakresie podniesienia kompetencji cyfrowych dla 8 osób.

W oparciu o zatwierdzony w dniu 15 grudnia 2018 r. wniosek o płatność pośrednią nr RPSW.01.02.00-26-00/17-001 Instytucja Zarządzająca w dniu 28 grudnia 2018 r. przekazała Beneficjentowi wnioskowaną płatność zaliczkową w kwocie środków EFRR: 000,00 zł.

Beneficjent ww. zaliczkę częściowo rozliczył we wnioskach o płatność nr: RPSW.01.02.00-26-00/17-002 (kwota: 16,60 zł), RPSW.01.02.00-26-00/17-004 (kwota: 53 984,00 zł), RPSW.01.02.00-26-00/17-005 (kwota: 635 264,00 zł), RPSW.01.02.00-26-00/17-007 (kwota: 110 735,40 zł).

W dniu 27 grudnia 2019 r. Beneficjent dokonał zwrotu ww. niewykorzystanej części zaliczki w kwocie: 000,00 zł.

W oparciu o zatwierdzony w dniu 15 stycznia 2020 r. wniosek o płatność pośrednią nr RPSW.01.02.00-26-00/17-006 Instytucja Zarządzająca w dniu 22 stycznia 2020 r. przekazała Beneficjentowi wnioskowaną płatność zaliczkową w kwocie środków EFRR: 000 000,00 zł. Beneficjent ww. zaliczkę rozliczył we wnioskach o płatność nr: RPSW.01.02.00-26-00/17-007 (kwota: 32 731,28 zł, 143 466,68 zł), RPSW.01.02.00-26-00/17-009 (kwota: 508 790,79 zł), RPSW.01.02.00-26-00/17-013 (kwota: 108 477,93 zł).

W dniu 21 stycznia 2021 r. Beneficjent dokonał zwrotu ww. niewykorzystanej części zaliczki w kwocie: 00 000,00 zł i w dniu 23 lutego 2022 r. w kwocie: 0 000,00 zł.

Następnie w oparciu o zatwierdzony w dniu 27 stycznia 2021 r. wniosek o płatność pośrednią nr RPSW.01.02.00-26-00/17-010 Instytucja Zarządzająca w dniu 10 lutego 2021 r. przekazała Beneficjentowi wnioskowaną płatność zaliczkową w kwocie środków EFRR: 30 zł. Beneficjent ww. zaliczkę rozliczył we wnioskach o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00/17-013 (kwota: 683 364,07 zł).

W dniu 30 listopada 2022 r. Beneficjent dokonał zwrotu ww. niewykorzystanej części zaliczki w kwocie: 17 000,00 zł. Pozostała do rozliczenia kwota zaliczki w wysokości: 292 531,23 zł.

W oparciu o zatwierdzony w dniu 27 czerwca 2022 r. wniosek o płatność pośrednią nr RPSW.01.02.00-26-00/17-014 Instytucja Zarządzająca w dniu 6 lipca 2022 r. przekazała Beneficjentowi wnioskowaną płatność zaliczkową w kwocie środków EFRR: 0 000,00 zł, której Beneficjent nie rozliczył i pozostała do rozliczenia kwota zaliczki w wysokości: 0 000,00 zł.

IZ na podstawie art. 23 ust. 1 w związku z art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz.U. z 2020 r., poz. 818) przeprowadziła kontrolę w trakcie realizacji projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17 pn. „...”. Kontrolę przeprowadzono na dokumentach w siedzibie Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020 w okresie 12-16.09.2022 r. oraz na dokumentach zamieszczonych przez Beneficjenta w systemie SL 2014 w dniach: 21.09.2022 r., 06.10.2022 r., 25.10.2022 r. oraz 07.11.2022 r. Kontrola przeprowadzona została przez Zespół Kontrolny złożony z pracowników Departamentu Kontroli i Certyfikacji RPO Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego z siedzibą w Kielcach. Celem kontroli była weryfikacja dokumentów w zakresie

prawidłowości przeprowadzenia przez Beneficjenta właściwych procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych w ramach realizacji projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17.

IZ wskazała, że w trakcie kontroli realizacji projektu w zakresie dokumentacji dotyczącej przeprowadzonych postępowań, w okresie 12-16.09.2022 r. oraz na dokumentach zamieszczonych przez Beneficjenta w systemie SL 2014 w dniach: 21.09.2022 r., 06.10.2022 r., 25.10.2022 r. oraz 07.11.2022 r., których celem był wybór wykonawców:

- a) usługi pełnienia funkcji starszego technika w projekcie Laboratorium ..., (w części dotyczącej Wykonawcy – Pana.),
- b) wykonawcy usługi pełnienia funkcji inżyniera procesów przemysłowych - automatyka w projekcie pn. „...”
”, (w części dotyczącej Wykonawców: ...
- c) wykonawcy usługi pełnienia funkcji głównego technologa w projekcie pn. ...
- d) wykonawcy usługi wykonania komory obrotowej zgazowania, wg powierzonego projektu i w oparciu o powierzony korpus komory,
- e) wykonawcy dostawy zestawu - komputera przemysłowego wraz z oprogramowaniem wizualizacyjnym SCADA/HM z wieczystą licencją i kluczem USB, o parametrach wyszczególnionych w ogłoszeniu, ustalono szereg nieprawidłowości.

IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 ustaliła, iż Beneficjent w toku w/w postępowań naruszył następujące przepisy:

- przepisy art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, § 3 pkt 1, § 12 pkt 1, pkt 4 umowy z dnia 25.10.2018 r. o dofinansowanie projektu RPSW.01.02.00-26-00/17 w zw. z przepisami sekcji ...) Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,
- przepisy art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, § 3 pkt 1, § 12 pkt 1, pkt 4 umowy z dnia 25.10.2018 r. o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17 w zw. z przepisami sekcji: ... Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,
- przepisy art.184 ust.1 u.f.p, § 22 pkt 1 umowy z dnia ...r. o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17 w zw. z przepisami sekcji: ...

Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,

W związku z powyższym, IZ RPOWŚ 2014-2020:

a) uznała za wydatek niekwalifikowalny kwotę w łącznej wysokości ...zł,

w tym:

- kwotę 56 023,96 zł - wynikającą z wniosku o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00/17-013,

- kwotę 5 628,25 zł - wynikającą z wniosku o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00/17-009,

b) ustaliła wartość korekty finansowej w łącznej wysokości ...zł, w tym:

-w wysokości 43 681,29 zł – wynikającej z wniosku o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00/17-013,

- w wysokości 4 502,60 zł - wynikającej z wniosku o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00/17-009.

Jednocześnie biorąc pod uwagę, iż we wniosku o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00/17-013, Beneficjent nie przedstawił wszystkich wydatków związanych z zamówieniami w których wystąpiły nieprawidłowości - IZ RPOWŚ na lata 2014 - 2020 zaleciła pomniejszenie o 25% kolejnych wydatków kwalifikowalnych dotyczących postępowań, których prawidłowość została zakwestionowana.

W wyniku kontroli przesłano do Beneficjenta Informację Pokontrolną z dnia 25 listopada 2022 r. nr KC-I.432...2.2022/ z możliwością złożenia zastrzeżeń. Beneficjent skorzystał z tej możliwości i w odpowiedzi na wniesione zastrzeżenia przez Beneficjenta z dnia 14.12.2022 r. do Informacji Pokontrolnej nr KC-I.432... 2.2022/, IZ RPOWŚ na lata 2014 - 2020 poinformowała Beneficjenta pismem KC-I.432... 2.2022 z dnia 30 grudnia 2022 r., iż po ponownej analizie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego:

a) **uwzględniła wyjaśnienia Beneficjenta** w zakresie korekty finansowej dotyczącej wydatków z tytułu pełnienia przez Pana ...funkcji inżyniera procesów przemysłowych – automatyka i dokonuje zmian zapisów w ostatecznej Informacji pokontrolnej,

b) w pozostałym zakresie **nie uwzględniła wyjaśnień Beneficjenta** oraz podtrzymała stanowisko przedstawione w Informacji pokontrolnej, dotyczące naruszeń przepisów w toku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień, których celem był wybór wykonawców.

W związku z powyższym IZ przesłała do Beneficjenta dwa egzemplarze ostatecznej Informacji Pokontrolnej nr KC-I.432....2.2022/ z dnia 30 grudnia 2022 r. z kontroli w trakcie realizacji projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17 pn....” z prośbą o jej podpisanie i przekazanie jednego egzemplarza w terminie 14 dni.

Poinformowano Beneficjenta, że zgodnie z art. 25 ust. 11 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 do ostatecznej Informacji Pokontrolnej oraz do pisemnego stanowiska wobec zgłoszonych zastrzeżeń nie przysługiwała możliwość wniesienia uwag.

W dniach 9 grudnia 2022 r. i 4 stycznia 2023 r. IZ przesłała do Beneficjenta 2 Erraty do ostatecznej Informacji Pokontrolnej nr KC-I.432....2.2022/DK-2/P z dnia 30 grudnia 2022 r. z kontroli w trakcie realizacji projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17 pn. „...” z prośbą o jej podpisanie i przekazanie jednego egzemplarza w terminie 14 dni.

Jednocześnie biorąc pod uwagę, iż we wniosku o płatność nr RPSW.01.02.00-26-00.../17-013, Beneficjent nie przedstawił wszystkich wydatków związanych z zamówieniami w których wystąpiły nieprawidłowości, IZ RPOWŚ na lata 2014 - 2020 zaleciła pomniejszenie o 25 % kolejnych wydatków kwalifikowalnych dotyczących postępowań, których prawidłowość została zakwestionowana w Informacji Pokontrolnej nr KC-I.432....2.2022/ z dnia 30.12.2022 r.

Następnie IZ pismem KC-I.432...1.2022 z dnia 20 kwietnia 2022 r. poinformowała Beneficjenta, że na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 a także § 14 umowy o dofinansowanie projektu, przeprowadzi kontrolę doraźną projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17 pn. „...” w zakresie prawidłowej realizacji ww. projektu w dniu 25.04.2022 r.

Kontroli doraźnej projektu w miejscu realizacji tj. ul. ...dokonałi pracownicy Departamentu Kontroli i Certyfikacji RPO Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego z siedzibą w Kielcach.

Osobami odpowiedzialnymi za projekt, udzielającymi informacji i wyjaśnień byli:...

Po dokonanej kontroli doraźnej projektu Instytucja Zarządzająca podjęła decyzję o przeprowadzeniu wizyty monitorującej u Beneficjenta z udziałem Eksperta zewnętrznego w celu weryfikacji realizacji projektu, oraz uzyskania wyjaśnień i informacji o jego przebiegu, oraz o osiągniętych wynikach.

O powyższym fakcie Beneficjent został poinformowany przez IZ pismem z dnia 30 września 2022 r., znak KC-I.432...1.2022. Powyższe pismo zostało odebrane w dniu 6 października 2022 r. Następnie IZ pismem z dnia 23 grudnia 2022 r., znak KC-I.432...3.2022, poinformowała Beneficjenta, że w dniu 29 grudnia 2022 r. odbędzie się kontrola o charakterze wizyty monitorującej w miejscu realizacji projektu z udziałem eksperta zewnętrznego Pana ...Pismo zostało odebrane w dniu 29 grudnia 2022 r. Dodatkowo informacja o kontroli była wysłana dzień wcześniej e-mailem z uzyskanym potwierdzeniem odbioru i ustaloną godziną przez Panią Prezes... Wizyta monitorująca została przeprowadzona w dniu 29 grudnia 2022 r. u Beneficjenta w biurze

W składzie komisji monitorującej uczestniczyli:

- 1) ...- Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego,
- 2) ...- Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego,
- 3) ...- Ekspert zewnętrzny.

Osobą reprezentującą Beneficjenta był Pan ...- Kierownik Badań.

Wizyta monitorująca obejmowała następujące obszary:

- 1) Weryfikacja zgodności dokumentacji z wnioskiem aplikacyjnym, planem Przedsięwzięcia;
- 2) Zakres działań informacyjnych i promocyjnych dla projektów współfinansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- 3) Inne niezbędne punkty.

Wizyta monitorująca odbyła się po zapoznaniu się przez Eksperta zewnętrznego - Pana ...oraz innymi dokumentami dotyczącymi projektu udostępnionymi przez Instytucję Zarządzającą.

Pierwsza część wizyty monitorującej miała miejsce od godziny 10:00, która odbyła się w biurze Beneficjenta. W trakcie wizyty oprócz bieżącej weryfikacji realizacji projektu, krótko po jego zakończeniu i wobec braku przedłożenia przez Beneficjenta raportu z realizacji prac z Etapu 2, chciano zweryfikować zakres zrealizowanych prac, opracowaną dokumentację, jak i uzyskać wyjaśnienia odnośnie wielu budzących wątpliwości informacji przekazywanych przez Beneficjenta między innymi w składanych kwartalnych sprawozdaniach z realizacji Etapu 2.

Druga część wizyty monitorującej od godziny około 12:30 została przeprowadzona w Hali, którą Beneficjent wciąż wynajmował, gdzie znajdowały się urządzenia na których Beneficjent realizował swoje prace w projekcie. Znajdowały się tam między innymi: komora skrzynkowa, komora obrotowa, połączone ze sobą urządzenia technologiczne jak filtr z dopalaczem, reaktor CFRR, skrubler gazu, wentylator, komin z zamontowanymi urządzeniami pomiarowymi do emisji, szafy sterownicze (jedna przy urządzeniach), i druga nowa z drugim sterownikiem podłączonym do opracowanego systemu ... (oprogramowanie na komputerze umożliwiające zbieranie danych i sterowanie procesem) - znajdujące się w pomieszczeniu obsługi z komputerem, oraz inne urządzenia i maszyny jak ręczny wózek widłowy, spawarka, myjka ciśnieniowa, kompresor, butle na gaz spawalniczy i propan butan itd.

Obok spraw formalnych weryfikowanych przez pracowników IZ, Ekspert zewnętrzny pytał również Beneficjenta o szeroki zakres merytoryczny realizacji projektu. Były to między innymi:

- wyniki przeprowadzonych badań i ich dokumentacja,
- rozwiązania techniczne i technologiczne stosowane w badaniach,
- napotkane problemy techniczne i technologiczne, oraz sposoby ich rozwiązania,
- opracowana dokumentacja techniczna i technologiczna będąca wynikiem realizacji projektu,
- i inne obszary związane z zarządzaniem projektem, jak i definicją niektórych pojęć, które Beneficjent używał w mylny, niespójny sposób np.: Optymalizacja, Paradygmat, itd.

W toku rozmowy Beneficjent koncentrował się na wyjaśnieniach i tłumaczeniach problemów z jakimi napotkał się w trakcie realizacji projektu, głównie: pandemią COVID-19, brakiem wykwalifikowanych pracowników, problemami technicznymi, odkryciem że złożony projekt wraz z promotorem technologii nie do końca był spójny z rzeczywistymi zjawiskami fizycznymi i chemicznymi, itp.

Beneficjent wiele uwagi poświęcał sprawom dotyczącym wczesnego etapu realizacji projektu, tłumacząc z jakimi to problemami się borykał, wynikającymi z rezygnacji jednego z „promotorów” projektu, oraz jak to wiele pracy włożył w nawiązanie współpracy z nowym technologiemi, który również okazał się nieodpowiedni, pomimo bardzo znaczących referencji.

To w gestii Beneficjenta leżał dobór i nadzór nad kadrą realizującą projekt, i to on ponosi odpowiedzialność za ich pracę jak i efekty. W przypadku gdy realizacja projektu jest obarczona zbyt wielkim ryzykiem i problemami jak np. znalezieniem adekwatnej kadry, projekt należało zakończyć i decyzja ta leżała tylko i wyłącznie w gestii Beneficjenta i żadne rozmowy z osobami z

IZ, czy zewnętrznymi autorytetami ze świata nauki czy instytucjami, nie usprawiedliwiają kontynuowania realizacji projektu pomimo napotkanych tak znaczących problemów kadrowych uniemożliwiających i opóźniających realizację bieżących prac w projekcie. Beneficjent tłumaczył również niemożność znalezienia pracowników faktem, że w ...były inne zakłady które konkurowały o pracowników. Jednakże to Beneficjent wybrał miejsce realizacji projektu w związku z tym, to na Beneficjencie spoczywał ciężar ryzyka kadrowego w sprawie wyboru lokalizacji. I tak jak w przypadku innych problemów z realizacją projektu, w obliczu tak znaczących problemów należało rozważyć jego zakończenie.

Rozmowy dotyczyły również spraw technicznych i szczegółów prowadzonych badań. Ekspert prosił Beneficjenta o udostępnienie wyników badań, sprawozdań z badań, zestawień, zapisów, arkuszy wyników i innych materiałów dokumentujących zrealizowane prace i uzyskane wyniki w toku realizacji prac. Beneficjent nie przedstawił żadnych wyników poza prezentacją na swoim komputerze wykresu z przebiegiem temperatury w czasie nagrzewania, mówiąc że to dane zarejestrowane przez opracowany w późniejszym etapie system ...do sterowania i rejestracji danych pomiarowych.

Wobec braku jakichkolwiek zaprezentowanych rzetelnych danych popartych dokumentacją fotograficzną, filmową, zapisami z urządzeń pomiarowych, notatek, nie można było uznać żadnych z prezentowanych danych za rzetelne i poprawne, aby móc na nich opierać jakiegokolwiek dalsze prace, czy mówić o powtarzalności procesu i wyników. Beneficjent prowadził wstępne próby, testy, rozpoznawcze i nic poza tym. W związku z powyższym Ekspert poinformował Beneficjenta jak powinny wyglądać rzetelnie udokumentowane i przeprowadzone badania.

Beneficjent oprócz pokazania na ekranie komputera jednego wspomnianego powyżej zapisu, wskazał na dane przedstawione w Sprawozdaniu z realizacji Etapu 1 i poza tym nie przedstawił żadnych dodatkowych danych. Prowadziło to do podejrzenia że Etap 2 nie został w ogóle zrealizowany i projekt przestał być realizowany w momencie gdy zostało złożone sprawozdanie z Etapu 1.

Przedstawione dane w sprawozdaniu z realizacji Etapu 1, to cząstkowe informacje, niepełne i o znikomej wartości naukowej, jak i w większości całkowicie nieużyteczne. Dlatego też podczas wizyty monitorującej ekspert zwrócił się o przedstawienie pełnych sprawozdań z badań, obejmujących sposób ich realizacji, analizy materiałów jakie użyto w badaniach, pełnych wyników pomiarów i nastaw urządzeń, w tym pomiarów emisji, składu gazów, konfiguracji ciągu technologicznego, jak i wyników uzyskanych produktów procesu. Niestety Beneficjent nie

dysponował żadnymi tego typu pełnymi wynikami badań, co wskazywało na kompletnie złe prowadzenie prac i brak zarówno nadzoru jak i planowania prowadzonych prac, których nie można nazwać badaniami, a jedynie próbami, czy eksperymentami wstępnymi bez należytego merytorycznego przygotowania i przeprowadzenia.

Beneficjent bardzo wiele uwagi poświęcał problemowi braku udziału Instytutu w realizacji projektu, tłumacząc że zmiana na stanowisku dyrektora ITME, czy jego reorganizacja miała wpływ na realizację projektu. Już na wstępie nie można było się w żaden sposób zgodzić z taką argumentacją. Beneficjent opowiedział historię o rozmowach z ITME w sprawie udziału w projekcie, i na koniec wyjaśnił, że żadna umowa nie została podpisana, choć podobno była uzgodniona.

W związku z tym należało uznać, że skoro współpraca z ITME była istotna dla realizacji projektu to podobnie jak w przypadku braku odpowiednich zasobów kadrowych, projekt należało przerwać na wcześniejszym etapie jego realizacji.

Znamiennym jest również wątek posiadanej licencji.... Beneficjent potwierdził, że ją nabył podkreślając, że po bardzo atrakcyjnej cenie, ale jak przyznał nie skorzystał z tego oprogramowania, bo nie miał odpowiednich osób by używać tego zaawansowanego oprogramowania. Informacja ta potwierdziła brak jakichkolwiek informacji o wynikach modelowania w sprawozdaniu z prac realizowanych w projekcie.

Beneficjent wielokrotnie zaznaczał przy okazji udzielania odpowiedzi na pytania komisji monitorującej, że na wszelkie zmiany czy odstępstwa w realizacji projektu ma zgodę IZ.

Ani zmiana kamieni milowych, ani celów projektu, nie zostały zatwierdzone przez IZ i projekt powinien osiągnąć rezultaty zgodnie z dokumentacją z wniosku o dofinansowanie (WOD).

W zakresie osiągnięcia kamieni milowych z Etapu 1 i Etapu 2 Beneficjent stwierdził, że zmienił się „paradygmat” i uzyskano zgodę od IZ na zmianę kamieni milowych, tak aby nie było potrzebnego uzyskania np. poziomu emisji z procesu, ilości przerobu odpadów na dobę, czy redukcji substancji organicznej w odpadach.

Beneficjent twierdził, że osiągnął kamień milowy, bo wybudowana została komora skrzynkowa, oraz dodatkowo obrotowa, ponieważ udało mu się w jednym przypadku, a nie w większości, wg jego oceny, osiągnąć redukcję poziomu substancji organicznych do poziomu poniżej 2%. Nie sposób zgodzić się z Beneficjentem, i uznać jego argumentacji gdyż sama budowa wadliwych i niemożliwiających na przeprowadzenie metodologicznie poprawnych badań, prób, urządzeń nie spełnia kryteriów celu projektu. Uzyskane wstępne, szczątkowe, niepełne i wybiórcze wyniki z

niemiarodajnych i niemierzalnych prób, eksperymentów to prace rozpoznawcze, a nie badania, które dowiodły wadliwości używanego wyposażenia, urządzeń i metod pomiarowych. Sam Beneficjent wskazał, w sprawozdaniu jak i w trakcie wizyty monitorującej, że nie osiągnięto w żadnej mierze spełnienia norm emisyjnych dla pracującego urządzenia, jak i nie zrealizowano wielu z planowanych prac i technologia wymagała dalszych nakładów i prac.

Beneficjent zapytany o zaprezentowane wyniki redukcji substancji organicznej dla zaprezentowanej próbki, poinformował, że zostały wygarnięte pozostałości po procesie z reaktora i przesłane do badań. W niektórych próbkach poziom węgla był powyżej 50%, ale kilka z nich było bardzo dobrze przetworzonych, stąd uzyskany taki wynik. Innych próbek ani wyników Beneficjent nie miał i nie zaprezentował.

Beneficjent powinien być świadomy, że wynik jednej próbki jest niewystarczający do uzasadnienia swojej tezy, a tym bardziej, że próbka ta jest niepowtarzalna jak i niewiadomego pochodzenia. Nie jest znane z jakiego odpadu pochodzi, w jakich warunkach została wytworzona, jak została pobrana i jak przygotowana. Co więcej jedna wybiórcza próbka, spośród przeważającej większości nie w pełni przerobionych próbek, nie jest reprezentatywna i nie uposażana do pozytywnego rozstrzygnięcia o opracowaniu skutecznej metody. W związku z tym nie było możliwe uznanie za spełnienie zakładanego we wniosku osiągnięcia kamienia milowego w zakresie redukcji poziomu substancji organicznych do poziomu poniżej 2%. Brak było danych procesowych, w których wytworzono daną próbkę, co uniemożliwiało jakiegokolwiek wnioskowanie na jej podstawie. Poinformowano Beneficjenta w jaki sposób powinien udokumentować i przeprowadzić takie badanie, aby można było je uznać za rzetelne i wiarygodne. Również wskazano, że określanie ilości substancji organicznych nie sprowadza się tylko do zawartości węgla, ale i innych substancji organicznych, co należało wskazać lub zbadać we właściwym zakresie. Warto zaznaczyć że zaprezentowane wybiórcze wyniki są do przewidzenia, zewnętrzna warstwa odpadów w komorze ulegnie znaczącemu wypaleniu, a te wewnątrz tylko częściowemu, ale nie oznacza to, że cel i skuteczność technologii została potwierdzona. Wręcz przeciwnie znacząca rozbieżność wyników wskazała, na wybiórcze i losowe działanie technologii i jej niedopracowanie.

Rozmowa z Beneficjentem w trakcie wizyty monitorującej, dotyczyła także korzyści ekonomicznych wynikających z wartości metali odzyskanych w wyniku przepalenia odpadów ZSEE. Beneficjent zapytany o to, mówił że prowadził analizy, modelował, i planował skorzystać na nagłym kryzysowym wzroście cen metali, które po pozyskaniu z odpadów mógłby sprzedawać, natomiast nie przedstawił żadnych danych ani wiarygodnych źródeł. Ekspert poinformował

Beneficjenta, że należałoby przedstawić analizę porównawczą ceny sprzedaży płytek elektronicznych bez ich przepalania a kosztów procesu i przychodu ze sprzedaży zmieszanych i przepalonych metali po procesie Beneficjenta. Bez tego typu ogólnej, ale rzetelnej i opartej na faktach i obiektywnych danych analizy, deklaracje i opisy „korzyści ekonomicznych” są bezzasadne. Praktyka gospodarcza od lat wskazuje na nieopłacalność stosowania procesów termicznych do przetwarzania płytek PCB, których cena sprzedaży do dużych hut po ich demontażu przynosi około 70% wartości zawartych w nich metali.

Następna część wizyty monitorującej została przeprowadzona w Hali, gdzie znajdowały się urządzenia na których Beneficjent realizował swoje prace w projekcie, którą Beneficjent wynajmował. Znajdowały się tam między innymi: komora skrzynkowa, komora obrotowa, połączone ze sobą urządzenia technologiczne jak filtr z dopalaczem, reaktor CFRR, skrubler gazu, wentylator, komin z zamontowanymi urządzeniami pomiarowymi do emisji, szafy sterownicze (jedna przy urządzeniach), i druga nowa z drugim sterownikiem podłączonym do opracowanego systemu (oprogramowanie na komputerze umożliwiające zbieranie danych i sterowanie procesem) - znajdujące się w pomieszczeniu obsługi z komputerem, oraz inne urządzenia i maszyny jak ręczny wózek widłowy, spawarka, myjka ciśnieniowa, kompresor, butle na gaz spawalniczy i propan butan itd.

Należy podkreślić, że stan techniczny i ogólny wygląd tych urządzeń był bardzo zły. Za wyjątkiem komory obrotowej, która była w bardzo dobrym stanie, i nie nosiła prawie żadnych oznak użytkowania - widoczny był pył w przewodzie spalinowym, oraz drobne rysy itd., świadczące o sporadycznym jej użytkowaniu. Pozostałe urządzenia nosiły ślady bardzo znaczących modyfikacji, zmian, zużycia, izolacja termiczna była nieciągła i odpadała, rury były nieosłonięte, przewody elektryczne poprowadzone w niezorganizowany sposób, punkty pomiarowe temperatury trudne do zidentyfikowania itd.

Urządzenia będące na hali i wytworzone przez Beneficjenta jako „instalacja”, nie spełniały żadnych wymogów co do bezpieczeństwa ich użycia, szczelności, zabezpieczenia obsługi, ergonomii pracy, itd. Urządzenia te stwarzały zagrożenie dla obsługi, i obiektów w których były zainstalowane. Po krótkich oględzinach można było wskazać zagrożenia zatruciem trującymi oparami i gazami, ryzyko wybuchu gazu, ryzyko urazów cieplnych, oparzeń, porażenia prądem, kontaktu z substancjami niebezpiecznymi i szkodliwymi, pyłami, i inne. Urządzenia te nie mogły być podstawą do odbioru prac z zakresu wytworzenia instalacji do prowadzenia procesu mającego być wynikiem realizacji projektu.

W hali znajdowały się również dwa wypełnione do poziomu około 50 cm big baggi z obwodami elektrycznymi, które prawdopodobnie służyły do prowadzonych prób. Były to elementy zdemonstrowane ze ZSEE, płytki o niskiej wartości, niezawierające metali szlachetnych. Wskazało to, że Beneficjent realizował swoje próby na tych odpadach zawierających duże kondensatory, przewody i elementy elektryczne.

Również w trakcie wizyty monitorującej na hali, zaprezentowano komisji monitorującej, uzyskane próbki z procesu realizowanego przez Beneficjenta w komorze skrzynkowej, po przepaleniu w niej w/w obwodów elektrycznych jak i innych odpadów, jak opakowania po lekach czy przewody.

Kolor czarny czy ciemny na miedzi to oznaka utlenienia metalu, a nie tak jak twierdził Kierownik Badań, że nie doszło do utlenienia metali. Podobnie w przypadku innych próbek, Ekspert poinstruował Beneficjenta, że aby móc mówić o tym czy metale uległy utlenieniu lub nie należy: przeanalizować ich masę przed procesem i określić ich masę po procesie w formie metalicznej oraz tlenkowej, a dopiero na tej podstawie można wnioskować czy, a raczej w jakim stopniu, legły one utlenieniu. Bo bez takiej podstawowej analizy i metodologicznego podejścia, nie jest uzasadnione twierdzenie, że metale nie uległy utlenieniu skoro organoleptycznie widocznym było, że były one utlenione powierzchniowo. Co przy małej ich grubości może prowadzić do znaczących ubytków masy metalu w procesie.

Po oględzinach urządzeń jasnym było, że Beneficjent, proces zgazowania prowadził z dostępem powietrza, choć miał być on prowadzony bez jego dostępu, a z użyciem pary wodnej, co było niezgodne z zakresem i celem prac zawartych we wniosku o dofinansowanie. Próby przeprowadzane, to nic innego jak podgrzewanie próbek i obserwacja jak się zachowują. Nie mają one nic wspólnego z planowanymi badaniami, które miały mieć miejsce w ramach przyznanego do dofinansowania projektu. W trakcie wizyty monitorującej Beneficjent potwierdził, że do komory dostaje się powietrze, a para wodna jest wytwarzana, jeśli w ogóle jest używana, to poprzez wtryskiwanie wody do komory spalania w której znajdują się odpady.

Z oględzin i wyjaśnień Beneficjenta wynikało, że druga komora obrotowa, nie będzie to komora do zgazowania, a spalania, z palnikiem działającym współprądowo w komorze obrotowej. W trakcie wizyty monitorującej komora obrotowa już po przeróbkach znajdowała się w hali Beneficjenta, stojąc bez połączenia z pozostałymi urządzeniami ciągu technologicznego. Beneficjent wskazywał, że wymaga ona dalszych prac i modyfikacji w zakresie szczelności, wprowadzania odpadów, wyprowadzania produktów, itd., ale jak to podsumował Kierownik Projektu to „najlepiej by było zaprojektować ją od nowa”. Stąd pytanie, dlaczego zakupiono i zaprojektowano taką komorę skoro

praktycznie nie nadawała się do pracy? A przecież została ona wytworzona zgodnie z dokumentacją Beneficjenta i na jego potrzeby.

Zaprezentowane informacje wskazywały na przynajmniej wstępne i czasowe uruchomienie komory obrotowej. Dodatkowo z oględzin w trakcie wizyty monitorującej wynikało, że komora została co najmniej raz uruchomiona, ale nie widać na niej było oznak intensywnej eksploatacji. Obok wysypu z komory znajdowały się odpady po niedopalonych podzespołach elektrycznych i inne, możliwe że pochodziły z tej komory, ale mogły pochodzić z innych nieudanych prób.

Komisja zwróciła uwagę, że jeden ze składników ciągu technologicznego Beneficjenta o największej wartości czyli reaktor CFRR wraz z katalizatorem, znajdował się w tak złym stanie, że ciężko było nawet wskazać, że jest to ten reaktor. To że nosił on ślady bardzo znaczących przeróbek i modyfikacji to jedno, ale zewnętrzny jego wygląd wskazywał na dramatyczny stan techniczny i rodził pytania o jego funkcjonalność i sprawność. Co więcej Ekspert zastanawiał się czy katalizator platynowy nadal się znajdował w tych zbiornikach i czy zawierał on metale, o których Beneficjent

pisał, czyli platynę, która jest metalem szlachetnym o wysokiej wartości rynkowej niezbędnym do skutecznego dopalania gazów. W trakcie wizyty monitorującej nie było możliwości weryfikacji obecności złoża katalitycznego, ani jego ilości wewnątrz zbiorników reaktorów. Obok urządzeń znajdował się mały worek na półpalcie wypełniony do 40 cm wysokości granulami o różnej średnicy od 2-8 mm, zapytany o nie Beneficjent poinformował, że jest to katalizator.

Organoleptycznie nie można było stwierdzić czy zawiera on platynę czy są to tylko nośniki katalizatora w formie ceramicznych kulek.

Beneficjent prezentując i omawiając sposób działania nowej komory obrotowej wskazał na konieczność dalszych modyfikacji komory obrotowej i innych elementów stanowiska badawczego instalacji, Zastanawiającym jest fakt, że w Raporcie z prac z Etapu 1/znajdowały się już wnioski o konieczności modyfikacji tej komory, a te same informacje Beneficjent przekazał w trakcie wizyty monitorującej, która miała miejsce już po zakończeniu realizacji projektu.

Na okoliczność wizyty monitorującej sporządzono Protokół z przeprowadzonych oględzin z dnia ...grudnia 2022 r., Sprawozdanie i Opinię Eksperta zewnętrznego - Pana ... z dnia ... grudnia 2022 r. oraz Notatkę służbową z dnia ... stycznia 2023 r.

Pismem z dnia 24.01.2023 r. o nr ...1 Beneficjent złożył pismo zatytułowane „*odpowiedzi, pytania i wnioski formalny*” do pisma znak KC-I.432.....1.2022 z dnia 16 stycznia 2023 r.

W odpowiedzi na pismo Beneficjenta z dnia 24.01.2023 r. o nr... IZ poinformowała, Beneficjenta, że ekspert zewnętrzny został wybrany z Wykazu Kandydatów na Ekspertów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 dla działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Warunkiem korzystania z usług eksperta jest złożenie przez niego deklaracji o braku konfliktu interesów oraz oświadczenia dotyczącego jego bezstronności i poufności pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Natomiast w związku z wniesioną prośbą Beneficjenta w piśmie dotyczącą wydłużenia terminu na przekazanie brakujących dokumentów IZ nie wyraziła zgody.

W związku z powyższym IZ w załączeniu za pismem znak KC-I.432.257...2022 z dnia 20 lutego 2023 r. przesłała do Beneficjenta ostateczną Informację Pokontrolną nr .../RPO/2022 z dnia 20 lutego 2023 r. z kontroli doraźnej projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17 pn. „...”, która odbyła się w dniu...2022 r. uzupełnioną o wizytę monitorującą z dnia...2022 r. z prośbą o jej podpisanie i przekazanie jednego egzemplarza w terminie 14 dni na adres tut. Urzędu. Potwierdzenie odbioru z dnia....

Ponadto zgodnie z art. 25 ust. 11 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 IZ poinformowała Beneficjenta, że do ostatecznej Informacji Pokontrolnej oraz do pisemnego stanowiska wobec zgłoszonych zastrzeżeń nie przysługiwała możliwość wniesienia uwag.

Kontrola doraźna obejmowała następujące obszary:

- 1) Zgodność projektu z umową o dofinansowanie;
- 2) Zakres działań informacyjnych i promocyjnych dla projektów współfinansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- 3) Weryfikacja zgodności dokumentacji z wnioskiem aplikacyjnym, planem Przedsięwzięcia.

W wyniku kontroli ustalono:

Ad 1. Zgodność projektu z umową o dofinansowanie.

W wyniku weryfikacji dokumentacji związanej z realizacją projektu w trakcie kontroli doraźnej oraz wizyty monitorującej przeprowadzonej w dniu 29.12.2022 r., IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 stwierdziła, że projekt nie był realizowany zgodnie z wnioskiem i umową o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17 pn. „...”, co znajduje również potwierdzenie

w opinii i sprawozdaniu przekazanych przez Eksperta zewnętrznego z dnia...2022 r.

Ad 2. W wyniku czynności kontrolnych przeprowadzonych w miejscu realizacji Projektu w dniu.... stwierdzono, że Beneficjent stosował się do § 18 ust.1 umowy o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17 oraz zapisów dokumentu pn. „*Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji*”.

Ad 3. Weryfikacja zgodności dokumentacji z wnioskiem aplikacyjnym, planem przedsięwzięcia.

W wyniku weryfikacji dokumentacji związanej z realizacją projektu, przedłożonej kontrolującym w dniu kontroli oraz przekazanej przez Beneficjenta do siedziby IZ RPOWŚ na lata 2014-2020, należało podnieść co następuje:

1 Etap badań przemysłowych - okres realizacji od 10.12.2018 r. do 21.07.2021 r.

Zgodnie z treścią Planu prac badawczo-rozwojowych realizowanych w ramach Działania 1.2 -Badania i rozwój w sektorze świętokrzyskiej przedsiębiorczości RPOWŚ 2014-2020, który jest załącznikiem do wniosku o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17 pn. „...”,

w ramach przedmiotowego projektu Beneficjent był zobowiązany w Etapie 1 badań przemysłowych:

- 1) w ramach Z1 do przygotowania organizacyjnego,
- 2) w ramach Z2 do przeprowadzenia testów przekrojowych komory stacjonarnej zgazowania,
- 3) w ramach Z3 do przeprowadzenia testów ukierunkowanych do komory stacjonarnej,
- 4) w ramach Z4 do przeprowadzenia testów optymalizacji energetycznej komory stacjonarnej,
- 5) w ramach Z5 do sporządzenia Raportu końcowego,
- 6) w ramach Z6 do sporządzenia dokumentacji techniczno-ruchowej urządzenia badawczego: komory obrotowej,
- 7) w ramach Z7 do budowy urządzenia badawczego: obrotowej komory zgazowania,
- 8) w ramach Z8 do przeprowadzenia testów....

Badania miały być przeprowadzone przez Beneficjenta w hali laboratoryjnej...

W planie prac B+R szczegółowo opisano jakie cele miał do zrealizowania Beneficjent:

Celem Z1 było uruchomienie działalności oddziału Beneficjenta w województwie

świętokrzyskim, w tym zagospodarowanie hali laboratoryjnej, zorganizowanie pracy zespołu badawczego i współpracowników, zamówienie i uruchomienie urządzeń do prowadzenia prac badawczych w kolejnych zadaniach, przyjęcie szczegółowego planu testów dla Etapu 1 projektu, zgromadzenie zapasu surowca do testów.

Celem Z2 było zgromadzenie danych, których analiza pozwoliła rozpoznać zjawiska fizyczne i chemiczne oraz zależności przyczynowo - skutkowe zachodzące w procesie zgazowania ZSEE, w statycznej, wsadowej komorze zgazowania. W celu zebrania danych, których analiza miała pozwolić rozpoznać zjawiska fizyczne i chemiczne oraz zależności przyczynowo - skutkowych zachodzących w procesie zgazowania ZSEE, przewidziano ok. 200 prób zgazowania. Zważywszy na przewidziany czas procesu (ok. 5 godz.), czas rozgrzania komory reaktora oraz czas wychładzania komory reaktora uznano, że poza sytuacjami wyjątkowymi, możliwe było przeprowadzenie tylko jednej próby dziennie przy uwzględnieniu dni wolnych od pracy, przerwy urlopowe oraz dni wykorzystywanych do modyfikacji komory reaktora, uznano, że możliwe będzie przeprowadzenie na Z2 ok. 120 prób.

Celem Z3 była kontynuacja testów prowadzonych w Z2. W celu zebrania danych, których analiza miała pozwolić rozpoznać zjawiska fizyczne i chemiczne oraz zależności przyczynowo - skutkowe zachodzące w procesie zgazowania ZSEE, przewidziano przeprowadzenie ok. 50 prób zgazowania.

Celem Z4 było sprawdzenie, czy w warunkach pracy komory statycznej, wsadowej, możliwe było dobranie parametrów sterujących prace komory oraz składu odpadów umieszczonych w komorze (...) w taki sposób aby uzyskać (chwilowy) strumień gazu poprocesowego o mocy wystarczającej do analizy możliwości energetycznego wykorzystania tego gazu.

Celem Z5 było zredagowanie Raportu końcowego Zadań 24, który miał zawierać wyodrębnienie działań dotyczących przede wszystkim przeprowadzonych badań przetwarzania..., oraz działań dotyczących przede wszystkim badań przydatności energetycznej gazu poprocesowego.

Celem Z6 było opracowanie dokumentacji techniczno-ruchowej urządzenia badawczego: komory obrotowej, ewentualnie także komory statycznej z kamieniem ciągłym, które miały być wykorzystywane w Etapie 2 projektu, po przeprowadzeniu podstawowych badań komory obrotowej w Z8. Dokumenty te miały powstać w oparciu o wyniki testów w Z2-Z4,

obliczenia teoretyczne dokonane przy pomocy naukowców z instytutów badawczych współpracujących z Beneficjentem.

Celem Z7 była budowa urządzenia badawczego: obrotowego cylindrycznego reaktora do zgazowania ZSEE.

Celem Z8 było uruchomienie oraz uzyskanie wstępnych danych o pracy obrotowej komory zgazowania. Zakres testów miał być analogiczny jak zakres testów w Z3. Szczególna uwaga miała być poświęcona:

- odpowiedniemu rozkładowi temperatury, ciśnienia i składu gazu wewnątrz całej objętości obrotowej komory zgazowania, aby do jej wylotu nie docierały niezgazowane substancje organiczne,
- odprowadzeniu stałych pozostałości procesu zgazowania z reaktora w sposób uniemożliwiający zassanie do wnętrza powietrza atmosferycznego zawierającego CO₂ (co skutkowałoby zamianą procesu zgazowania w spalanie płomieniowe).

Efekt końcowym (kamieniem milowym) Etapu 1 - dzięki otrzymanym wynikom badań miało być urządzenie: komora statyczna skrzynkowa, wsadowa z punktu widzenia kamienia ZSEE, oraz być może uzupełniona systemem ciągłego zasilania procesu zgazowania wsadem wysokoenergetycznym odpadem RDF i mułem węglowym.

Efekt końcowy jak wskazano w Planie prac B+R będzie mógł zostać uznany za osiągnięty, jeśli:

- w stałej pozostałości procesu zgazowania udział masowy związków organicznych będzie niższy niż 2%,
- gaz poprocesowy po oczyszczeniu będzie spełniał normy tzw. Rozporządzenia o emisjach (dla termicznego przetwarzania odpadów),
- urządzenie osiągnie możliwość przetwarzania nie mniej niż 1 MG ZSEE/D0BE₂,
- proces będzie zachodził w sposób powtarzalny (w tym parametrach nastawczych),
- metal zawarty w ZSEE poddanym zgazowaniu nie będzie utleniony.

Tak rozumiany kamień milowy, miał być przedmiotem eksperymentalnych prac rozwojowych w Etapie 2 projektu.

W toku przeprowadzonych czynności kontrolnych wystąpiono do Beneficjenta o przedłożenie dokumentacji potwierdzających realizację 1 Etapu badań przemysłowych.

Beneficjent przedłożył:

- a) informację o przebiegu Etapu 1 Projektu z dnia 05.05.2022 r.,
- b) sprawozdanie z przebiegu Etapu 1 Projektu B+R pt. „...”,
- c) opinię o realizacji Etapu 1 Projektu B+R pt. „...”, wykonaną przez ...z o.o. w ramach EFRR Województwa Świętokrzyskiego, nr wniosku RPSW.01.02.00-26-00/17, sporządzoną przez ...
- d) umowę zlecenia nadzoru nad projektem zawartą w dniu 17.05.2021 r. pomiędzy ...e) protokół przeprowadzenia szkolenia sporządzony w dniu 01.07.2021 r. pomiędzy Beneficjentem ..., prezesa zarządu, wykonawcą szkolenia zespołu ...w zakresie kompetencji cyfrowych wykorzystywanych w projekcie B+R. Szkolenie obejmowało m.in opracowanie i wdrożenie zasad codziennego raportowania prac kierownika hali oraz zasad dystrybuowania raportów przy pomocy email, zasad sporządzania raportów okresowych z przebiegu prac B+R w plikach.docx, z wykorzystaniem funkcjonalności śledzenia zmian w plikach.docx redagowanych przez kilku autorów i zasad opisu i skanowania notatek, roboczych rysunków technicznych powstających w toku prac B+R,
- f) dokumentację komory obrotowej - fragment z pliku dxf.,
- g) umowę najmu zawartą w dniu 01.10.2019 r. pomiędzy ...
- h) Umowę zlecenia zawartą w dniu 27.05.2019 r. pomiędzy ...
..., reprezentowaną przez Panią..., prezesa zarządu a Panem ...

W/w wykonawca usługi wystawił następujące rachunki:

- Rachunek numer .2021 z dnia/za okres listopad 2021,
- Rachunek numer .2021 z dnia/za okres październik 2021,
- Rachunek numer .2021 z dnia/za okres wrzesień 2021,
- Rachunek numer .2021 z dnia/za okres sierpień 2021,
- Rachunek numer .2021 z dnia/za okres lipiec 2021,
- Rachunek numer .2021 z dnia/za okres czerwiec 2021,
- Rachunek numer .2021 z dnia/za okres maj 2021,
- Rachunek numer.2021 z dnia/za okres kwiecień 2021,
- Rachunek numer.2021 z dnia/za okres marzec 2021,
- Rachunek numer.2021 z dnia/za okres marzec 2021,
- Rachunek numer .2021 z dnia/za okres luty 2021,

- Rachunek numer .2021 z dnia/za okres styczeń 2021,
 - Rachunek numer.2020 z dnia/za okres grudzień 2020,
 - Rachunek numer.2020 z dnia/za okres listopad 2020,
 - Rachunek numer.2020 z dnia/za okres październik 2020,
 - Rachunek numer.2020 z dnia/za okres wrzesień 2020,
 - Rachunek numer.2020 z dnia/za okres sierpień 2020,
 - Rachunek numer.2020 z dnia/za okres lipiec 2020,
 - Rachunek numer.2020 z dnia/za okres czerwiec 2020,
 - Rachunek numer.2020 z dnia/za okres maj 2020,
 - Rachunek numer.2020 z dnia/za okres kwiecień 2020,
 - Rachunek numer.2020 z dnia/za okres marzec 2020,
 - Rachunek numer.2020 z dnia/za okres luty 2020,
 - Rachunek numer.2020 za okres styczeń 2020,
 - Rachunek numer.2019 z dnia grudzień 2019,
 - Rachunek numer.2019 z dnia listopad 2019,
 - Rachunek numer.2019 z dnia październik 2019,
 - Rachunek numer.2019 z dnia 30.09.2019,
 - Rachunek numer.2019 z dnia 31.08.2019,
 - Rachunek numer.2019 z dnia 31.07.2019,
 - Rachunek numer.2019 z dnia 30.06.2019,
 - Rachunek numer.2019 z dnia 31.05.2019.
- i) Umowę zlecenia zawartą w dniu.2020 r. pomiędzy ... z .o.o.,
...na pełnienie funkcji Głównego Technologa.

W/w wykonawca usługi wystawił następujące rachunki:

- / Rachunek numer z dnia/za okres lipiec 2021,
- / Rachunek numer z dnia/za okres czerwiec 2021,
- / Rachunek numer z dnia/za okres maj 2021,
- Rachunek numer z dnia/za okres luty 2021,
- Rachunek numer z dnia/za okres styczeń 2021,
- Rachunek numer z dnia/za okres grudzień 2020,
- Rachunek numer z dnia/za okres listopad 2020.

j) Umowę zlecenia zawartą w dniu 01.06.2019 r. pomiędzy Sp. z o.o.,

...na pełnienie funkcji Głównego Technologa.

W/w wykonawca usługi wystawił następujące rachunki:

- Rachunek numer z dnia/za okres maj 2020,
- Rachunek numer z dnia/za okres kwiecień 2020,
- Rachunek numer z dnia/za okres styczeń 2020,
- Rachunek numer z dnia/za okres grudzień 2019,
- Rachunek numer z dnia/za okres listopad. 2019,
- Rachunek numer z dnia/za okres październik 2019,
- Rachunek numer z dnia 30.09.2019,
- Rachunek numer z dnia 31.08.2019,
- Rachunek numer z dnia 31.07.2019,
- Rachunek numer z dnia 30.06.2019.

k) Umowę zlecenia zawartą w dniu 01.04.2020 r. ...

na pełnienie funkcji Starszego Technika prac B+R.

W/w wykonawca usługi wystawił następujące rachunki:

- Rachunek numer z dnia/za okres marzec 2021,
- Rachunek numer z dnia/za okres luty 2021,
- Rachunek numer z dnia/za okres styczeń 2021,
- Rachunek numer z dnia/za okres marzec 2021,
- Rachunek numer z dnia/za okres grudzień 2020,
- Rachunek numer z dnia/za okres listopad 2020,
- Rachunek numer z dnia/za okres październik 2020,
- Rachunek numer z dnia/za okres wrzesień 2020,
- Rachunek numer z dnia/za okres sierpień 2020,
- Rachunek numer z dnia/za okres lipiec 2020,
- Rachunek numer z dnia/za okres czerwiec 2020,
- Rachunek numer z dnia/za okres maj 2020,
- Rachunek numer z dnia/za okres kwiecień 2020,
- Rachunek numer z dnia/za okres marzec 2021,

l) Umowę zlecenia zawarta w dniu 06.04.2020 r. ...

W/w wykonawca usługi wystawił następujące rachunki:

- Rachunek numer z dnia/za okres lipiec 2021,

- Rachunek numer z dnia/za okres czerwiec 2021,
 - Rachunek numer z dnia/za okres maj 2021,
 - Rachunek numer z dnia/za okres kwiecień 2021,
 - Rachunek numer z dnia/za okres marzec 2021,
 - Rachunek numer z dnia/za okres styczeń 2021,
 - Rachunek numer z dnia/za okres grudzień 2020,
 - Rachunek numer z dnia/za okres listopad 2020,
 - Rachunek numer z dnia/za okres październik 2020,
 - Rachunek numer z dnia/za okres wrzesień 2020,
 - Rachunek numer z dnia/za okres sierpień 2020,
 - Rachunek numer z dnia/za okres lipiec 2020,
 - Rachunek numer z dnia/za okres czerwiec 2020,
 - Rachunek numer z dnia/za okres maj 2020,
 - Rachunek numer z dnia/za okres kwiecień 2020,
- m) Umowę zlecenia zawartą w dniu 05.05.2020 r. pomiędzy ...
na pełnienie funkcji Starszego Technika Prac B+R.

W/w wykonawca usługi wystawił następujące rachunki:

- / Rachunek numer z dnia/za okres lipiec 2021,
- / Rachunek numer z dnia/za okres czerwiec 2021,
- / Rachunek numer z dnia/za okres maj 2021,
- / Rachunek numer z dnia/za okres kwiecień 2021,
- / Rachunek numer z dnia/za okres marzec 2021,
- / Rachunek numer z dnia/za okres luty 2021,
- / Rachunek numer z dnia/za okres styczeń 2021,
- / Rachunek numer z dnia/za okres październik 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres wrzesień 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres sierpień 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres czerwiec 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres maj 2020,

n) Umowę zlecenia zawartą w dniu 06.04.2020 r. pomiędzy ...pełnienie funkcji Technika Laboranta.

W/w wykonawca usługi wystawił następujące rachunki:

- / Rachunek numer z dnia/za okres listopad 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres październik 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres wrzesień 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres sierpień 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres lipiec 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres czerwiec 2020,
- / Rachunek numer /za okres maj 2020,
- / Rachunek numer /za okres kwiecień 2020,

o) Umowę zlecenia zawartą w dniu 07.04.2020 r. pomiędzy ...
na pełnienie funkcji Technika Laboranta.

W/w wykonawca usługi wystawił następujące rachunki:

- / Rachunek numer z dnia/za okres marzec 2021,
- / Rachunek numer z dnia/za okres luty 2021,
- / Rachunek numer z dnia/za okres styczeń 2021,
- / Rachunek numer z dnia/za okres grudzień 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres listopad 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres październik 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres wrzesień 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres lipiec 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres czerwiec 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres maj 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres kwiecień 2020.

p) Umowę zlecenia zawartą w dniu 05.11.2020 r. pomiędzy
na pełnienie funkcji Inżyniera Procesów Przemysłowych - Automatyka.

W/w wykonawca usługi wystawił następujące rachunki:

- / Rachunek numer z dnia/za okres luty 2021,
- / Rachunek numer z dnia/za okres styczeń 2021,
- / Rachunek numer z dnia/za okres grudzień 2020,
- / Rachunek numer z dnia/za okres listopad 2020.

q) Umowę zlecenia zawartą w dniu 25.11.2020 r. pomiędzy ...
pełnienie funkcji Inżyniera Procesów Przemysłowych -Automatyka.

W/w wykonawca usługi wystawił następujące rachunki:

- / Rachunek numer) z dnia/za okres maj 2021,
 - / Rachunek numer z dnia/za okres kwiecień 2021,
 - / Rachunek numer z dnia/za okres marzec 2021,
 - / Rachunek numer z dnia/za okres luty 2021,
 - / Rachunek numer z dnia/za okres styczeń 2021,
 - / Rachunek numer z dnia/za okres listopad 2020,
- r) Umowę zlecenia zawartą w dniu 07.04.2020 r. pomiędzy na pełnienie funkcji Specjalisty BHP.

W/w wykonawca usługi wystawił rachunek numer ...

W ocenie IZ RPOWŚ dokumentacja była nie wystarczająca aby ocenić czy Beneficjent przeprowadził badania przemysłowe w ramach projektu. Mając na uwadze powyższe, dodatkowo pismem z dnia 16.01.2023 r. wystąpiono do Beneficjenta o przedłożenie dowodów potwierdzających realizację 1 Etapu badań przemysłowych. W odpowiedzi na w/w wezwanie Beneficjent w piśmie z dnia 24.01.2023 r. wskazał, iż informacje, o które wystąpiła IZ zostały w przekonaniu Beneficjenta zawarte w Sprawozdaniu z przebiegu Etapu 1 projektu B+R „...”, Listopad 2021.

Z uwagi na brak dowodów wskazanych przez IZ w w/w piśmie powzięto wątpliwości, co do osiągnięcia deklarowanego przez Beneficjenta w Planie prac B+R efektu końcowego Etapu 1 - kamienia milowego.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że:

- a) Beneficjent nie przedłożył dowodów, o które IZ wystąpiła w toku prowadzonych czynności kontrolnych.

Kontrolujący nie byli w stanie stwierdzić, czy w wynajętym laboratorium

...zostały przeprowadzane badania związanez realizacją projektu;

- b) dokonując oceny przedłożonych przez Beneficjenta dowodów w szczególności sprawozdania z realizacji Etapu 1 projektu i informacji o przebiegu Etapu 1 projektu należało wskazać, że opisywane badania nie zostały przeprowadzone zgodnie z Planem prac B+R:

- w przekazanym sprawozdaniu z realizacji Etapu 1, na stronie 14 przedstawiono Rysunek 3 - Schemat technologiczno-pomiarowy Urządzenia Badawczego ..który różnił się od opisów z wniosku, o planowanych rezultatach i sposobie działania. Brak było dopływu i użycia pary, pojawił się palnik gazowy (rozmuchowy), układ oczyszczania gazu

woda, po baterii dopalaczy katalitycznych powstał również reaktor wtórny oraz reaktor DeNOx oraz płuczka katalityczna. Wskazywało to, że opisywana skuteczność katalitycznego oczyszczania gazu była niezgodna ze stanem faktycznym, jak również informacjami przekazanymi przez Beneficjenta w trakcie wizyty monitorującej. Na opisywanym układzie technologicznym nie było możliwe uzyskanie zakładanych we wniosku parametrów czystości gazów wylotowych, w szczególności w kontekście planowanych do „zgazowania” odpadów ZSEE, które były bardzo problematyczne do przetwarzania w termicznych procesach.

- informacje, które zostały wskazane w sprawozdaniu w punkcie 3.3 Z2 Testy przekrojowe komory stacjonarnej zgazowania, obejmowały informacje o planowanych pracach oraz o przeprowadzeniu próby zgazowania na kilku grupach materiałów, bez podania zestawienia ich wyników. Przedstawiono również informację o opracowanej karcie/arkuszu procesowym, który miał być używany do dokumentowania realizowanych badań. Poza tym nie zamieszczono żadnych innych informacji dotyczących realizowanych prac. Beneficjent nie przedstawił żadnego z wymienionych arkuszy procesowych w sprawozdaniu przy prezentowanych wynikach eksperymentów, a w końcowych rekomendacjach została zawarta informacja o planowanej zmianie tego formularza. Również w trakcie wizyty monitorującej poproszony o przedstawienie wyników badań, sprawozdań, zestawień, danych z przeprowadzanych badań, Beneficjent nie przedstawił żadnych wyników poza prezentacją na swoim komputerze wykresu z przebiegiem temperatury w czasie nagrzewania wskazując, iż to były dane zarejestrowane przez opracowany w późniejszym etapie system ...do sterowania i rejestracji danych pomiarowych. Wobec braku jakichkolwiek zaprezentowanych rzetelnych danych popartych dokumentacją, zapisami z urządzeń pomiarowych, nie można było uznać żadnych z prezentowanych danych za rzetelne i poprawne aby móc na nich opierać jakiegokolwiek dalsze prace czy mówić o powtarzalności procesu i wyników.

- Z3 Testy ukierunkowane komory stacjonarnej - sprawozdanie punkt 3.4

Informacje, które wskazał Beneficjent w sprawozdaniu dotyczą przeprowadzanych prób zgazowania odpadów elektronicznych, elektroenergetycznych oraz komunalnych, co nie stanowiło przedmiotu projektu. W przedmiotowym zakresie brak było jakichkolwiek dowodów potwierdzających przeprowadzone próby zgazowania, tj. sprawozdań, raportów, dokumentów potwierdzających przebieg i wyniki przeprowadzanych prac.

- Z4 Testy optymalizacji energetycznej komory stacjonarnej - sprawozdanie punkt 3.4

Beneficjent wskazał na ograniczenie ilości prób w ramach realizowanego projektu.

Opisywał również postawienie hipotez roboczych, które nie miały wpływu na realizację projektu i uzyskane wyniki. Ograniczenie ilości prób w ramach realizowanego projektu, było nieuzasadnione, ponieważ nie uzyskano powtarzalnych i poprawnych wyników, które by mogły uzasadniać taką decyzję,

- w podpunkcie 3.4.1 sprawozdania zgazowanie odpadów tworzyw sztucznych bez odzysku metali.

Beneficjent przedstawił wyniki z przeprowadzonych badań, jednak opis badania był niespójny, z uwagi na informację o badaniach na tworzywach sztucznych, a w opisie była informacja o odpadach poprodukcyjnych z przemysłu lakierniczego. Przedstawione wnioski z badań nie można było uznać za wiarygodne, wskazując na ubytek masy w wyniku prażenia próbek po zgazowaniu poniżej 5 %, ze względu na brak potwierdzających ten fakt sprawozdań, zastosowanej aparatury i metodologii doboru próbek. Również wskazane parametry badania, pozostałości jak i wskazana temperatura były niezgodne z metodologią prób, które były przeprowadzane w wyższej temperaturze i zgodnie z procedurą badawczą, a nie wybiórczymi założeniami uniemożliwiającymi porównywanie wyników,

- przedstawiona w sprawozdaniu próba raportowana 4 (3.4.1.4) z udziałem odpadów komunalnych wskazała jedynie na ubytek masy z próbek. Brak było jakichkolwiek danych o parametrach i charakterystyce próbek użytych w badaniach.

- w podpunkcie 3.4.2 sprawozdania: Zgazowanie tworzyw sztucznych z odzyskiem metali.

Beneficjent wskazał, że przeprowadzono próby zgazowania z izolacji z przewodów elektrycznych. Choć jak wynikało z dalszego opisu i wniosków były to całe przewody zawierające miedź i izolację. Brak było informacji, dokumentów, protokołów o rodzaju użytych przewodów i materiale z jakiego składała się izolacja. Uznano, że wartość merytoryczna wskazanych wyników była niska. W przypadku uzyskanych wyników z próby 7, Beneficjent informował, że następował zapłon odpadów i sklejenie się pozostałości, co wskazywało na niestabilne warunki przebiegu procesu. Opisane uzyskane w sprawozdaniu wyniki ponownie nie obejmowały informacji o masie metalu, tworzywa i jego rodzaju we wsadzie, a jedynie o ubytku masy na koniec próby,

- opisane w sprawozdaniu do strony 60 prace i ich rezultaty nie zawierały informacji

o najważniejszych warunkach prowadzenia badań w komorze.

Beneficjent nie przedstawił informacji, czy proces w komorze był z dostępem do tlenu czy powietrza, czy był używany palnik i na jakie paliwo, czy może grzałki, czy był dodatek pary wodnej czy nie itd. W związku z powyższym sprawozdanie nie można było uznać za rzetelne. Dopiero w końcowej części sprawozdania zapisano, że używany był palnik gazowy oraz, że był dostęp powietrza do komory, co wskazywało na proces półspalania, a nie zgazowania w atmosferze pary wodnej.

Beneficjent poinformował, że proces polegał na spalaniu gazu w palniku i że był dostęp tlenu/powietrza zasysanego z zewnątrz do komory skrzynkowej czy obrotowej. Para jeśli była używana to poprzez wtrysk wody do komory i jej odparowanie wewnątrz co obniżało temperaturę,

- Beneficjent opisując testy optymalizacji energetycznej komory stacjonarnej Z4, podpunkt 3.5.1 muł węglowy i inne odpady wspomagające, wskazał na zebrane

spostrzeżenia przy próbach zgazowania mułu węglowego, jak i próbek RDF. Informacje przedstawione w opisie były nieścisłe w zakresie dostępu tlenu oraz przemianach miedzi i innych metali w tym tworzenia kwasów,

- w podpunkcie 3.5.2 sprawozdania wybrane próby optymalizacji energetycznej: Beneficjent przedstawił wyniki prób z różnymi tworzywami. Opisane wyniki próby 10 (3.5.2.2) wskazywały na dodatkowe problemy konstrukcyjne i procesowe, jak i potencjalnie błędny sposób pomiaru temperatury, której rozkład w komorze był niejednorodny, co skutkowało wraz z pozostałymi zastrzeżeniami merytorycznymi do instalacji, na której były prowadzone „badania”, dyskwalifikacją wyników rozpoznawczych, które zostały zaprezentowane i przeprowadzone w ramach realizacji projektu,

- w sprawozdaniu w podpunkcie 3.5.2.3 Wybrane wyniki kolejnych prób optymalizacji w prezentowanych wynikach dotyczących próby „zgazowania” materiałów elektronicznych ze współspalaniem odpadów, nie przedstawiono żadnych danych procesowych, a jedynie przedstawiono ubytek masy, co wskazywało, że Zespół badawczy nie przeprowadził badań.

- w podpunkcie 3.6.4 sprawozdania Odzysk energii niesionej gazem poprocesowym.

Beneficjent wskazał, że pomimo zaplanowania we wniosku badań w zakresie wykorzystania energetycznego ciepła i energii niesionej w gazie procesowym, nie zrealizował tego zakresu uzasadniając, iż zmieniono „paradygmat projektu”

i że nie istnieje uzasadnienie biznesowe dla badania odzysku ciepła z procesu. Zatem

uznano, że badania w tym zakresie nie zostały przez Beneficjenta przeprowadzone,

- Beneficjent nie przedstawił jakichkolwiek rzetelnych i merytorycznie poprawnych danych, popartych rzeczowymi dowodami dokumentującymi wskazane w sprawozdaniu uzyskiwane wyniki z badań, a w szczególności odnosił się do badania pozostałości organicznych w pozostałościach po procesie. Załączone do sprawozdania wyniki, wraz ze Sprawozdaniami z Badań ...dotyczące badań 2 próbek pobranych, przygotowanych i dostarczonych przez Beneficjenta na „zawartość węgla pierwiastkowego %” wskazywało na wynik zawartości węgla w przekazanej do badań próbce. Opis próbki był bardzo ograniczony, brak było danych o składzie wejściowym i procesie w jakim próbka została wytworzona, by móc stwierdzić, że jest to wynik procesu zgazowania, a nie spalania. Brak było danych o sposobie przygotowania próbki itd. Ponadto, analiza składu substancji organicznej nie powinna sprowadzać do analizy części próbki z procesu a całości jego masy. Dlatego zarówno ze względu na bardzo ograniczoną ilość zrealizowanych prób, eksperymentów, jak i brak nawet podstawowych dowodów ich prowadzenia, zbierania danych i analiz uzyskanych wyników nie można było uznać za spełnione osiągnięcie powtarzalnej i rzetelnej redukcji substancji organicznych na stosowanej aparaturze pomiarowej, instalacji,
- przedstawione w sprawozdaniu przebiegi/wykresy dla „pomiarów emisji z prób” nie można było uznać za miarodajne i rzetelne, bo brak było jakichkolwiek metodologicznych informacji niezbędnych w raportowaniu tego typu prac. Przedstawione wykresy były bez żadnej wartości naukowej i metodologicznej,
- Beneficjent nie przedstawił jakichkolwiek dowodów, danych o emisjach gazów do atmosfery jak i ciągłych pomiarach, w tym z użyciem dopalacza katalitycznego, który był kosztem kwalifikowalnym w projekcie. W sprawozdaniu wskazano jedynie tabelę z zakresami pomiarowymi użytych czujników. Nie było można potwierdzić, iż procesy zgazowania, w których miały być gromadzone dane, były stale monitorowane w zakresie emisji gazów. Ponadto w trakcie wizyty monitorującej układ kontrolno-pomiarowy emisji gazów z komina znajdował się w hali i był zainstalowany na kominie, lecz nie był on użytkowany w trakcie prób, co było spójne z brakiem zaprezentowanych wyników pomiarów w sprawozdaniu jak i problemami technicznymi z jego eksploatacją w warunkach, w których użytkował go Beneficjent,
- Beneficjent nie przedłożył Raportu końcowego Zadań 2-4, który miał zawierać wyodrębnienie działań dotyczących przede wszystkim badań przetwarzania ZSEE, oraz

działań dotyczących przede wszystkim badań przydatności energetycznej gazu poprocesowego. Raport nie został sporządzony,

c) Beneficjent nie przedstawił dowodów o wynikach modelowania w systemie ...

W sprawozdaniu na stronie 37 zamieszczono jedynie informację o zakupieniu licencji w promocyjnej cenie dla młodych mikro przedsiębiorców prowadzących prace badawcze oraz, że wstępnie rozpoczęto symulację procesu w przedmiotowym systemie.

Wobec powyższego uznano, iż Beneficjent nie używał tego oprogramowania i nie modelował procesów ani urządzeń przy jego pomocy.

d) Beneficjent nie podpisał z Instytutem Technologii Materiałów Elektronicznych (ITME), z jednostką naukowo-badawczą oraz doradcą, umowy współpracy w zakresie wsparcia naukowego projektu. Zakres prac jak zakładał Beneficjent w planie B+R, który miał być powierzony jednostce naukowej miał obejmować m.in.:

- doradztwo w problemach dotyczących zjawisk fizycznych i chemicznych dokonujących się w procesie zgazowania, w szczególności w zakresie interpretacji wyników pomiarów procesu, oraz w sprawach metodyki prac,
- ekspertyzy złożonych problemów ujawnionych w trakcie badań, ze wskazaniem modyfikacji kierunku badań skutkującej rozwiązaniem lub ominięciem problemu,
- wykonywanie analiz próbek materiałów z wykorzystaniem specjalistycznej aparatury, będącej własnością ITME,
- opiniowanie, potwierdzanie wyników, certyfikowanie przeprowadzonych badań,
- wsparcie w działaniach zmierzających do szerokiego rozpowszechniania wyników projektu, w szczególności polegałoby na rekomendowaniu projektu organizatorom konferencji/redakcjom czasopism planowanych do rozpowszechniania wyników badań.

Beneficjent w Sprawozdaniu z przebiegu Etapu 1 projektu B+R wskazał, iż z w/w Instytutem uzgodniono/przygotowano w 2019 r. umowę przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, jednakże umowa ta nie została podpisana. Beneficjent wskazał, że umowa nie została podpisana z uwagi na reorganizację jednostki w ramach Sieci..., z którą nie miał wcześniej żadnych kontaktów.

Powyższe zostało potwierdzone podczas wizyty monitorującej.

Beneficjent w sprawozdaniu wskazał, że „wsparcie jednostki naukowej jest niezbędne do wykorzystania danych uzyskania w nierozpoczętym zadaniu 8 oraz w kontynuacji zadań 3 i 4 do sporządzenia przez jednostkę naukową modelu teoretycznego procesu zachodzącego w Urzędzeniu

Badawczym ...oraz w szkoleniu pracowników Beneficjenta w zakresie modelowania procesów z wykorzystaniem oprogramowania”.

e) Umowa zlecenia nadzoru nad projektem została zawarta przez Beneficjenta z ...

a zatem dopiero ponad rok po rozpoczęciu prac B+R. Natomiast zakończenie prac związanych z Etapem 1 przewidziano na 21.07.2021 r.

W wyniku podpisanej umowy Wykonawca sporządził Opinię, w której zaznaczono, że Instytut nie uczestniczył ani nie nadzorował w czynnościach Beneficjenta przed dniem zawarcia przywołanej umowy. Instytut wydając Opinię nie weryfikował informacji uzyskanych od Beneficjenta z realizacji prac B+R. Instytut opierał się na założeniach działania Beneficjenta w dobrej wierze i z należytą starannością, aby zawarty w opiniowanym sprawozdaniu opis wykonanych prac i osiągnięcie kamienia milowego były rzetelne. **Opinia nie miała na celu potwierdzenia wniosków merytorycznych z wykonanych prac badawczych, w szczególności nie miała na celu wykorzystania autorytetu Instytucji ani osoby recenzenta do posługiwania się przez Beneficjenta w kontaktach zewnętrznych Opinią jako potwierdzeniem działania technologii.**

Ponadto w przedmiotowym dokumencie Instytut nadmienił, że „nie odnosił się do merytorycznej wartości poszczególnych wniosków, tym bardziej do merytorycznej wartości przesłanek (wyników prac B+R) leżących u podstaw tych wniosków”. Nadto, Instytut podkreślił, że z opiniowanego sprawozdania wynikało, że „nie wszystkie składowe (cele) kamienia milowego Etapu 1 zostały w pełni osiągnięte...dwie z sześciu składowych kamienia milowego okazały się niemożliwe do spełnienia...”.

W wydanej Opini Instytut powielił opisy Beneficjenta, które zostały użyte w *Sprawozdaniu z przebiegu Etapu 1 projektu B+R*.

Ponadto należy zauważyć, iż **niezbędnym warunkiem do realizacji Etapu 2 projektu było zrealizowanie Etapu 1 badań przemysłowych. Kamień milowy z Etapu 1 miał być przedmiotem eksperymentalnych prac rozwojowych w Etapie 2 projektu. Skoro Etap 1 nie został zrealizowany, to niemożliwe było osiągnięcie kolejnego etapu prac rozwojowych i osiągnięcie celu projektu, tj.:**

a) nowego produktu: zintegrowanej instalacji do odzysku metali z ZSEE, metodą zgazowania w środowisku pary wodnej, z ...

Produktem procesu miała być mieszanina metali, włókna szklanego, oraz minerałów, bez substancji organicznych. Produkt procesu będzie mógł być traktowany jako bogata ruda metali, i przetwarzana dalej metodami stosowanymi w metalurgii bez ryzyka powstawania trujących związków, które bez wyeliminowania składników organicznych z ZSEE powstawałyby w wysokiej temperaturze (pirometalurgia) lub w reakcjach chemicznych (hydrometalurgia). Gaz poprocesowy po oczyszczeniu katalitycznym miał składać się niemal wyłącznie z N₂, CO₂ oraz H₂O, będzie miał parametry znacznie lepsze niż dopuszczalne w tzw. rozporządzeniu o emisjach.

Podsumowując IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 stwierdziła, że Beneficjent nie realizując zakresu rzeczowego projektu w części dotyczącej badań - Etap 1 projektu naruszył zapisy § ...umowy o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17 pn. „...”

”, oraz przepisy podrozdziału...Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

W związku z powyższym IZ RPOWŚ 2014-2020 na podstawie art. 143 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., art. 9 ust. 2 pkt 8 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) ustaliła kwotę wydatków poniesionych nieprawidłowo, związaną ze stwierdzoną nieprawidłowością indywidualną w następujący sposób:

$$Wk = W\% \times Wkw$$

$$2\,316\,316,24 \text{ zł} = 100\% \times \dots \text{zł}$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

Wk - wartość korekty finansowej,

W% - stawka procentowa.

Wkw - wartość faktycznie poniesionych wydatków kwalifikowalnych związanych z Etapem 1 prac B+R, ujętych we wnioskach o płatność przedkładanych IZ w toku realizacji projektu nr: RPSW.01.02.00-26-00/17-004, RPSW.01.02.00-26-00/17-005, RPSW.01.02.00-26-00/17-007, RPSW.01.02.00-26-00/17-009 oraz RPSW.01.02.00-26-00/17-013.

Jednocześnie biorąc pod uwagę montaż finansowy i poziom dofinansowania, obniżenie

wartości korekty finansowej wydatków wynosiło:

2 316 316,24 zł x 80 % = ...zł.

Biorąc powyższe pod uwagę IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 uznała za wydatek niekwalifikowalny kwotę w wysokości ...zł, w tym łączną kwotę dofinansowania w wysokości ...zł.

W związku z licznymi wnioskami Beneficjenta dotyczącymi wyłączenia Pana Jakuba Szałatkiewicza z czynności kontrolnych na podstawie art. 68 a ust. 10 ustawy z dnia 11 lipca 2014 (Dz.U. 2014 poz. 1146) o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, w odpowiedzi na pisma Beneficjenta z dnia 08.03.2023 r. o nr ...oraz 22.03.2023 r. o nr ... IZ poinformowała, iż

Pan ...- Ekspert zewnętrzny został wybrany z najwyższą starannością.

IZ dokonała weryfikacji Pana ...w wyniku której nie stwierdzono, że ma on powiązania z Beneficjentem –...które zostały przekazane Beneficjentowi. Mając na uwadze powyższe Instytucja Zarządzająca RPOWŚ na lata 2014-2020 uznała, że nie istniały żadne okoliczności do wyłączenia Eksperta zewnętrznego z czynności kontrolnych.

Natomiast w związku z wniesioną prośbą Beneficjenta dotyczącą wydłużenia 14 dniowego terminu na podstawie art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 (Dz.U. 2014 poz. 1146) o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 na wniesienie do dnia 08.05.2023 r. złożenia zastrzeżeń do Informacji Pokontrolnej z dnia 20.02.2023 r. o nr ...z kontroli doraźnej projektu uzupełnioną o wizytę monitorującą w dniu 29.12.2022 r. IZ wzięwszy pod uwagę uzasadnienie prośby Beneficjenta oraz dokumentację związaną z realizacją przedmiotowego projektu poinformowała, iż nie widzi podstaw do wydłużenia wnioskowanego terminu.

W związku z prośbą Beneficjenta dotyczącą spotkania z kierownictwem Departamentu Kontroli i Certyfikacji oraz przedstawicielem Departamentu Inwestycji i Rozwoju, biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w Informacji pokontrolnej nr .../2022 z dnia 20.02.2023 r. oraz korespondencję kierowaną do Beneficjenta w zakresie realizowanego przez Beneficjenta projektu, Instytucja Zarządzająca RPOWŚ stała na stanowisku, iż nie było konieczności spotkania przedstawicieli Instytucji Zarządzającej z Beneficjentem.

Następnie w odpowiedzi na pismo Beneficjenta znak: ...z dnia 6 kwietnia 2023 r. w sprawie wyboru Eksperta zewnętrznego, IZ ponownie poinformowała Beneficjenta, że wybór ekspertów do oceny/weryfikacji projektów w ramach EFRR dokonywany jest zgodnie z *Wytycznymi w zakresie*

korzystania z usług ekspertów w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020, Ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) oraz przyjętą przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego Procedurą naboru kandydatów na ekspertów i prowadzenia Wykazu Kandydatów na Ekspertów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 dla działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Dodatkowo w nawiązaniu do korespondencji mailowej z dnia 27 marca 2023 r. IZ poinformowała, iż nie należy porównywać dokumentów pomiędzy IZ Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 a dokumentacją wytworzoną przez.... Dodatkowo Beneficjent został poinformowany, iż w obecnej perspektywie finansowej, każda instytucja organizująca konkurs opracowuje swoje dokumenty i zasady na jakich udziela dofinansowania. Jednocześnie IZ poinformowała, iż ekspert został powołany na prośbę Oddziału Kontroli EFRR w Departamencie Kontroli i Certyfikacji RPO z zakresu prac badawczo-rozwojowych w dziedzinie przemysłu metalowo-odlewniczego oraz oceny projektów gospodarczych w celu zweryfikowania, czy prace opisane w sprawozdaniu z przebiegu Etapu 1 projektu B+R potwierdzają zrealizowanie prac badawczo - rozwojowych projektu (kamień milowy- Etapu 1) z założeniami dokumentacji aplikacyjnej. W dniu 8 listopada 2022 r. ze względu na posiadaną wiedzę i doświadczenie z najwyższą starannością dokonano weryfikacji i wyboru Pana ...W wyniku weryfikacji nie stwierdzono, że ma on powiązania z podmiotem.... z o.o. Do weryfikacji wykorzystano stronę rejestr.io, aplikację SKANER, Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych oraz CEIDG. Dodatkowo IZ zaznaczyła, że Kserokopię Deklaracji poufności i oświadczenia o bezstronności eksperta uczestniczącego w pracach KOP w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020, potwierdzoną za zgodność z oryginałem Beneficjent otrzymał odrębnym pismem.

Następnie w odpowiedzi na pismo Beneficjenta z dnia 4 maja 2023 r., znak: 20230504.1 w sprawie projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17 pod nazwą „...” IZ poinformowała, że:

- 1) W związku z pismem znak: ...z dnia 6 kwietnia 2023 r. Beneficjent otrzymał odpowiedź w piśmie znak: IR-V.432.....14.2019 z dnia 23 kwietnia 2023 r. Pismo zostało odebrane przez Beneficjenta w dniu 24 kwietnia 2023 r. za pośrednictwem ePuap;
- 2) Pismem znak: IR-V.432.29.....2019 z dnia 28 grudnia 2022 r. Beneficjent został poinformowany o stanowisku Ministerstwa w poruszanej sprawie. Pismo zostało odebrane przez Beneficjenta w

dniu 4 stycznia 2023 r. Ponadto, wielokrotnie w pismach oraz za pośrednictwem SL2014 Beneficjent był informowany, iż w ramach naboru oraz na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie koszty dostawy są niekwalifikowalne. IZ również podkreśliła, że Beneficjent przystępując do konkursu zaakceptował postanowienia Regulaminu oraz jego załączniki;

3) Stanowisko Instytucji Zarządzającej w sprawie Sprawozdania z Etapu 2 prac zostało Beneficjentowi przedstawione w piśmie znak: IR-V.432....14.2019 z dnia 23 marca 2023 r.;

4) W związku z pismem Beneficjenta znak: ...z dnia 24 kwietnia 2023 r. zostało przygotowane zapytanie do ...w sprawie umowy ...10, a po otrzymaniu odpowiedzi z PARP stosowna informacja została przekazana Beneficjentowi odrębnym pismem;

5) Departament Inwestycji i Rozwoju nie widział konieczności organizacji spotkania w sprawie przedmiotowego projektu ponieważ wszystkie sprawy wyjaśniane były na bieżąco.

Kolejno w nawiązaniu do pisma znak: ...z dnia 24 kwietnia 2023 r. Instytucja Zarządzająca, na podstawie art. 6f. Ustawy z dnia 9 listopada 2000r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, zwróciła się o udostępnienie informacji na temat zakresu projektu dofinansowanego na podstawie umowy...”, której Beneficjentem była ...Sp. z o. o. KRS.... W odpowiedzi ...przekazała skan złożonego wniosku o dofinansowanie oraz Biznes Plan.

Do weryfikacji obu projektów i potencjalnego konfliktu interesów został powołany zespół, który stwierdził, iż zakres projektów różni się pod względem procesu utylizacji oraz rodzajów odpadów, jak również temperatury zgazowania. Przeprowadzona pogłębiona analiza poprzez rejestr.io, aplikację SKANER, Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych oraz CEIDG nie wykazała powiązań z.... Należy podkreślić, iż zgodnie z dokumentacją posiadaną przez Departament Inwestycji i Rozwoju Pan ...posiada wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu prac badawczych i rozwojowych w branży utylizacji odpadów. Ekspert podpisał również pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o bezstronności i poufności, a posiadane przez niego wiedza i doświadczenie nie mogą wykluczać go z oceny.

Do analizy projektów badawczo – rozwojowych nie można wybrać przypadkowej osoby a eksperta o wysokich kwalifikacjach, specjalisty w dziedzinie w jakiej Beneficjent RPOWŚ na lata 2014-2020 realizował projekt. Mając na uwadze doświadczenie, wydane publikacje oraz przebieg kariery

naukowej Pan ...spełnił wymogi Instytucji Zarządzającej w celu przeprowadzenia fachowej i rzetelnej oceny przeprowadzonych badań przez....

Biorąc powyższe pod uwagę, po zapoznaniu się z dokumentacją obu projektów Zespół Weryfikujący nie dopatrywał się konfliktu interesów pomiędzy ...

Jednak aby dochować należytej staranności, Instytucja Zarządzająca zleciła wykonanie dodatkowej analizy projektu przez kolejnego Eksperta zewnętrznego dr inż... Ekspert zewnętrzny ...w opinii z dnia 15 września 2023 r. również ocenił kryterium jako niespełnione, stwierdził, że *Sprawozdanie z przebiegu Etapu 1* jest niepełne i nie potwierdził zastosowania prawidłowego, tj. zgodnego z dobrymi praktykami prowadzenia prac badawczo-rozwojowych procesu badawczego.

Zgodnie z zapisami w Informacji Pokontrolnej z dnia 20.02.2023 r. o nr .../2022 z kontroli doraźnej projektu uzupełnioną o wizytę monitorującą w dniu 29.12.2022 r. znak: KC-I.432...1.2022 projekt nie był realizowany zgodnie z wnioskiem i umową o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17, co znajduje również potwierdzenie w ww. opiniach przez Ekspertów zewnętrznych (z dnia 30 grudnia 2022 r. dokonana przez Eksperta zewnętrznego dr hab. inż. ...oraz z dnia 15 września 2023 r. dokonana przez Eksperta zewnętrznego dr inż....).

IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 stwierdziła, że Beneficjent nie realizując zakresu rzeczowego projektu, tj. prac badawczych, które powinny być wykonane i ewidencjonowane w toku realizowanego projektu, nie realizował celów projektu określonych we wniosku o dofinansowanie, tym samym **naruszył § ...umowy o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17** pod nazwą „...”, oraz przepisy **podrozdziału ..Wytycznych** w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

Mając na uwadze powyższe nieprawidłowości, Instytucja Zarządzająca pismem z dnia 13 listopada 2023 r., znak IR-V.432.....2019 na podstawie **§ ...rozwiązała umowę o dofinansowanie nr RPSW.01.02.00-26-00/17-00** z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia.

Zgodnie z § 25 ust. 3 zawartej umowy o dofinansowanie: „*W przypadku rozwiązania Umowy z powodów, o których mowa w ust. 1 i 2, Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania dofinansowania do dnia zwrotu, w terminie 14 dni od dnia rozwiązania Umowy i na rachunki bankowe wskazane przez Instytucję Zarządzającą*”. Beneficjent był więc

zobowiązany do zwrotu kwoty dofinansowania: ...**zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.**

Następnie Instytucja Zarządzająca pismem z dnia 24 stycznia 2024 r., znak IR-V.432...14.2019 odpowiedziała na kilka pism wniesionych przez Beneficjenta:

- w nawiązaniu do pisma znak: ...z dnia 31 grudnia 2023 r. zatytułowanego „wnioski formalne w związku z szeregiem działań Marszałka i podległych mu urzędników na szkodę...” IZ poinformowała Beneficjenta, iż umowa nr RPSW.01.02.00-26-00/17-00 z dnia 25 października 2018 r. o dofinansowanie Projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17 pod nazwą: „ ... ” w ramach Osi Priorytetowej I „Innowacje i nauka” Działania 1.2 „Badania i rozwój w sektorze świętokrzyskiej przedsiębiorczości” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 została skutecznie rozwiązana z dniem 7 stycznia 2024 r. podtrzymując decyzję Zarządu Województwa Świętokrzyskiego zawartą w piśmie znak: IR-V...2019 z dnia 13 listopada 2023 r.,
- w nawiązaniu do pisma znak: ...z dnia 9 stycznia 2024 r. zatytułowanego „wniosek o ujawnienie danych zewnętrznego eksperta” IZ poinformowała, iż umowa na wykonanie opinii została zawarta pomiędzy Województwem Świętokrzyskim a Ekspertem zewnętrznym ujętym w Wykazie Kandydatów na Ekspertów RPOWS 2014-2020. Warunkiem korzystania z usług eksperta jest złożenie przez niego oświadczenia dotyczącego jego bezstronności i poufności za każdym razem, gdy bierze udział w ocenie. Oświadczenie o bezstronności składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej,
- w nawiązaniu do pisma znak: ...z dnia 9 stycznia 2024r. zatytułowanego „wniosek o udzielenie informacji w zakresie przeprowadzonych czynności” IZ poinformowała, iż zarówno Marszałek Województwa jak i Instytucja Zarządzająca nie mają obowiązku badania sytuacji, o których mowa w piśmie. Pan ...został wyłoniony z Wykazu Kandydatów na Ekspertów RPOWS 2014-2020. Warunkiem skorzystania z usług eksperta było złożenie przez niego oświadczenia dotyczącego jego bezstronności i poufności pod rygorem odpowiedzialności karnej. Udział eksperta był szczególnie uzasadniony ze względu na charakter projektu oraz wiedzę specjalistyczną posiadaną przez eksperta,
- w nawiązaniu do pisma znak: ...z dnia 8 stycznia 2024 r. zatytułowanego „wniosek o spotkanie z kierownikami departamentów” IZ poinformowała, iż Beneficjent wykorzystał w pełni procedurę odwoławczą przewidzianą Ustawą o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, a także uzyskał odpowiedzi

Departamentów na liczne pisma kierowane w przedmiotowej sprawie. Ponadto Beneficjent został poinformowany, iż umowa o dofinansowanie przedmiotowego projektu została skutecznie rozwiązana, a więc nie ma podstaw do odnoszenia się do przywołanych powyżej wniosków oraz spotkania dyrektorów departamentów z Beneficjentem.

Odnosząc się do zastrzeżeń dot. wyboru eksperta stwierdzono:

Wybór ekspertów do oceny/weryfikacji projektów w ramach EFRR dokonywany jest zgodnie z *Wytocznymi w zakresie korzystania z usług ekspertów w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020, Ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020* (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) oraz przyjętą przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego *Procedurą naboru kandydatów na ekspertów i prowadzenia Wykazu Kandydatów na Ekspertów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 dla działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego*.

Zgodnie z Uchwałą nr .../24 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 10 stycznia 2024 roku w sprawie zmiany Uchwały Zarządu Województwa nr .../16 z dnia 9 marca 2016 roku w sprawie przyjęcia Procedury naboru kandydatów na ekspertów i prowadzenia Wykazu Kandydatów na Ekspertów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 dla działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (zwany dalej „Wykaz...”) IZ przeprowadza nabór (jeden bądź kilka) poprzez ogłoszenie na stronie internetowej Urzędu na nabór ekspertów dla województwa świętokrzyskiego pod kątem Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji np. metalurgia i odlewnictwo czy turystyka prozdrowotna. Eksperci składają kwestionariusze oraz dokumenty dotyczące wykształcenia czy osiągnięć i doświadczenia.

Powołana Komisja pod przewodnictwem Dyrektora bądź Zastępcy Dyrektora Departamentu EFRR ocenia kandydatury a następnie Uchwałą Zarządu Województwa umieszcza ich w *Wykazie Kandydatów na Ekspertów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 dla działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego* wraz z określoną Inteligentną specjalizacją przypisaną do danego eksperta. Jeden ekspert może mieć kilka specjalizacji. W przypadku oceny projektu czy opinii w sprawie realizacji projektu w pierwszej kolejności opiekun sprawdza w jakiej specjalizacji (RIS) jest złożony projekt. Następnie weryfikuje się wyżej wskazany Wykaz..., sprawdzając jacy eksperci odpowiadają specjalizacji projektu (projekt też może być realizowany w ramach więcej niż jednej specjalizacji, wtedy lista

ekspertów jest krótsza, ponieważ taki ekspert też musi być fachowcem w więcej niż jednej specjalizacji). Jeśli znajdziemy takich ekspertów w Wykazie..., IZ kontaktuje się z nimi e-mailowo bądź telefonicznie z pytaniem czy podejmą się wydania opinii czy oceny projektu. Jeśli dany ekspert wyrazi zgodę IZ przeprowadza badanie ewentualnych powiązań eksperta z Beneficjentem poprzez badania programem „Skaner”, badając „rejestr.io”, CIDG oraz Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych. Jeśli badanie jest pozytywne (brak wykrytych powiązań) sporządza się stosowny protokół z przeprowadzonych czynności. Po przeprowadzeniu wszystkich wyżej wymienionych procedur IZ może przystąpić do zawarcia umowy z ekspertem celem przeprowadzenia oceny czy sporządzenia opinii.

Do analizy projektów badawczo-rozwojowych nie można wybrać przypadkowej osoby a eksperta o wysokich kwalifikacjach, specjalisty w dziedzinie w jakiej Beneficjent realizuje projekt. Mając na uwadze doświadczenie, wydane publikacje oraz przebieg kariery naukowej Pan .. spełnił wymogi IZ w celu przeprowadzenia fachowej i rzetelnej oceny przeprowadzonych badań przez spółkę....

Wobec powyższego Instytucja Zarządzająca poinformowała Beneficjenta, że kwota w łącznej wysokości: ...zł stanowi dofinansowanie wykorzystane z naruszeniem procedur wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych a zatem nastąpiło spełnienie przesłanki z art. 207 ust. 1 pkt 2 tejże ustawy.

IZ wezwała Beneficjenta do zwrotu wykorzystanego z naruszeniem procedur dofinansowania ze środków EFRR w łącznej wysokości ...zł wraz z należnymi odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia wezwania.

W związku z powyższym oraz faktem, że Beneficjent nie dokonał zwrotu środków dofinansowania wraz z należnymi odsetkami, Instytucja Zarządzająca w oparciu o art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, (zwanej dalej „k.p.a.”), oraz zgodnie z art. 207 ust. 9 u.f.p. zawiadomiła Beneficjenta jako Stronę w przedmiotowej sprawie, że zostało wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiocie wydania decyzji określającej przypadającą do zwrotu kwotę dofinansowania z EFRR, udzielonego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 a także termin, od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków.

W dniu 9 maja 2024 r. Pełnomocnik Beneficjenta Pan ...zgodnie z udzielonym pełnomocnictwem z dnia 9 maja 2024 r. w siedzibie Instytucji Zarządzającej zapoznał się z dokumentami stanowiącymi

materiał dowodowy zgromadzony w prowadzonym postępowaniu administracyjnym. Wobec powyższego sporządzono Protokół z dnia 14 maja 2024 r. Pełnomocnictwo dla Pana ... obejmowało przeglądanie akt oraz sporządzenie fotokopii dokumentów postępowania administracyjnego dotyczącego zwrotu środków w ramach projektu nr RPSW.01.02.00-26-00/17.

Następnie w dniu 14 maja 2024 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynął wniosek Beneficjenta zatytułowany „Uwagi cz. 1” w którym wniósł o:

- 1) ...,
- 2) Informację, czy Instytucja Zarządzająca była podmiotem inicjującym postępowanie...,
- 3) Protokół wyboru p. ...,
- 4) Oświadczenie p...,
- 5) Protokół wyboru p. ...,
- 6) Oświadczenie p.....,
- 7) Pełny zestaw dokumentów otrzymanych przez Urząd Marszałkowski od ..., uprzedzając zastrzeżenia Urzędu Marszałkowskiego o rzekomym braku konfliktu interesów z powodu odmiennej temperatury procesów.

W sprawie przeprowadzenia żądanych dowodów Zarząd Województwa Świętokrzyskiego podjął w dniu ... czerwca 2024 roku Postanowienie nr .../24 o odmowie przeprowadzenia powyższych dowodów w sprawie, które wysłano Beneficjentowi w dniu ...r.

Pismem z dnia 11 czerwca 2024 r. znak EFRR-I.432...2024 Instytucja Zarządzająca udzieliła odpowiedzi Beneficjentowi, iż nie była podmiotem inicjującym postępowanie w Wydziale d/w z.... Następnie pismem z dnia 11 czerwca 2024 r. znak EFRR-VII.432.1....2024 Instytucja Zarządzająca zawiadomiła Stronę, że został przygotowany materiał dowodowy do wydania decyzji w sprawie określenia kwoty przypadającej do zwrotu i terminu, od którego nalicza się odsetki, oraz sposobu zwrotu środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, wypłaconych w ramach umowy nr RPSW.01.02.00-26-00/17-00. Zawiadomienie zostało odebrane przez Stronę w dniu ...2024 r.

W dniu 1 lipca 2024 r. Pełnomocnik Beneficjenta Pan ... ponownie zapoznał się z materiałem dowodowym w siedzibie Instytucji Zarządzającej w ramach przedmiotowej sprawy.

Na tą okoliczność sporządzono Protokół z dnia ...2024 r.

Sprawa spółki ...Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością prowadzona jest przez Wydział d/w ...

W związku z ww. brakiem zwrotu środków dofinansowania wraz z odsetkami przez Beneficjenta zaistniała konieczność, zgodnie z zapisami art. 207 ust. 9 u.f.p. wydania przez Instytucję Zarządzającą odpowiedniej decyzji określającej kwotę zwrotu środków.

W tak ustalonym stanie faktycznym i po przeanalizowaniu całości zgromadzonego materiału dowodowego należy stwierdzić, co następuje.

Zgodnie z art. 6 ustawy wdrożeniowej, system realizacji programu operacyjnego zawiera warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji programów operacyjnych, obejmujące w szczególności zarządzanie, monitorowanie, sprawozdawczość, kontrolę i ewaluację oraz sposób koordynacji działań podejmowanych przez instytucje. Podstawę systemu realizacji programu operacyjnego mogą stanowić w szczególności przepisy prawa powszechnie obowiązującego, wytyczne, szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego, opis systemu zarządzania i kontroli oraz instrukcje wykonawcze zawierające procedury działania właściwych instytucji.

Zgodnie z treścią art. 9 ust.1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej instytucją zarządzającą jest zarząd województwa w przypadku regionalnego programu operacyjnego, a zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 8 i 9 lit. a, do zadań instytucji zarządzającej należy nakładanie korekt finansowych oraz odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu.

Zgodnie z art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. w przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184, podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.

Na podstawie art. 207 ust. 9 pkt 1 u.f.p. po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 8, organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej w rozumieniu ustawy o zasadach realizacji programów wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków.

W związku z regulacją prawną art. 67 ust.1 u.f.p. do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się przepisy k.p.a. i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2024 r. poz. 879, z późn. zm.).

W świetle art. 104 i art. 107 § 1-3 k.p.a. organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, która rozstrzyga sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończąc sprawę w danej instancji.

W świetle art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566, z późn. zm.) do zadań zarządu województwa należy w szczególności przygotowywanie projektów strategii rozwoju województwa, planu zagospodarowania przestrzennego i regionalnych programów operacyjnych oraz ich wykonywanie.

Na podstawie art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa decyzje wydane przez zarząd województwa w sprawach z zakresu administracji publicznej podpisuje marszałek. W decyzji wymienia się imiona i nazwiska członków zarządu, którzy brali udział w wydaniu decyzji.

Podstawowy akt prawa krajowego, który określa zasady prowadzenia polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi, stanowi ustawa wdrożeniowa. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej za przygotowanie i prawidłową realizację programu operacyjnego odpowiada instytucja zarządzająca, którą w przypadku programu regionalnego jest zarząd województwa. Do zadań instytucji zarządzającej należy między innymi (vide: art. 9 ust. 2):

- zawieranie z wnioskodawcami umów o dofinansowanie projektu lub podejmowanie decyzji o dofinansowaniu projektu;
- dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów;
- prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym weryfikacja prawidłowości wydatków ponoszonych przez beneficjentów - w przypadku regionalnego programu operacyjnego;
- nakładanie korekt finansowych;
- odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w u.f.p., w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu.

Instytucja Zarządzająca w przypadku stwierdzenia, iż Projekt jest realizowany w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami, nie ma możliwości uznania za kwalifikowalne

wydatków, które są niezgodne z zapisami zawartymi w Umowie o dofinansowanie tj. zgodnie z § 1 ust. 8 umowy o dofinansowanie: „za wydatki kwalifikowalne należy rozumieć wydatki lub koszty uznane za kwalifikowalne i spełniające kryteria, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, jak również w rozumieniu ustawy wdrożeniowej i przepisów rozporządzeń wydanych do tej ustawy oraz zgodnie z wytycznymi wskazanymi w § 1 ust.4 lit. e).”

Instytucja Zarządzająca stwierdzając naruszenie przez Stronę ww. zapisów umowy o dofinansowanie, obowiązujących przy wydatkowaniu środków dofinansowania zobowiązana była do określenia kwoty nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania zgodnie z postanowieniami ww. art. 9 ust. 2 ustawy wdrożeniowej.

Instytucja Zarządzająca pragnie wskazać, że obowiązki państw członkowskich i Komisji w zakresie wydatkowania środków finansowych budżetu Unii doprecyzowano w odpowiednich przepisach Rozporządzenia nr 1303/2013.

Z przepisów tych wynika, że na państwach członkowskich ciąży dwojakiego rodzaju obowiązki: po pierwsze mają ustanowić i zapewnić skuteczne funkcjonowanie systemów zarządzania i kontroli dla realizacji programów operacyjnych, a po drugie, prowadzić działania w odniesieniu do nieprawidłowości: zapobiegać im, wykrywać je, odzyskiwać kwoty wypłacone nienależnie oraz informować Komisję o wykrytych nieprawidłowościach i przebiegu postępowań prowadzonych w tych sprawach (poz. 65 Rozporządzenia nr 1303/2013).

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 36 Rozporządzenia nr 1303/2013 „nieprawidłowość - oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem”.

Przesłanki nieprawidłowości odnoszą się do zachowania sprawcy, które może polegać zarówno na działaniu, jak i na zaniechaniu działań, oraz do skutków tego zachowania. Konieczne jest bowiem, by zachowanie to spowodowało szkodę w budżecie Wspólnot (Unii) lub w budżetach zarządzanych przez Wspólnoty (Unię), albo szkodę taką mogło powodować. Pojęcie "szkoda" użyte w omawianej definicji oznacza uszczerbek finansowy dokonany w budżecie Unii lub w budżetach zarządzanych przez Unię, albo uszczerbek finansowy, na jaki budżety te zostały narażone. Wynika stąd, że faktyczne wystąpienie uszczerbku finansowego nie jest przesłanką konieczną dla zakwalifikowania zachowania jako nieprawidłowości, wystarczy bowiem sama możliwość jego wystąpienia.

Mając na uwadze omówioną powyżej definicję nieprawidłowości, obowiązującą w prawie wspólnotowym, należy więc wskazać, iż skutki finansowe wynikające z danego naruszenia, na jakie mógł być narażony budżet Wspólnoty mają wymiar nie tylko rzeczywisty (udowodniony), ale również i wymiar potencjalny (trudny do oszacowania).

Taki sposób rozumienia definicji nieprawidłowości ugruntował się już w utrwalonej linii orzeczniczej Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, który w Wyroku TSUE w sprawie C-406/14 z dnia 14 lipca 2016 r. stwierdził, że: „naruszenie prawa Unii stanowi nieprawidłowość w rozumieniu tego przepisu jedynie wtedy, gdy powoduje ono lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku. Naruszenie takie należy zatem uznać za nieprawidłowość, o ile może ono jako takie mieć skutki budżetowe. Natomiast nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych.” Dalej w tym samym Wyroku TSUE wskazano również, że: „uchybiecie zasodom udzielania zamówień publicznych stanowi nieprawidłowość...o ile nie można wykluczyć, że uchybiecie to miało wpływ na budżet odnośnego funduszu.” Analogiczne stanowisko zostało również zawarte w wyroku z dnia 21 grudnia 2011 r. *Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre*, C-465/10, EU:C:2011:867, pkt 47.

Instytucja Zarządzająca pragnie również zaznaczyć, iż w dalszych orzeczeniach TSUE ww. linia orzecznicza była analogiczna tj. w wyroku z dnia 6 grudnia 2017 r. w sprawie C-408/16 TSUE przywołał wykładnię nieprawidłowości wprost z wyroku C-406/14. W związku z czym należy uznać, iż TSUE potwierdził w utrwalonej linii orzeczniczej definicję istoty nieprawidłowości. Organ pragnie więc zauważyć, że powtórzenie w Wyroku z 6 grudnia 2017 r. dosłownej treści pojęcia nieprawidłowości, zawartej w ww. wyroku z lipca 2016 r., pozwala wnioskować, że jest to utrwalona linia orzecznicza. Jak już wyżej wskazano, TSUE po raz kolejny powtórzył, że naruszenie prawa jest nieprawidłowością, o ile nie można wykluczyć, że uchybiecie miało wpływ na budżet danego funduszu. Co najważniejsze, TSUE w swoim wyroku ponownie wyjaśnił, że nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych (nawet tylko potencjalnych) dla budżetu Unii Europejskiej.

Ponadto należy wskazać, iż pomimo tego że obydwa przywołane powyżej wyroki TSUE odnoszą się do pojęcia nieprawidłowości w rozumieniu Rozporządzenia Rady WE nr 1083/2006 (obowiązującego dla programów operacyjnych na lata 2007-2013), to definicja nieprawidłowości zawarta w Rozporządzeniu nr 1303/2013 nie zmieniła się znacząco i brzmi niemal identycznie, a co

za tym idzie pozwala to na przyjęcie tezy, że wykładnia TSUE w obecnej perspektywie finansowej nie ulegnie zmianie.

Zgodnie z zapisami § 2 ust. 2 umowy Beneficjent zobowiązał się do realizacji Projektu w oparciu o wnioski o dofinansowanie. Na podstawie zapisów § 3 ust. 1 umowy Beneficjent zobowiązany był do realizacji projektu z należytą starannością w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu o czym stanowi § 7 ust. 1 umowy o dofinansowanie:

„1. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu.”

Beneficjent założył we wniosku o dofinansowanie realizację wskaźników produktu, ale w trakcie kontroli nie przedstawił dowodów na potwierdzenie ich osiągnięcia na założonym poziomie.

Nieosiągnięcie wskaźników Projektu jest niezgodne z § ...gdzie wskazano, że ...*Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu. W przypadku braku osiągnięcia zakładanych wskaźników na koniec okresu realizacji Projektu Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu dofinansowania w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością docelową wskaźnika a osiągniętą wartością wskaźnika lub całości dofinansowania w przypadku nieosiągnięcia celu Projektu”*

Cel projektu jest mierzony, także poprzez stopień osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu, których realizacja również nie została potwierdzona podczas kontroli przedmiotowego projektu. Beneficjent we wniosku o dofinansowanie w sekcji XIV. *Wskaźniki* wskazał wskaźniki produktu oraz rezultatu wraz z wartością docelową, która miała być osiągnięta na zakończenie realizacji projektu. Wskaźniki produktu to bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia, mierzony konkretnymi wielkościami z wartością docelową wyrażoną liczbowo na moment zakończenia rzeczowej realizacji projektu.

Natomiast, wskaźniki rezultatu to z kolei bezpośredni wpływ zrealizowanego przedsięwzięcia na otoczenie społeczno-ekonomiczne, uzyskane po zakończeniu realizacji projektu i o ile wskaźniki produktu muszą być osiągnięte na zakończenie realizacji projektu o tyle wskaźniki rezultatu mogą być osiągnięte w momencie zakończenia realizacji, bądź w okresie bezpośrednio po tym terminie – co do zasady – w okresie 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu, niemniej jednak wszystko zależy od specyfiki projektu. Wskaźniki produktu i rezultatu są ze sobą powiązane i zgodnie z umową, jeżeli cel projektu nie zostaje osiągnięty, wówczas całość dofinansowania podlega zwrotowi. Beneficjent nie osiągnął celu projektu, automatycznie nie osiągnął wskaźników rezultatu. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że owe wskaźniki nie zostały Beneficjentowi narzucone. To Beneficjent na etapie tworzenia projektu i wypełniania wniosku o dofinansowanie określił, że deklaruje i konstruuje wskaźniki, które zamierza osiągnąć realizując cel projektu. W związku z tym, należy stwierdzić, że poprzez nie osiągnięcie ww. wskaźników doszło w efekcie do sfinansowania wydatku, który nie doprowadził do realizacji założonego celu projektu.

Celem projektu zgodnie z treścią wniosku o dofinansowanie było opracowanie ...

Beneficjent nie zrealizował głównych celów projektu:...

Rezultatem projektu miało być ...

IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 stwierdziła, że Beneficjent, nie zrealizował zakresu rzeczowego projektu, tj. prac badawczych, które powinny być wykonane i ewidencjonowane w toku realizowanego projektu, nie zrealizował celów projektu określonych we wniosku o dofinansowanie, tym samym naruszył § ...**umowy o dofinansowanie projektu** nr RPSW.01.02.00-26-00/17 pn...., oraz przepisy podrozdziału ...Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Należy również wskazać, że **Beneficjent nie zrealizował kamienia milowego z Etapu 1 projektu** -..., tj....

Po uzyskaniu informacji od Beneficjenta w trakcie wizyty monitorującej, Ekspert potwierdził swoje wnioski i wyrażone w Opinii o realizacji Etapu 1 projektu uwagi. Co więcej w oparciu o informacje z wizyty monitorującej uzyskano potwierdzenie, że Beneficjent nie zrealizował głównych celów projektu:...Z kolei w dokumencie Plan prac badawczych, opisano szczegółowo zaplanowane prace i planowane rezultaty, gdzie planowanym rezultatem projektu było:

1) nowy produkt:...,

2) nowy proces:....

„Semantycznie cel projektu można określić jako opracowanie technologii, która wyeliminuje podstawową przeszkodę w przetwarzaniu ZSEE - składniki organiczne zawarte w ZSEE, które w trakcie znanych i stosowanych obecnie metod przetwarzania ZSEE reagują, tworząc ogromną ilość wysoce toksycznych związków chemicznych”.

Podobnie jak w przypadku wcześniejszych celów projektu czy to faktycznych czy semantycznych, nie zostały osiągnięte. Co więcej Beneficjent w swoim procesie wytwarza właśnie te wysoce toksyczne związki chemiczne, które piętnuje stawiając sobie za cel odczyszczenie z nich odpadów i nie jest w stanie ich we właściwy sposób unieszkodliwić. Beneficjent nie tylko nie osiągnął celu projektu, ale był dokładnie w tym samym punkcie, który wskazywał przed realizacją projektu w innych technologiach.

Również w zakresie promocji projektu, prezentacji wyników badań i prac rozwojowych na konferencjach energetyki, metalurgii i ochrony środowiska i w czasopiśmie, nie zostały zrealizowane. Beneficjent opowiadał o kontaktach z..., ale nie przedstawił żadnych wiarygodnych danych i dokumentów, jak i brak było jakichkolwiek istotnych kierunków tego wskazywanego kontaktu z.... Beneficjent mógł się pochwalić nową piękną stroną www pełną górnolotnych sformułowań nie znajdujących poparcia w realnym doświadczeniu i kompetencjach, bo nic co na niej zostało zamieszczone nie miało oparcia merytorycznego w praktyce Beneficjenta.

Realizacja projektu jak i jego rezultaty zatrzymały się na etapie zakończenia Etapu 1, gdyż Beneficjent nie przedstawił żadnych nowych wyników badań, prac i odnosił się cały czas do tych samych wyników, prac, problemów i zagadnień, które opisał w sprawozdaniu z Etapu 1.

W opinii z dnia 30 grudnia 2022 r. dokonanej przez Eksperta zewnętrznego dr hab. inż...., również wskazano nieprawidłowości realizacji projektu. W opinii Ekspert zewnętrzny ...zauważył, że już we wniosku o dofinansowanie znajdowały się bardzo zawile i niejasne opisy planowanego projektu, które mocno utrudniały jego merytoryczną ocenę i analizę. Obraz wyłaniający się z przedstawionych opisów wskazał również na brak zrozumienia tematu, którym planował się zająć Wnioskodawca, oraz brak wiedzy i kompetencji w zakresie termicznego przetwarzania odpadów, zgazowania, podstawowych praw fizyki i chemii, projektowania procesów technologicznych, sterowania, pomiarów i otoczenia prawnego w jakim się planował poruszać. Zastrzeżenia co do jego rodzaju, sposobu realizacji i udziału pary wodnej były bardzo poważne.

Ustalenia eksperta przedstawiały się następująco:

Analiza dokumentów, sposobu realizacji projektu i sprawozdanych wyników

W początkowej części sprawozdania ze zrealizowanych prac zamieszczono szerokie omówienie „stanu wiedzy”, techniki, założeń, i rozwiązań nie będących informacją o zrealizowanych pracach i osiągniętych wynikach. Opisy wskazywały co „może” być zrobione lub jak „powinno” być robione, zamiast opisywać zaplanowane we wniosku prace. Opis faktycznej realizacji projektu zaczynał się na stronie 10 sprawozdania i dotyczył historii i ustaleń wstępnych przed jego realizacją. A także wskazał, że personel kluczowy na którym projekt miał się opierać nie podjął współpracy, co zdarza się w wielu podobnych przypadkach.

Wnioskodawca wskazał na wiele okoliczności, które zmieniły jego sytuację kadrową, ale jeśli Beneficjent podjął się realizacji przyznanego projektu, to powinien go zrealizować w zakładanym we wniosku kształcie. Kwestia sposobu zarządzania projektem leży po stronie Wnioskodawcy, przyjęta metodologia ...nie jest przyczyną błędnych decyzji i nieosiągnięcia celów. To tylko metodyki postępowania przy zarządzaniu dobrze ustrukturyzowanymi projektami, finalnie wszystko sprowadzało się do kadry, która realizowała projekt, czy to kierownictwa, czy to naukowców.

W przekazanym sprawozdaniu z realizacji Etapu 1, brak było informacji odnośnie rysunku nr 2 Schemat technologiczny instalacji zgazowania odpadów, nie wiadomo było czy to wynik prac czy może szkic zaczerpnięty z innych opracowań. Opisy wskazywały na schemat technologiczny, a był to rzut projektu urządzeń/ciągu technologicznego. W dalszej części sprawozdania znajdowały się fotografie wskazujące, że był to rysunek z rzutem zamówionego urządzenia badawczego przez Beneficjenta - strona 22 zdjęcie z trzema urządzeniami w hali. W trakcie wizyty monitorującej Beneficjent przedstawił częściowo zdemontowaną i mocno przerobioną instalację która odpowiadała rysunkowi nr 2.

Na stronie 14 przedstawiono Rysunek 3 Schemat technologiczno-pomiarowy Urządzenia Badawczego..., który różnił się znacząco od opisów z wniosku, o planowanych rezultatach i sposobie działania..... Wskazało to, że opisywana, wyidealizowana skuteczność katalitycznego oczyszczania gazu była niezgodna ze stanem faktycznym. A to z kolei jest zgodne z praktyką przemysłową, fizyką i chemią, jak i informacjami przekazanymi przez Beneficjenta w trakcie wizyty monitorującej, do czego w wyniku wielu prób i prac doszedł sam Beneficjent. Na opisywanym układzie technologicznym nie było możliwe uzyskanie zakładanych we wniosku

parametrów czystości gazów wylotowych, w szczególności w kontekście planowanych do „...” odpadów ZSEE, które są bardzo problematyczne do przetwarzania w termicznych procesach. W punkcie 2.8 strona 15 opisano zdawkowo system pomiarowy, gdzie jedynie z kontekstu opisu można było wywnioskować, że jest to system kontrolno-pomiarowy emisji gazów z komina - w oparciu o informację o wspawanych końcach poboru próbek gazowych. Zamieszczono także tabelę z zakresami pomiarowymi użytych czujników. Poza tym brak było jakichkolwiek merytorycznych i istotnych informacji o jego użyciu i wynikach.

W trakcie wizyty monitorującej układ kontrolno-pomiarowy emisji gazów z komina znajdował się w hali i był zainstalowany na kominie, lecz z informacji od Beneficjenta wynikało, że nie był on użytkowany w trakcie prób, co było spójne z brakiem zaprezentowanych wyników pomiarów w Sprawozdaniu jak i problemami technicznymi z jego eksploatacją w warunkach w których użytkował go Beneficjent.

W części 3.1 strony 17-19 opisano założenia w oparciu o które przystąpiono do realizacji projektu. Była to kopia tekstów z wniosku, i nie zawierała informacji o realizacji projektu.

Sekcja 3.2 Przebieg realizacji projektu. Strona 21.

Znajdowało się w niej odwołanie do raportów kwartalnych i wniosków SL2014 z przebiegiem realizacji jak i innymi pismami i wnioskami do Instytucji Zarządzającej.

Beneficjent zmienił sposób i koncepcję realizacji wniosku: z opisanego we wniosku - poprzez podwykonawców i nadzór nad nimi, na realizację poprzez własnych pracowników i swój zespół. Należało uznać, że była to bardzo znacząca modyfikacja projektu, i powinna zostać ona zaopiniowana przez IZ przed jej realizacją. Beneficjent wielokrotnie wskazywał na problemy kadrowe w sprawozdaniu jak i na wizycie monitorującej, zgłaszał to IZ, co w ocenie Eksperta powinno doprowadzić do zakończenia realizacji projektu przez Beneficjenta już na etapie pierwszych miesięcy jego realizacji i napotkania tak znaczących problemów. Zagadnienie to uwypuklało problemy z zarządzaniem projektem jak i błędne decyzje podejmowane przez kadre Beneficjenta, co doprowadziło do dalszych opóźnień i niezrealizowania większości z zaplanowanych w projekcie prac, lub ich realizację w sposób nieudokumentowany, niezgodny z metodologią badawczą, i praktyką, metodyką i tzw. „sztuką” w danej dziedzinie.

W Etapie 1 Beneficjent wskazał na realizację wstępnych prac na urządzeniu referencyjnym z użyciem biomasy, co należało uznać za korzystne, ale nie była to realizacja prac wynikających z przyjętego do dofinansowania Projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie.

W opisie prac wnioskodawca wskazał na mało istotne techniczne szczegóły nad, którymi pracował w trakcie oczekiwań na zamówione urządzenia (szczelność drzwi, podwyższenie temperatury), co wskazywało to na niewłaściwy dobór urządzeń i brak należytego zrozumienia problemów technicznych i technologicznych nad którymi miał pracować Beneficjent. Projekt nie dotyczył rozwiązywania problemów technicznych, takich jak szczelność drzwi w urządzeniu, które zamówił zgodnie z własną specyfikacją Beneficjent do realizacji zaplanowanych w projekcie prac badawczych, których nie realizowano, bo zajmowano się rozwiązywaniem trywialnych problemów technicznych uniemożliwiających prawidłową realizację zaplanowanych badań. Prace w projekcie rozpoczęły się wg. sprawozdania 3.2.1 strona 21 w grudniu 2018 roku, a dopiero w październiku 2019 roku Beneficjent dokonał wyboru i zawarł umowę w zakresie najistotniejszego zamówienia tj. dostawy reaktora. Z informacji przekazanych w trakcie wizyty monitorującej wynikało, że Beneficjent miał problemy z realizacją projektu w związku z trudnością zatrudnienia kadry do jego realizacji. Do kwietnia 2020 r. wg sprawozdania, uruchomiono elektrycznie instalację ...oraz wstępnie ją zainstalowano w hali. Na kolejnym Rysunku nr 6 przedstawiono panoramę instalacji/urządzeń Beneficjenta. Wskazano na problemy z pracownikami, oraz na zastosowanie innej niż zakładano komory zgazowania, którą planowano „optymalizować” i wyposażać w dodatkowe elementy. W raporcie znalazło się zdanie że gdy wsadem jest kaloryczny odpad ZSEE, należy zaprojektować instalację do gaszenia azotem, zamiast tradycyjnego gaszenia wodą, co wzbudzało pytania o merytoryczne przygotowanie Beneficjenta, gdyż odpady ZSEE (obwody drukowane) są w dużej mierze niepalne, bo składają się z tworzyw wysyconych środkami utrudniającymi palenie. Jak i wyposażenie komory w instalację gaszenia azotem zamiast wodą również należało uznać za nieuzasadnione, choć było to bez znaczenia dla istoty projektu w jaki sposób była by ona gaszona.

Wskazano również na konieczność zmiany sytemu sterowania, co ponownie wskazywało na nieprawidłową realizację projektu, bo skoro Beneficjent zamawiał urządzenia wg. konkretnej specyfikacji to albo zostały one wykonane nieprawidłowo/niezgodnie ze specyfikacją, albo nie było żadnych wytycznych, a urządzenia zostały zaadaptowane do potrzeb Beneficjenta z innych zastosowań. Podobnie należało zakwalifikować raport o pracach „konceptji sterowania falownika” co jest rutynową czynnością dla osób, które się na tym znają i umieszczanie takich informacji w raporcie stanowiło przesłankę wskazującą na brak kompetencji osób realizujących projekt. W okresie maj - wrzesień 2020 Beneficjent opisowo sprawozdał, że realizował zadania, które wymienia zgodnie z tymi zawartymi we wniosku, ale brak było jakichkolwiek danych i przesłanek

aby uznać że zostały one zrealizowane. Instalacja prawdopodobnie nie została uruchomiona lub miało to miejsce sporadycznie i doprowadziło do nieprzewidzianych rezultatów, które wymagały naprawy, korekty.

W okresie wrzesień 2020 - styczeń 2021 z opisu wynikało, że Beneficjentowi udało się uruchomić układ technologiczny, instalację co skutkowało zaskakującymi dla niego i jego pracowników efektami uniemożliwiającymi dalszą realizację prac.

Beneficjent opisał, że przystąpiono z pominięciem prac wcześniejszych etapów do etapu Z7 czyli budowy komory obrotowej, oraz prowadzono prace nad filtrem, którego wg pierwotnej dokumentacji we wniosku o dofinansowanie miało nie być, bo pokładano złudne nadzieje nieoparte żadnymi faktami, że same komory katalityczne wystarczą do takiej instalacji i procesu zgazowania. W trakcie wizyty monitorującej Beneficjent potwierdził, że sam reaktor katalityczny nie był w stanie ani oczyścić gaz z procesu zgazowania ani pracować z pyłem. Co jest zgodne z powszechną wiedzą w tym zakresie a dalsze dopracowanie technologii będzie wymagało dodatkowych urządzeń i rozwiązań które nie zostały przewidziane w projekcie ani jeszcze przebadane czy określone. W tym czasie prowadzono też działania promocyjne.

W okresie styczeń - kwiecień 2021 zaplanowano na luty uruchomienie komory obrotowej, co w ocenie eksperta było nierealne, chyba że taka komora była by już gotowa. W myśl tego, Beneficjent ze względu na warunki atmosferyczne zawiesił prace w tym okresie.

W okresie kwiecień 2021 - czerwiec 2021, Beneficjent po raz kolejny udowadniał, że nie był przygotowany do realizacji prac i większość z nich była realizowana „ad hoc”, bez planu i projektu. Dobitnie pokazał to opisywany problem z wychładzaniem się gazu w wydłużonych kanałach doprowadzających gaz z nowej komory obrotowej do urządzeń dopalania katalitycznego. Był to wynik oczywisty i w przypadku należytego zaprojektowania ciągu technologicznego nigdy by nie wystąpił. Co więcej w końcowych wnioskach sprawozdania Beneficjent wskazał na konieczność ich dodatkowego z izolowania, czyli po wielu miesiącach „prac” tak trywialna czynność nie została zrealizowana i urastała do rangi problemu technologicznego wymagającego dalszego raportowania.

Były to najbardziej podstawowe błędy zarządzania i braku kompetencji kadry zaangażowanej w realizację projektu.

Następnie Beneficjent potwierdził powyższe pisząc, że po dostawieniu komory obrotowej, „pojawiła się konieczność zaprojektowania dodatkowego sytemu sterowania”, czyli nikt tego nie przewidział, nie zaplanował, nie uwzględnił. Projekt nie tylko był źle realizowany pod względem merytorycznym ale i źle zarządzany, kierowany.

Beneficjent opisywał kolejne punkty i problemy na które znów natknął się po zakupie urządzeń co uniemożliwiło mu realizację jakichkolwiek prac badawczych. Wobec napotkanych nowych problemów podejmowano również próby na komorze skrzynkowej, ale jak się znów okazało miała ona wady i nie nadawała się do eksploatacji.

Do lipca 2021 r. Beneficjent borykał się z przebudową instalacji i nie zrealizował żadnych istotnych prac badawczych, które mogły by oprócz testów wadliwych układów technologicznych i urządzeń doprowadzić do uzyskania jakichkolwiek wyników badań w przedmiocie projektu.

W lipcu 2021 r. Beneficjent podejmował decyzję w związku z upływem czasu realizacji Etapu 1 o przeniesieniu tych prac do Etapu 2. Jak opisał zdarzenia i kierunki prac, które były głównie związane z problemami technicznymi wybudowanego ciągu technologicznego, a nie pracami badawczymi które miał realizować. Widoczny był brak planowania, konsekwencji i zrozumienia tematyki, co skutkowało opisywanymi 13 punktami w tym okresie, np. problem pylenia - zniszczony przepływomierz, zapychający się filtr, doprojektowanie ... (nie jednego, od razu multi!, a uzasadnionym było podejrzenie, że Beneficjent nie posiadał żadnego doświadczenia w zakresie ich projektowania!), a następnie porzucenie multicyklonów i powrót do mniej emitującej pyłów komory skrzynkowej, z której zrezygnowano na rzecz lepszej komory obrotowej. Kompletny chaos i złe zarządzanie, skutkujące brakiem realizacji zaplanowanych prac badawczych i wyników projektu.

Kwintesencją powyższego było wskazywanie na posiadaną licencję..., którego to oprogramowanie prawdopodobnie nie użyto lub w bardzo ograniczonym zakresie, bo wymagało to zaawansowanej wiedzy i umiejętności, jak i danych wstępnych do budowy i analiz modeli MES. Opinię tą sformułowano na podstawie braku jakichkolwiek informacji o wynikach modelowania w sprawozdaniu. Na wizycie monitorującej zapytany Beneficjent potwierdził, że nie używał tego oprogramowania i nie modelował procesów ani urządzeń przy jego pomocy.

Wskazano w tym zakresie, stworzenie strony www, udział w Kongresie, uzyskanie nagrody StartUp challenge, i udział w InCredibles, jak i Shesnnavation academy, jak i „wizyta przedstawicieli jednego z samorządów zainteresowanych innowacjami z zakresu gospodarki odpadami”, co należy uznać za nieistotne dla realizacji projektu i wdrożenie ze względu na brak zaplanowanych rezultatów merytorycznych.

3.3 Zadanie 2: Testy przekrojowe komory stacjonarnej zgazowania, sprawozdanie obejmowały informacje o planowanych pracach, oraz o przeprowadzeniu próby zgazowania na kilku grupach materiałów, bez podania nawet zestawienia ich wyników. Ponadto przedstawiono informację o

opracowanej karcie/arkuszu procesowym, który miał być używany do dokumentowania realizowanych badań. Poza tym nie zamieszczono żadnych innych informacji dotyczących realizowanych prac. Warto podkreślić że nie przedstawiono żadnego z wypełnionych arkuszy procesowych w sprawozdaniu przy prezentowanych wynikach eksperymentów, a w końcowych rekomendacjach znajdowała się informacja o planowanej zmianie tego formularza. Również w trakcie wizyty monitorującej poproszony o przedstawienie wyników badań, sprawozdań, zestawień, danych z przeprowadzonych badań, Beneficjent nie przedstawił żadnych wyników poza prezentacją na swoim komputerze - wykresu z przebiegiem temperatury w czasie nagrzewania, mówiąc że to dane zarejestrowane przez opracowany w późniejszym etapie system SCADA do sterowania i rejestracji danych pomiarowych. Wobec braku jakichkolwiek zaprezentowanych rzetelnych danych popartych dokumentacją fotograficzną, filmową, zapisami z urządzeń pomiarowych, notatek, nie można było uznać żadnych z prezentowanych danych za rzetelne i poprawne aby móc na nich opierać jakiegokolwiek dalsze prace czy mówić o powtarzalności procesu i wyników. Beneficjent prowadził jedynie wstępne próby, testy rozpoznawcze i nic poza tym.

3.4 Zadanie 3: Testy ukierunkowanie komory stacjonarnej - sprawozdanie obejmowało informację deklaracyjną o przeprowadzeniu prób zgazowania odpadów elektronicznych, elektroenergetycznych oraz komunalnych, co nie było przedmiotem projektu. Brak było jakichkolwiek dowodów potwierdzających przeprowadzane prace, ich poprawność i użyteczność, z powodu braku sprawozdań, raportów, i innych, dokumentujących ich realizację, przebieg i wyniki.

W podpunkcie 3.4 znajdowała się informacja o Zadaniu 4, w którym Beneficjent wskazał na ograniczenie ilości prób w ramach realizowanego projektu. Również opisał postawienie hipotez roboczych, ale nie miały one istotnego wpływu na realizację projektu i uzyskane wyniki.

Ograniczenie ilości prób w ramach realizowanego projektu było całkowicie nieuzasadnione, bo nie uzyskano powtarzalnych i poprawnych wyników które by mogły uzasadniać taką decyzję.

W przypadku sytuacji Beneficjenta należało by ich wykonać więcej, choć w przypadku wadliwych urządzeń, niepoprawnego sposobu zbierania i interpretowania uzyskiwanych danych i wyników mogło by to być ze szkodą dla środowiska i zdrowia obsługi.

Na stronie 44 sprawozdania w punkcie 3.4.1 Zgazowanie odpadów tworzyw sztucznych bez odzysku metali. Beneficjent rozpoczął przedstawianie wyników z przeprowadzonych badań.

Opis badania był niespójny, ze względu na informację o badaniach na tworzywach sztucznych, a w opisie była informacja o odpadach poprodukcyjnych z przemysłu lakierniczego. Ponadto

wskazywanie na zgazowanie w temperaturze procesu rzędu 250 stC było nieuzasadnione, bo żadne reakcje zgazowania nie następują w tak niskiej temperaturze, i nastąpiło jedynie odparowanie lakierów i lotnych związków parujących w tak niskich temperaturach. Również nie można uznać za wiarygodnego wniosku z tych „badań” strona 47, wskazujące na ubytek masy w wyniku prażenia próbek po zgazowaniu poniżej 5%, ze względu na brak potwierdzających ten fakt sprawozdań jak i aparatury i metodologii. Również wskazane parametry badania pozostałości jak i temperatura 700 stC i czas 4h były niezgodne z metodologią prób prażenia, które przeprowadza się w wyższej temperaturze i zgodnie z procedurą badawczą, a nie wybiórczymi założeniami uniemożliwiającymi porównywanie wyników.

Wniosek z badania nr 4 strona 49 należy uznać za zgodny z oczekiwaniami, czyli że prowadzenie prób w kuwetach ograniczało dostęp powietrza do próbek, w związku z tym nie nastąpiło ich szybkie spalanie, zgazowanie. Dziwi jednak fakt, że Beneficjent, proces zgazowania prowadzi z dostępem powietrza, bo miał być on prowadzony bez jego dostępu a z użyciem pary wodnej, co jest niezgodne z zakresem prac zawartych we wniosku o dofinansowanie. Próby przeprowadzane to nic innego jak podgrzewanie próbek i obserwacja jak się zachowują. Nie miały one nic wspólnego z planowanymi badaniami, które miały mieć miejsce w ramach przyznanego dofinansowania projektu. W trakcie wizyty monitorującej Beneficjent potwierdził, że do komory dostaje się powietrze a para wodna jest wytwarzana jeśli w ogóle jest używana poprzez wtryskiwanie wody do komory spalania.

Próba raportowana 4 z udziałem odpadów komunalnych jest całkowicie niewiarygodna, tak jak i wcześniejsze próby, gdyż oprócz bardzo wysokiego ubytku masy z próbek opisanego w sprawozdaniu rzędu 95%, brak było jakichkolwiek danych o parametrach i charakterystyce próbek użytych w badaniach. Należało by określić ich morfologię, skład elementarny jak i wilgoć a nie takiego nie miało miejsca. Co więcej Beneficjent nie badał również ilości pyłu uniesionego w strumieniu gazów z próbek w związku z tym bilans masowy jest także zawyżony i nieprawdziwy. W związku z tym wszystkie wyniki prezentowane w sprawozdaniu nie miały żadnej wartości merytorycznej poza materiałem wstępnym rozpoznawczym, bez jakiegokolwiek możliwości ich użycia czy porównania ze sobą. Dodatkową informację o dużych ilościach pyłów i części odpadów unoszonych ze strumieniem gazów z komory znajdujemy w sprawozdaniu na stronie 63, co potwierdził brak podstaw merytorycznych i prawidłowej metodologii prowadzenia prób. W punkcie 3.4.2 Zgazowanie tworzyw sztucznych z odzyskiem metali, przedstawiono opisy prostych eksperymentów i uzyskanych z nich wyników.

Przeprowadzono próby z izolacją z przewodów elektrycznych, choć jak wynikało z dalszego opisu i wniosków były to całe przewody zawierające miedź i izolację. Brak było informacji o rodzaju przewodów i materiale z jakiego składała się izolacja, czy jest to PCV czy może PE itd. Dlatego wartość merytoryczna uzyskanych wyników była niska. W przypadku próby 7 nastąpił zapłon odpadów i sklejenie się pozostałości, czyli warunki przebiegu procesu nie były stabilne. Uzyskane wyniki ponownie nie obejmowały informacji o masie metalu, tworzywa i jego rodzaju we wsadzie, a jedynie o ubytku masy na koniec próby.

Beneficjent spalając przewody PCV emitował ogromne ilości chloru do atmosfery co było nie tylko niebezpieczne ze względu na tworzenie się chloru, chlorowodoru, jak i o wiele bardziej groźnych związków, czyli chlorowanych węglowodorów, które są kancerogenne, co więcej takie postępowanie jest problematyczne ze względu na ochronę środowiska. Podobnie sytuacja wyglądała z odpadami z lakierni, czy komunalnymi, których spalanie bez odpowiedniego układu oczyszczania spalin i przetrzymania spalin w odpowiedniej temperaturze prowadzi do emisji szkodliwych gazów do atmosfery. Dla odpadów niebezpiecznych w tym komunalnych, PCV, czy elektronicznych jest to 1100 stC przez 2 sekundy z odpowiednim naddatkiem powietrza.

Opracowany ciąg technologiczny, instalacja nie zapewniały nawet podstawowych warunków do neutralizacji zanieczyszczeń gazowych, w związku z tym realizacja prób w dużej skali nie powinna być w ten sposób prowadzona.

Opisane do strony 60 prace i ich rezultaty, nie zawierały informacji o najważniejszych warunkach prowadzenia badań w komorze. Brak było informacji czy proces w komorze był z dostępem tlenu czy bez dostępu powietrza, czy był używany palnik i na jakie paliwo, czy może grzałki, czy był dodatek pary wodnej czy nie itd. Jest to absolutnie podstawa przy opisie badań, w związku z czym sprawozdanie nie można uznać za rzetelne. Dopiero w końcowej części sprawozdania zapisano, że używany był palnik gazowy i był dostęp powietrza do komory, co wskazywało na proces półspalania, a nie zgazowania w atmosferze pary wodnej. Spójne były informacje od Beneficjenta uzyskane w trakcie wizyty monitorującej w trakcie której Beneficjent poinformował, że proces polegał na spalaniu gazu w palniku i że był dostęp tlenu/powietrza zasysanego z zewnątrz do komory czy to skrzynkowej czy obrotowej. A para jeśli jest używana to poprzez wtrysk wody do komory i jej odparowanie wewnątrz co obniża temperaturę.

W punkcie 3.5 Beneficjent opisywał Testy „optymalizacji” energetycznej komory stacjonarnej - Zadanie 4, podpunkt 3.51....

Beneficjent opisywał zebrane spostrzeżenia przy próbach zgazowania mułu węglowego, jak i próbek RDF. Informacje przedstawione w opisie były nieściśle w zakresie dostępu tlenu oraz przemianach miedzi i innych metali w tym tworzenia kwasów. Prawdopodobnie zostały one zaczerpnięte z prób z..., które zawierały dużo chloru, bo RDF charakteryzował się niską jego zawartością, o czym Beneficjent najwyraźniej nie wiedział.

Dodatkowo w sprawozdaniu Beneficjent opisywał swoje wyobrażenia nie mające żadnego związku z rzeczywistością, dotyczące reakcji chemicznych z wodą i przebiegiem różnych reakcji chemicznych. Beneficjent wskazał również na ryzyka i obawy co do wytrzymałości i rozwiązań komory i używanego sprzętu co wskazywało na nieodpowiednie parametry i konstrukcję używanych urządzeń, które wobec tego powinny zostać wyłączone z eksploatacji gdyż zagrażały życiu i zdrowiu. Strona 62.

Wskazano problemy z zapychaniem się siatki filtra, czego można się było spodziewać, bo jest to rozwiązanie nieprawidłowe do tego typu zastosowań.

W rozdziale 3.5.2 Wybrane próby optymalizacji energetycznej, przedstawiono wyniki z prób z różnymi tworzywami. Beneficjent błędnie używał określeń „optymalizacja energetyczna, czy ekonomiczna” bo żadne z raportowanych prac nawet nie zbliżyły się do jakiegokolwiek możliwości ich optymalizacji i są prostymi eksperymentami bez podstaw metodologicznych czyli o znikomej wartości użytkowej.

Ponownie były używane określenia o całkowitej eliminacji frakcji organicznej bez udokumentowania wykonanych badań. Jak wspomina się o dodatku odpadu pełniącego rolę paliwa” co jest sprzeczne z istotą projektu, który miał nie spalać odpadów, a je zgazowywać i to w niskiej temperaturze bez dostępu powietrza, bo w atmosferze pary wodnej. A z danych w sprawozdaniu wyłania się obraz komory, którą od wewnątrz podgrzewa się palnikiem gazowym i do której dostaje się powietrze zapewniając tlen do częściowego spalania odpadów, co nie jest zgazowaniem, a raczej częściowym spalaniem przy niedoborze tlenu.

Wyniki z próby 10 wskazywały na dodatkowe problemy konstrukcyjne i procesowe, jak i potencjalnie błędny sposób pomiaru temperatury, której rozkład w komorze był niejednorodny, co skutkowało wraz z pozostałymi zastrzeżeniami merytorycznymi do instalacji na której prowadzone były „badania”, całkowitą dyskwalifikacją wszystkich wyników rozpoznawczych, które zostały zaprezentowane i przeprowadzone w ramach realizacji projektu.

W punkcie 3.5.2.3 Wybrane wyniki kolejnych prób optymalizacji, ponownie zatytułowanej Optymalizacja, choć nie mających nic z nią wspólnego, opisano przeprowadzone próby

„zgazowania” materiałów elektronicznych ze współspalaniem odpadów. Wyniki były zbieżne z wcześniejszymi, takie jak można się było spodziewać po tego typu próbach. W prezentowanych wynikach nie przedstawiono żadnych danych procesowych, a jedynie przedstawiono ubytek masy. Beneficjent sam zauważył, że jego próby nie prowadziły do żadnych istotnych czy powtarzalnych rezultatów.

Ekspert odniósł się również do Podsumowania realizacji Zadań 2-4 w punkcie 3.6. strona 73-75 sprawozdania z realizacji:

Odnosząc się do punktu 1, nie można w żadnym stopniu zgodzić się z wnioskiem Beneficjenta, bo nie zgromadzono danych, ani nie przeprowadzono analizy, ani nie rozpoznano zjawisk fizycznych i chemicznych, oraz zależności przyczynowo - skutkowych zachodzących w procesie zgazowania. Przeprowadzono kilka eksperymentów o znikomej wartości naukowej i wątpliwej metodologii co uniemożliwiło jakiegokolwiek rzetelne analizy tych szczątkowych danych.

W zakresie wskazanym w punkcie 2 również nie zostały zrealizowane w prawidłowy sposób zaplanowane prace. Komora została zaprojektowana w sposób niepoprawny, uzyskane wyniki wskazywały na niecałkowite spalenie próbek, bo nie można mówić o ich zgazowaniu. Dokonano obróbki termicznej, poprzez półspalanie, które usunęło część z materii organicznej, ale brak było możliwości wdrożenia „opracowanego rozwiązania”.

Punkt 4 nie został w większości zrealizowany. Przeprowadzone próby i przedstawione ograniczone wyniki w tym z błędami metodologii pomiarów i braków danych, wskazywały na niezrealizowanie zakresu prac. Również ilości przetwarzanych wsadów w zaplanowanym zakresie 50-200 kg, czy 400-600 kg nie zostały w ogóle zrealizowane ze względu na błędy techniczne w konstrukcji stanowiska badawczego - instalacji. Nie zostały także zastosowane żadne katalizatory, brak badań ze zmienionymi parametrami procesu jak temperatura, czas trwania, ilość wtryskiwanej pary wodnej, brak wymuszenia obiegu gazu w komorze reaktora, brak udziału H₂ w gazie poprocesowym, przed oczyszczeniem, brak jakiegokolwiek oczyszczenia gazu itd. Ponadto brak morfologii i składu używanych odpadów do badań jak i wyników analiz produktów po procesie co całkowicie dyskwalifikowało wyniki z przeprowadzonych prób, bo nie spełniały one znamion badań.

Punkt 5, brak podstaw do uznania aby opisany zakres pracy został zrealizowany, co Beneficjent sam przyznał w sprawozdaniu. Nie przeprowadzono sprawdzenia umożliwienia analizy możliwości energetycznego wykorzystania gazu. Co więcej z opisów w sprawozdaniu wynikało, że gaz ten

będzie bardzo niskiej jakości i nie będzie się nadawał do niczego innego oprócz dopalenia, co też miało następować w złożu katalitycznym.

Sprawozdanie w punkcie 3.6.2 zatytułowane „Prognozowane ryzyka, ryzyka zaistniałe”, strona 75 opisywała zamiast ryzyka, napotkane problemy eksploatacyjne wraz z wnioskami, które nie miały dużej wartości technicznej i mijały się z rzeczywistością, jak np. zatrucie siarką katalizatora itd. Katalizator uległ zniszczeniu w wyniku wpuszczenia na niego bardzo zanieczyszczonego pyłem i oparami odparowywanych i wypalanych z różnych odpadów.

Z kolei w punkcie 3.6.3 Wstępne wnioski z zadań Z2-Z4 zamieszczono informacje o wnioskach, spostrzeżeniach, opisach opracowanych rozwiązań technicznych i sposobach postępowania z problematycznym stanowiskiem badawczym. Z zastrzeżeniem, że nie były one ostateczne, a jedynie z danego okresu realizacji. Należy zgodzić się z wnioskiem końcowym Beneficjenta, że „dalsze prowadzenie procesów w komorze skrzynkowej uznano za bezzasadne”. Było to wysoce prawdopodobne już od początku w oparciu o informacje z wniosku o dofinansowanie.

Punkt 3.6.4 Odzysk energii niesionej gazem poprocesowym.

Beneficjent pomimo zaplanowanych we wniosku badań w kierunku wykorzystania energetycznego ciepła i energii niesionej w gazie procesowym, nie zrealizował tego zakresu, argumentując że zmieniono „paradygmat projektu”, oraz że nie istnieje uzasadnienie biznesowe dla badania odzysku ciepła z procesu, co należało uznać za całkowicie nieuzasadnione i bezpodstawne. Z każdego procesu termicznego przetwarzania odpadów, ciepło to produkt i musi być zagospodarowane. Ponadto nie może być mowy o jednostronnej zmianie przez Beneficjenta (w trakcie realizacji przyznanego projektu) zakresu realizacji projektu, w związku z tym Beneficjent nie zrealizował pełnego zakresu projektu. Należy również wskazać, że wydatki ponoszone na zakup aparatury i urządzeń oraz środków trwałych zakładały te badania, a ich nieprzeprowadzenie stawiało pod znakiem zapytania zasadność takiej konfiguracji sprzętu, zamawianych urządzeń i nakładów pracy w projekcie.

Na stronach 80-81 w punkcie 3.7.1 pt. Opracowanie założeń wyjściowych komory obrotowej, przedstawiono założenia projektowe komory obrotowej. A następnie w punkcie 3, 7.2 rysunek poglądowy zespołu komory obrotowej. A w punkcie 3.7.3 informację o jej wykonaniu i napotkanym problemie czyli konieczności modyfikacji układu napędowego ze względu na błędny jej projekt.

Z przedstawionego opisu wynikało, że nie będzie to komora do zgazowania, a spalania, z palnikiem działającym współprądowo w komorze obrotowej. W trakcie wizyty monitorującej, komora ta już

po przeróbkach znajdowała się w hali Beneficjenta, stojąc bez połączenia z pozostałymi urządzeniami ciągu technologicznego. Beneficjent wskazywał, że wymaga ona dalszych prac i modyfikacji w zakresie szczelności, wprowadzania odpadów, wyprowadzania produktów, itd., ale najlepiej by było zaprojektować ją od nowa.

W punkcie 3.8 przedstawiono informację o pierwotnie planowanym zakresie prac zgodnie z wnioskiem, ale w wyniku problemów technicznych i niepoprawnie wykonanych urządzeń nie było możliwości zrealizowania większości z zaplanowanych prac.

Następnie opisano w punktach 1,2,3,4 pozytywne wyniki prób wstępnych z uruchomienia komory obrotowej, jak i uzyskiwanych wyników z wprowadzaniem odpadów RDF, mułu węglowego, oraz przewodów. Zamieszczono nawet informację o stężeniu tlenu wynoszącym 16,6% w trakcie jednego z testów, co wskazywało na warunki utleniające w komorze reaktora, czyli dostępność tlenu do spalania odpadów, zamiast prowadzenia procesu ich zgazowania - przy użyciu pary wodnej i atmosfery beztlenowej, lub bardzo ubogiej w tlen. Przedstawiono wyniki z próby z przewodami i płytkami PCB, które udało się spalić i uzyskane metale, które w ocenie naocznej Beneficjenta nie uległy uszkodzeniu chemicznemu czy termicznemu. Zaprezentowane informacje wskazywały na przynajmniej wstępne i czasowe uruchomienie komory obrotowej.

Następnie sprawozdanie przechodzi do punktu 3.9 z Podsumowaniem realizacji zadań 6-8.

Beneficjent opisywał „sukcesy” związane z pracami projektowymi, i organizacyjnymi związanymi z wykonaniem/zakupem komory obrotowej. Następnie przeszedł do opisu wstępnych wniosków, oraz informacji o konieczności dalszych modyfikacji stanowiska z komorą obrotową i innych elementów stanowiska badawczego instalacji.

Na stronie 93 w punkcie 3.10.3 znalazła się informacja o sposobie doprowadzania pary wodnej do komory reaktora, zgazowania. Okazało się, że jest ona wytworzona w wyniku wtryskiwania wody do komory reaktora. Poza tym ogólnym opisem sposobu działania i prostym schematem blokowym brak było danych o ilości używanej wody w trakcie prób. Beneficjent potwierdził, że para wodna jest wytwarzana w komorze z wody wtryskiwanej do niej, oraz nie przekazał żadnych informacji o ilości jaka jest używana w procesie, ani żadnych danych pomiarowych z prób z jej użyciem.

W dalszej części opisano wymianę złoża katalitycznego i uzyskaną poprawę działania dopalacza, oprócz dwóch punktów pracy przed wymianą i po wymianie, brak było danych o pracy całego układu w każdej z prób, dla każdego odpadu. Przy okazji zawarto informację o problemach z dostępnością katalizatora, a także o próbach jego wytworzenia co nie było przedmiotem wniosku.

Katalizator zgodnie z informacjami we wniosku, miał się nie zużywać, a z opisu wynikało jakoby wymagał ciągłego jego dodawania, uzupełniania.

W punkcie 3.10.5 znalazła się informacja o wykonaniu układu do pomiarów pracy instalacji, a w kolejnym punkcie zawarto informację o konieczności modyfikacji reaktorów ...i reaktora ...poprzez instalację w nich grzałek, aby zapewnić równomierną temperaturę ich pracy. W dalszej części opisu odniesiono się do badań katalizatora, co nie było przedmiotem projektu.

Na stronie 102 sprawozdania Beneficjent przedstawił w punkcie 3.11 Poziom osiągnięcia kamienia milowego Etapu 1, w którym stwierdził: w pkt 1, że osiągnął kamień milowy, bo wybudowana została komora skrzynkowa, oraz dodatkowo obrotowa, oraz w pkt 2, że osiągnął kamień milowy bo udało mu się w jednym przypadku, a nie w większości, wg jego oceny osiągnąć redukcję poziomu substancji organicznych do poziomu poniżej 2%. Z kolei w punkcie 3, nawet sam Beneficjent wskazał, że nie osiągnięto w żadnej mierze spełnienia norm emisyjnych dla pracującego urządzenia.

W obu przypadkach w pkt 1 i w pkt 2, nie sposób zgodzić się z Beneficjentem, i uznać jego argumentacji, gdyż sama budowa wadliwych i niemożliwiających na przeprowadzenie metodologicznie poprawnych badań, prób, urządzeń nie spełniało kryteriów celu projektu.

Uzyskane wstępne, szcążkowe, niepełne i wybiórcze wyniki z niemiarodajnych i niemierzalnych prób, eksperymentów, to prace rozpoznawcze, a nie badania, które dowiodły wadliwości używanego wyposażenia, urządzeń i metod pomiarowych.

W trakcie wizyty monitorującej Beneficjent zapytany o zaprezentowane wyniki redukcji substancji organicznej dla zaprezentowanej próbki, poinformował że zostały wygarnięte pozostałości po procesie z reaktora i przesłane do badań. W niektórych próbkach poziom węgla był powyżej 50%, ale kilka z nich było bardzo dobrze przetworzonych stąd ten wynik. Innych próbek ani wyników Beneficjent nie miał i nie zaprezentował.

Brak było jakichkolwiek rzetelnych i merytorycznie poprawnych danych, popartych rzeczowymi dowodami dokumentującymi uzyskiwane wyniki z badań, a w szczególności odnosiło się to do badania pozostałości organicznych w pozostałościach po procesie. Załączone do sprawozdania wyniki, wraz ze Sprawozdaniami z Badań ...dotyczące badań 2 próbek pobranych, przygotowanych i dostarczonych przez Beneficjenta na „Zawartość węgla pierwiastkowego %” wskazywała na wynik zawartości węgla w przekazanej do badań próbce. Opis pochodzenia próbki był bardzo ograniczony oraz niewystarczający, jak i brak danych o składzie wejściowym, i procesie w jakim próbka została wytworzona, by móc stwierdzić że jest to wynik procesu zgazowania, a nie spalania.

Brak było danych o sposobie przygotowania próbki itd. Ponadto analiza składu substancji organicznej nie powinna się sprowadzać do analizy części próbki z procesu a całości jego masy itd. Dlatego zarówno ze względu na bardzo ograniczoną ilość zrealizowanych prób, eksperymentów, jak i brak nawet podstawowych zasad metodologicznych ich prowadzenia, zbierania danych i analiz uzyskanych wyników nie można było uznać za spełnione osiągnięcie powtarzalnej i rzetelnej redukcji substancji organicznych na stosowanej aparaturze pomiarowej, instalacji. Warto nadmienić że sama zawartość węgla w próbce to nie jedyny parametr określający ilość substancji organicznej w próbce w związku z tym należało by poszerzyć zakres analiz o inne substancje organiczne jak: H, S, Cl, Br, i N, o inne ich związki, w tym węglowodorów itd.

W punkcie 3 Beneficjent wskazał na problemy z realizacją obszaru projektu związanego z oczyszczaniem gazów spalinowych, jak i osiągnięciem dopuszczalnego poziomu emisji, który wynikał z błędnych założeń na początku projektu, które to miały konsekwencje dla jego dalszej realizacji. Na stronach 107-112 przedstawiono przebiegi/wykresy dla „pomiarów emisji z prób”, lecz nie można ich było uznać w żaden sposób za miarodajne i rzetelne, bo brak było jakichkolwiek metodologicznych informacji i danych z jakich procesów pochodzą, warunków, i innych ważnych informacji niezbędnych w raportowaniu tego typu prac. W takiej formie były to jedynie bliżej nieokreślone wykresy bez żadnej wartości naukowej i merytorycznej. Najważniejszym kryterium dla przedmiotu projektu, było to czy emitowane do atmosfery zanieczyszczenia spełniały wymogi rozporządzenia dotyczącego termicznego przetwarzania odpadów czy nie. Dlatego niezależnie od stosowanych metod katalitycznego dopalania czy dodatkowo jeszcze innych, cel ten w projekcie nie został osiągnięty, bo nie było możliwości wypuszczać do atmosfery spalin o tak wysokich ładunkach zanieczyszczeń. Była to sprawa dość oczywista dla osób znających się na oczyszczaniu spalin, w tym np. ze spalarni odpadów komunalnych, w których stosowanych jest wiele metod oczyszczania spalin aby uzyskać finalnie poziomy emisji dopuszczane prawem. Beneficjent planował spalać / „zgazowywać” odpady o bardzo wysokiej zawartości metali jak i chloru, bromu, antymonu, ołowiu, cynku, i wielu innych toksycznych związków i pierwiastków, co już na etapie założeń wymagało poważnego podejścia do tematu oczyszczania spalin.

W punkcie 4. Należało zgodzić się z Beneficjentem że nie osiągnięto możliwości przetwarzania nawet 1Mg ZSEE/dobę.

W punkcie 5 nie można było zgodzić się z twierdzeniem Beneficjenta, że proces był powtarzalny. Z przedstawionych danych wynikało jednoznacznie, że proces nie był w żaden sposób powtarzalny. Wskazują na to uzyskiwane rozbieżne i niepowtarzalne wyniki z przeprowadzanych prób.

W punkcie 6 Beneficjent wskazał na jakość miedzi pochodzącej z procesu, gdzie nie wiadomo do czego się odwoływał, czy do przepalenia izolacji z kabli, czy do płytek obwodów drukowanych. Brak było jakichkolwiek badań w tym zakresie, począwszy od ilości miedzi i innych metali we wsadzie, po ich ilość i formę w produkcji procesu, aby móc określić poziom utleniania, lub pozostałości metalicznej w produkcji. Zrealizowane próby nie różniły się wiele od nielegalnego wypalania kabli w ognisku.

Podsumowując należało zgodzić się z wnioskiem Beneficjenta, że nie osiągnięto w żadnym zakresie celów projektu jak i zakładanych kamieni milowych.

Punkt 4 Podsumowanie Sprawozdania.

Projekt musi być zrealizowany zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie, i żadne zmiany paradygmatów nie mogły mieć wpływu na jego zakres, chyba że została uzyskana zgoda Instytucji Zarządzającej.

Najbardziej prawdopodobnym wynikiem realizacji tego projektu była niewyraźność opracowywanego rozwiązania, bo było ono tak niedopracowane jak i oczywiste, że gdyby było zasadne przepalenie ZSEE, to by było to w ten sposób od lat realizowane.

Beneficjent dopiero na stronie 115 wskazał na używanie palnika gazowego w badaniach. Brak było tej wiadomości we wcześniejszych informacjach z opisami stanowisk i urządzeń.

Beneficjent opisywał korzyści ekonomiczne wynikające z wartości metali odzyskanych w wyniku przepalenia odpadów ZSEE, ale nie były one poparte żadnymi danymi, co więcej, należało przedstawić analizę porównawczą ceny sprzedaży płytek elektronicznych bez ich przepalania, kosztów procesu i przychodu ze sprzedaży zmieszanych i przepalonych metali po procesie Beneficjenta. Bez tego typu ogólnej, ale rzetelnej i opartej na faktach i obiektywnych danych analizy, deklaracje i opisy „korzyści ekonomicznych” były bezzasadne. Praktyka gospodarcza od lat wskazywała na nieopłacalność stosowania procesów termicznych do przetwarzania płytek PCB, których cena sprzedaży do dużych hut po ich demontażu przynosiła około 70% wartości zawartych w nich metali. Pozostałe informacje i dywagacje Beneficjenta są nieoparte w żadnych danych i źródłach. Należało również podchodzić z dużą rezerwą do deklaracji o produkcji katalizatora i jego zastosowaniach. A informacje o jego zatruciu lub innym zniszczeniu nie są poparte żadnymi faktami i analizami. Najbardziej prawdopodobne było to, że uległ on zniszczeniu w wyniku przepuszczenia przez niego pyłów i kwaśnych gazów ze spalania/zgazowania odpadów zawierających chlor, brom, i inne toksyczne dla katalizatora pierwiastki i związki. Beneficjent opisał również „zbieranie danych”, ale sposób w jaki to robił, który nie spełniał żadnych wymogów

metodologicznych, kwalifikował takie systemy pomiarowe, jako co najwyżej systemy wskaźnikowe, a nie urządzenia pomiarowe, np. brak było informacji w jakiej lokalizacji w komorze reaktora i jaki był użyty czujnik temperatury, jaki był błąd pomiaru, oraz czy został on skalibrowany, itd.

Na koniec rozdziału przedstawiono listę wniosków technologicznych, które nie mają one większego znaczenia dla istoty projektu i podsumowują tylko spostrzeżenia Beneficjenta i zebranie doświadczenia. Uzyskanie tych wniosków nie wymagało realizacji projektu, bo są one oczywiste dla osób dysponujących odpowiednią wiedzą i doświadczeniem, dlatego nie przedstawiają istotnej wartości merytorycznej. Wskazują na brak przygotowania i nieadekwatną kadrę realizującą projekt bez należytego przygotowania w zakresie wykształcenia, doświadczenia i kierownictwa.

4.4 Rekomendacje dla Etapu 2 projektu.

Na stronie 119 Beneficjent wskazał na chęć dalszej realizacji projektu, oraz wniósł o zmianę kamieni milowych dla Etapu 2 projektu. Ekspert nie rekomendował dalszej realizacji projektu.

Z kolei w punkcie 3 Beneficjent rekomendował „cofnięcie decyzji o zaniechaniu prac” nad komorą skrzyniową. Ekspert podkreślił, że należy zaniechać prac z tą komorą skrzyniową ze względu na brak perspektyw jej stosowania, niewyraźność rozwiązania w oparciu o to rozwiązanie, jak i ze względu na bardzo wysokie niekontrolowane emisje do środowiska wynikające z jej stosowania i zagrożenia dla obsługi wynikające z narażenia na wysokie temperatury, pył, toksyczne opary, zagrożenie wybuchem i kontakt z niebezpiecznymi związkami pozostałymi po spalaniu odpadów. Ekspert wskazał na **ryzyko utraty życia i zdrowia ludzi, zagrożenia pożarowego, zatrucia, jak i zanieczyszczeń środowiska**, w tym emisji z termicznego przetwarzania odpadów jak i stałych pozostałości po procesie w wyniku prac prowadzonych na urządzeniach wytworzonych przez Beneficjenta.

W etapie 1 Beneficjent proponował zmianę kamienia milowego w zakresie spalania emisji z procesu. Absolutnie nie może być mowy o takiej zmianie, gdyż technologia jeśli kiedykolwiek została by opracowana, musi spełniać wymagania prawne w zakresie emisji. A to, że we wniosku Beneficjent nie przewidział, że planowana przez niego metoda oczyszczania spalin była nieadekwatna, nie zwalniała go z wypełniania wymogów przepisów prawa. Co więcej należało by rozszerzyć zakres wymogów jakie musi spełnić opracowana instalacja, tak aby była zgodna z obowiązującymi przepisami prawa, czyli między innymi Dyrektywą Maszynową, Dyrektywą EMC, i innymi wymogami dla tego typu instalacji.

Podobnie sprawa miała się w przypadku nieosiągnięcia drugiego ze wskaźników tj. przerobu nie mniej niż 1Mg/dobę. Wyrażalność technologii wymagała osiągnięcia w trakcie badań określonych poziomów przerobu, jeśli już na etapie badań było to niemożliwe, to tym bardziej nie było to możliwe później. W związku z tym Ekspert nie rekomendował uznania wniosku Beneficjenta dotyczącego tej zmiany. Finansowanie urządzeń i linii technologicznej instalacji dotyczyło skali przerobu ponad 1 tony na dobę, w związku z tym było by to rozbieżne z wnioskiem i przyznanym finansowaniem. Ponadto realizacja projektu powinna obejmować takie rozwiązania i urządzenia, które zapewnią bezpieczeństwo obsługi i poprawność prowadzonych prac jak i poszanowanie dla środowiska naturalnego w trakcie badań.

Co więcej nie może być tak, że wobec niezrealizowania i nieosiągnięcia kamienia milowego, uznaje się go za nieistotny i zmienia się go. Projekt jest przyznawany na podstawie wniosku o dofinansowanie, i zgodnie z nim musi być zrealizowany.

Podpunkt B - w zakresie propozycji nowych składowych kamienia milowego należy odrzucić jako bezzasadne i nieodnoszące się do istoty projektu.

W etapie 2 Beneficjent wskazał na listę cech efektu końcowego, mających znaczenie dla komercyjnego wdrożenia, oraz wnioskował o zmianę kamieni milowych dla Etapu 2. Ekspert nie znajdował uzasadnienia dla ich zmiany, jak i wnioskowane zmiany wskazywały przewidywane nawet przez Beneficjenta nieosiągnięcie jakichkolwiek użytkowych parametrów instalacji oraz jej niewyrażalność. A istotą podjętych prac było opracowanie nowej technologii i instalacji do stosowania w praktyce gospodarczej.

Załączono również skan części „Opinii o realizacji Etapu 1 projektu B+R” wydanej przez SBŁ- Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego, z ogólną adnotacją „Potwierdzam rzetelność opinii i zgodność ze stanem faktycznym, treść deklaracji bezstronności i poufności”.

W ocenie Eksperta Opinia ta nie dotyczyła Sprawozdania Beneficjenta, ani jego treści, a rzetelności wydanej Opinii przez Instytut, oraz zgodności ze stanem faktycznym Treści ...

Po zapoznaniu się z pełną treścią Opinii wydanej przez SBŁ-Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego, w której czytamy „Opinia nie miała na celu potwierdzenia wniosków merytorycznych z wykonanych prac badawczych, w szczególności nie miała na celu wykorzystania autorytetu Instytucji ani osoby recenzenta do posługiwania się przez Beneficjenta w kontaktach zewnętrznych niniejszą Opinią jako potwierdzeniem działania technologii.” Ekspert znajdował potwierdzenie wskazanych w opinii dotyczącej merytorycznego zakresu realizowanych prac,

wniosków jak i wskazał na ogólność opinii z..., powielającej opisy Beneficjenta ze sprawozdania z realizacji Etapu 1, oraz nie odnoszącej się do meritum i merytoryki.

Sprawozdania z prac w Etapie 1. Tym bardziej że oprócz zacytowanego powyżej fragmentu w dalszej części ponownie Opinia... wskazywała, że „Instytut nie odniósł się do merytorycznej wartości poszczególnych wniosków, ani tym bardziej do merytorycznej wartości przesłanek (wyników prac B+R) leżących u podstaw tych wniosków.”, oraz „Z opiniowanego Sprawozdania wynikało, że nie wszystkie składowe (cele) kamienia milowego Etapu 1 zostały w pełni osiągnięte, dwie z sześciu składowych kamieni milowych okazały się niemożliwe do spełnienia,...”, co potwierdziło wnioski Eksperta wyrażone w Opinii o realizacji Etapu 1 przez Beneficjenta. Również brak było informacji o zakresie współpracy z jednostką naukową..., co i w jaki sposób podlegało ocenie, jakie wyniki i wnioski zostały zaprezentowane itd.

Po przeanalizowaniu w/w dokumentów i szczegółowego odniesienia się do Sprawozdania z realizacji Etapu 1, w opinii Eksperta projekt nie został zrealizowany z zachowaniem należytej staranności i w wymaganym zakresie. Realizacja była wybiórcza, i w większości obszarów merytorycznych niepełna, nieuzasadniona lub nietrafiona.

Najważniejsze obszary, takie jak odzysk metali w opracowywanej technologii zgazowania niskotemperaturowego z użyciem pary wodnej, oraz uzyskanie co najmniej dopuszczalnych emisji z procesu zgodnie z polskim prawem, nie zostało osiągnięte ani dostatecznie zrealizowane aby uzasadniać nawet hipotetyczną możliwość osiągnięcia tego celu w przyszłości. Co więcej brak było jakichkolwiek danych o emisjach gazów do atmosfery jak i ciągłych pomiarach z procesu, w tym z używaniem dopalacza katalitycznego, który przecież był jednym z większych kosztów w projekcie. Zastanawiające jest używanie do badań tak wielu zróżnicowanych odpadów, np. odpadów lakierniczych, czy komunalnych, szczególnie w kontekście problemów eksploatacyjnych i opóźnień w realizacji względem harmonogramu. Z naukowego punktu widzenia było to uzasadnione, bo pozwoliło zebrać nową wiedzę, i poszerzać doświadczenia Beneficjenta, ale Beneficjent miał zrealizować i opracować określony we wniosku zakres badań i uzyskać wyniki umożliwiające odzysk metali ze ZSEE. A realizując dodatkowe prace niezwiązane bezpośrednio z meritum projektu szczególnie w obliczu opóźnień i problemów z kadrą do jego realizacji, bez uzasadnienia i niepotrzebnie konsumował zasoby projektu doprowadzając do dalszych opóźnień i niezrealizowania celu głównego projektu. Był to również wynik złego zarządzania projektem i złym doбором kadry go realizującej.

Beneficjent „wziął na siebie” zakres prac, do których nie był przygotowany, i nie był w stanie się do nich poprawnie zorganizować. Projekt zarówno w pierwotnej wersji jak i zmodyfikowanej w trakcie realizacji przez Beneficjenta, był obarczony wieloma ryzykami, w tym błędami technologicznymi skutkującymi, przy nieodpowiedniej kadrze go realizującej niemożliwością osiągnięcia głównego celu projektu tj. poprawnego zgazowania odpadów ZSEE i uzyskania niskich emisji. Wynikało to z błędów merytorycznych w pierwotnej koncepcji jak i dalszych decyzjach kadry zarządzającej i personelu kierowniczego, który błędnie interpretował podstawowe zjawiska fizyczne i chemiczne, oraz obszerną wiedzę z zakresu termicznych procesów przetwarzania odpadów, a w tym w szczególności tak trudnych odpadów jak ZSEE.

Wobec wskazanych powyżej zastrzeżeń, Ekspert stwierdził, że zakres realizowanego projektu nie był zgodny z zakładanymi we wniosku o dofinansowanie rezultatami, jak i był prowadzony w sposób niewłaściwy.

Odpowiadając na pytania IZ Ekspert wskazał:

Pytanie nr 1: Czy Beneficjent dochował należytej staranności przy realizacji projektu?

Zaprezentowane a wykorzystane w ramach przedmiotowej oceny sposobu realizacji projektu sprawozdanie (sprawozdanie z przebiegu Etapu 1 projektu B+R) było niepełne i nie potwierdziło zastosowania prawidłowego, tj. zgodnego z dobrymi praktykami prowadzenia prac badawczo-rozwojowych procesu badawczego, gdzie wyszczególniono następujące braki i nieścisłości:

- 1) Zaprezentowana dokumentacja projektowa nie nosiła znamion sprawozdania z prac B+R. Brak było nie tylko ciągłości metodycznej w zakresie realizacji poszczególnych prac B+R, ale również dokumentacji konstrukcyjnej, testowej (wyników z testów wraz z analizą statystyczną) na poziomie przynależnym do realizacji metodycznych, prac badawczo-rozwojowych,
- 2) Beneficjent nie zastosował podstawowych technik badawczych mających na celu metodyczne podejście do prac B+R - np. nie zastosowano metodyki projektowania eksperymentu (teorii eksperymentu), nie dokonano podstawowej obróbki wyników pochodzących z testów empirycznych celem przedstawienia tolerancji, poziomu błędów, przedziałów ufności, etc. (co było szczególnie istotne w przypadku sygnalizowanego przez Beneficjenta braku powtarzalności wyników w próbach przeprowadzanych w takich samych warunkach),

- 3) Beneficjent pomimo zdiagnozowania zbyt małej liczebności próbek testowych nie dokonał stosownego zwiększenia liczby testów zapewniając reprezentatywność wyników, nie dokonał również analizy możliwości przełożenia wyników prac laboratoryjnych na szerszą skalę.

Należy zauważyć, iż to Beneficjent rozpoczynając realizację projektu B+R współfinansowanego ze środków wspólnotowych wyraził zgodę oraz przejął na siebie odpowiedzialność realizacji przedmiotowych prac zgodnie z metodologią ich prowadzenia, jak również obowiązkiem należytego ich udokumentowania. Poddając analizie sprawozdania dostarczone przez Beneficjenta z realizacji Etapu 1 należy zauważyć następujące nieprawidłowości:

1. Beneficjent napotkał w trakcie realizacji projektu (szczególnie w okresie pandemii SARS-CoV2) istotne dla przebiegu realizacji projektu problemy kadrowe w tym, związane z wyłączeniem z pracy zespołu B+R kluczowego pracownika, tj. ... Głównego Technologa, oraz jego następcy Beneficjent dokonał zmiany metodyki zarządzania projektem ze stosowanej pierwotnie metody ... Beneficjent dokonał zmiany względem pierwotnych założeń niektóre paradygmaty projektu (określenie wykorzystane przez Beneficjenta),
2. Beneficjent nie odnosił rezultatów prac do wartości jakie powinny zostać osiągnięte zgodnie z opisem przedstawionym we WOD. I tak nieścisłość dotyczyła przede wszystkim udziału masowego, w stałej pozostałości po procesie zgazowania, związków organicznych niższego niż 2%. Jednocześnie w ramach WOD zdefiniowano cechę C2 - tj. „Redukcje >99% masy organicznych składników ZSEE” co oznacza pozostałość po procesie zgazowania nie więcej niż 1% (Beneficjent osiągnął parametr cechy C2 przekraczając dwukrotnie dopuszczalną wartość),
3. Beneficjent nie dokonał przedstawienia oraz wykazania osiągnięcia na etapie realizowanych prac badawczych pozostałych cech stanowiących o innowacyjności. Powyższe dotyczyło przede wszystkim etapu badań przemysłowych (Etap 1), w ramach których wykonano prace związane z budową urządzenia badawczego, jednak nie przedstawiono w formie adekwatnej (tj. odnoszącą się do rzetelności badawczej, np. przy wykorzystaniu analizy statystycznej).

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, iż Beneficjent nie dochował należytej staranności podczas realizacji projektu oraz niewłaściwie przeprowadził proces badawczy. Przede wszystkim należy zwrócić uwagę, iż przedstawione przez Beneficjenta sprawozdanie z realizacji badań przemysłowych nie potwierdzało rozwiązania problemu badawczego oraz pozyskania nowej, niedostępnej na rynku wiedzy. Wnioskodawca w ramach sprawozdania nie przedstawił nie tylko jaka nowa wiedza została pozyskana, ale nie wskazano zakresu aspektów jej nowości. Ponadto z analizy zrealizowanych w ramach Etapu 1 podzadań wynikało, iż przedmiotowe działania miały co najwyżej charakter inżynierski, rozwojowy nie zaś badawczy (przynależny badaniom przemysłowym), Nie przedstawiono podstawowych informacji na temat problemów badawczych, ich istoty oraz sposobu ich rozwiązania, Wskazane zostały problemy technologiczne, które były związane z realizacją eksperymentalnych prac rozwojowych.

Dokonując analizy szczegółowych aspektów zrealizowanych prac należy zwrócić uwagę na kluczowe elementy jakimi są zadeklarowane przez Beneficjenta we WOD kamienie milowe. Kamienie te nie tylko nie zostały zrealizowane, tj. osiągnięte wartości deklarowane jako niezbędne do osiągnięcia. Beneficjent wskazał, iż nie osiągnął wszystkich z zakładanych kamieni milowych - co w przypadku braku wcześniejszego uwzględnienia we WOD stanowi natychmiastowy powód do przerwania realizacji projektu oraz powiadomienia Instytucji Zarządzającej o problemach, niemożności osiągnięcia założonych celów projektu.

Jak już nadmieniono, Beneficjent nie wskazał jaka nowa wiedza została pozyskana w ramach realizacji (niepełnej realizacji) zadań 2-4. Wskazano wyłącznie, iż wiedza ta jest większa w porównaniu do wiedzy autora patentu i wstępnego pomysłodawcy projektu. Informacje te jednak nie potwierdzały faktu pozyskania nowej wiedzy (przynależnej badaniom przemysłowym), czy też osiągnięcia poziomu wiedzy uzasadniającego zaprzestania realizacji części prac w zadaniach projektowych.

Beneficjent nie dochował również rzetelności badawczej poddając procesom zgazowania materiały (odpady) niewiadomego pochodzenia (np. kable porzucone w lesie) oraz ograniczył się do prób przede wszystkim na odpadach ZSEE, co w wydatny sposób mogło wpłynąć na możliwość opracowania technologii adekwatnej

do szerokiego, a przede wszystkim znanego zakresu zmienności wsadu do procesu technologicznego (odpadów). Dokładna znajomość materiału wsadowego (jego zakresu zmienności adekwatnego dla stabilnego procesu technologicznego) jest kluczowa w aspekcie rozwoju nowej technologii dedykowanej szerokiemu zastosowaniu, np. dla określonej zmienności elektro-śmiec.

Z uwagi na powyższe Ekspert ocenił kryterium jako niespełnione, tj. w ocenie Eksperta Beneficjent nie dochował należytej staranności przy dotychczasowej realizacji projektu.

Pytanie nr 2: Czy dla aktualnego poziomu realizacji projektu osiągnięte zostały częściowe lub końcowe kamienie milowe?

Zgodnie z udostępnionymi przez Beneficjenta raportami należało zauważyć, iż nie zostały osiągnięte zaplanowane wartości kamieni milowych. Powyższe nie tylko wynikało z przedstawionych wyników realizowanych zadań ale również zostało potwierdzone przez Beneficjenta na stronie 114 sprawozdania z realizacji Zadania 1.

Z uwagi na powyższe Ekspert ocenił kryterium jako niespełnione.

Pytanie nr 3: Czy dalsza realizacja projektu badawczego i wdrożenie dotychczasowych wyników projektu jest celowa z ekonomicznego punktu widzenia?

W świetle informacji zaprezentowanych przez Beneficjenta o sposobie dotychczasowej realizacji projektu, tj. braku prawidłowej realizacji projektu od strony merytorycznej, realizacji bez udziału wykwalifikowanej kadry B+R, Ekspert ocenił, iż dalsza realizacja projektu badawczego/wdrożenie dotychczasowych wyników projektu było bezcelowe z ekonomicznego punktu widzenia. Projekt nie może być kontynuowany w formie niezmienionej.

Z uwagi na powyższe Ekspert ocenił kryterium jako niespełnione.

Pytanie nr 4: Jaka jest wartość wydatków kwalifikowalnych/dofinansowania projektu, proporcjonalna do zakresu zrealizowanych prac badawczych - na podstawie faktycznie poniesionych przez Beneficjenta kosztów kwalifikujących się do objęcia wsparciem, wskazanych w złożonych wnioskach o płatność?

Biorąc pod uwagę dokumentację aplikacyjną przedmiotowego projektu, pozostałe dokumenty związane z realizacją projektu (np. sprawozdania z realizacji prac), iż projekt do chwili obecnej był realizowany niezgodnie z elementarnymi zasadami, metodologią prowadzenia prac B+R, zaprezentowane dokumenty projektowe (sprawozdanie) były nie tylko nie kompletne ale jednoznacznie potwierdziły brak zastosowania metodologii badawczej niezbędnej do prowadzenia prac B+R. W świetle powyższego, jak również z uwagi na dotychczasowy sposób realizacji projektu, tj. brak udokumentowania prawidłowej realizacji projektu B+R, a co za tym idzie nie osiągnięcia zakładanych celów projektu wszystkie z dotychczas poniesionych oraz przedłożonych do rozliczenia wydatków nie mogą zostać uznane za kwalifikowane do dofinansowania w ramach projektu.

Z uwagi na powyższe Ekspert ocenił kryterium jako niespełnione.

Ekspert zewnętrzny ...w opinii z dnia 15 września 2023 r. ocenił kryterium jako niespełnione. Potwierdził, iż *Sprawozdanie z przebiegu Etapu I* „jest niepełne i nie potwierdził zastosowania prawidłowego, tj. zgodnego z dobrymi praktykami prowadzenia prac badawczo-rozwojowych procesu badawczego” ze względu na następujące braki i nieścisłości:

- „zaprezentowana dokumentacja projektowa nie nosiła znamion sprawozdania z prac B+R. Brak było nie tylko ciągłości metodycznej w zakresie realizacji poszczególnych prac B+R, ale również dokumentacji konstrukcyjnej, testowej (wyników z testów wraz z analizą statyczną) na poziomie przynależnym do realizacji metodycznych, prac badawczo-rozwojowych,
- Beneficjent nie zastosował podstawowych technik badawczych mających na celu metodyczne podejście do prac B+R - np. nie zastosowano metodyki projektowania eksperymentu (teorii eksperymentu), nie dokonano podstawowej obróbki wyników pochodzących z testów empirycznych celem przedstawienia tolerancji, poziomu błędów, podziałów ufności, etc. (co było szczególnie istotne w przypadku sygnalizowanego przez Beneficjenta braku powtarzalności wyników z prób przeprowadzonych w takich samych warunkach),
- Beneficjent pomimo zdiagnozowania zbyt małej liczebności próbek testowych nie dokonał stosownego zwiększenia liczby testów zapewniając reprezentatywność wyników. Nie dokonano również analizy możliwości przełożenia wyników prac laboratoryjnych na szerszą skalę.”

Dodatkowo Ekspert podkreślił, iż „Beneficjent nie dochował należytej staranności podczas realizacji projektu oraz niewłaściwie przeprowadził proces badawczy. (...) Przedstawione przez Beneficjenta sprawozdanie nie potwierdziło rozwiązania problemu badawczego oraz pozyskania nowej, niedostępnej na rynku wiedzy. Wnioskodawca w ramach sprawozdania nie przedstawił nie tylko jaka nowa wiedza została pozyskana, ale nie wskazano zakresu aspektów jej nowości. Ponadto z analizy zrealizowanych w ramach Etapu 1 podzadań wynikało, iż przedmiotowe działania miały co najwyżej charakter inżynierski, rozwojowy - nie zaś badawczy (...)”

Dokonując analizy szczegółowych aspektów realizowanych prac należy zwrócić uwagę na kluczowe elementy jakie są zadeklarowane we wniosku o dofinansowanie kamienie milowe, które nie zostały zrealizowane. Beneficjent nie osiągnął kamienia milowego - co w przypadku braku wcześniejszego uwzględnienia we wniosku o dofinansowanie stanowiło natychmiastowy powód do przerwania realizacji projektu oraz powiadomienia Instytucji o problemach, niemożności osiągnięcia złożonych celów projektu.

Ważnym aspektem podniesionym przez Eksperta było to, iż „Beneficjent nie dochował również rzetelności badawczej poddając procesom zgazowania materiały (odpady) niewiadomego pochodzenia oraz ograniczył się do prób przede wszystkim na odpadach ZSEE, co w wydatny sposób mogło wpłynąć na możliwość opracowania technologii adekwatnej do szerokiego, a przede wszystkim znanego zakresu zmienności wsadu do procesu technologicznego (odpadów). Dokładna znajomość materiału wsadowego jest kluczowa w aspekcie rozwoju nowej technologii dedykowanej szerokiemu zastosowaniu.”

W świetle informacji zaprezentowanych przez Beneficjenta o sposobie dotychczasowej realizacji projektu, tj. braku prawidłowej realizacji projektu od strony merytorycznej, realizacji bez udziału wykwalifikowanej kadry B+R, Ekspert ocenił, iż dalsza realizacja projektu badawczego/wdrożenie dotychczasowych wyników projektu było bezcelowe z ekonomicznego punktu widzenia.

Zarówno IZ jak również dwóch niezależnych ekspertów zewnętrznych potwierdziło, iż Beneficjent nie realizując zakresu rzeczowego projektu, tj. prac badawczych, które powinny być wykonane i ewidencjonowane w toku realizowanego projektu, nie realizował celów projektu określonych we wniosku o dofinansowanie, tym samym naruszył § ...ust 1 umowy o dofinansowanie projektu. Beneficjent nie zrealizował kamienia milowego z Etapu 1 projektu - nie wybudował urządzenia badawczego, tj. komory statycznej skrzynkowej, wsadowej z punktu widzenia ZSEE, uzupełnionej systemem ciągłego zasilania procesu zgazowania wsadem wysokoenergetycznym: odpadem RDF i

mułem węglowym z uwagi na brak dowodów potwierdzających prowadzenie badań przemysłowych.

Niezbędnym warunkiem do realizacji Etapu 2 projektu było zrealizowanie Etapu 1 badań przemysłowych. Kamień milowy z Etapu 1 miał być przedmiotem eksperymentalnych prac rozwojowych w Etapie 2. Skoro Etap 1 nie został zrealizowany to niemożliwe było osiągnięcie kolejnego etapu prac i celu projektu.

Celem projektu, zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie było opracowanie zintegrowanego urządzenia do odzysku metali z e-odpadów metodą zgazowania w środowisku pary wodnej, z katalitycznym oczyszczaniem syngazu obejmującego zarówno innowację procesową jak również produktową. Wobec powyższego Beneficjent nie realizował projektu w sposób zapewniający osiągnięcie celów projektu, tym samym założonych wskaźników, co stanowi naruszenie §... **umowy o dofinansowanie nr RPSW.01.02.00-26-00/17-00.**

Beneficjent stosownie do § 2 ust. 2 umowy o dofinansowanie zobowiązał się do realizacji Projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie i Planem prac B+R, gdzie zobowiązał się wykonać ww. prace.

Beneficjent założył we wniosku o dofinansowanie realizację wskaźników produktu, ale w trakcie kontroli nie przedstawił dowodów na potwierdzenie ich osiągnięcia na założonym poziomie.

Nieosiągnięcie wskaźników Projektu jest niezgodne z § ...gdzie wskazano, że ...*Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu. W przypadku braku osiągnięcia zakładanych wskaźników na koniec okresu realizacji Projektu Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu dofinansowania w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością docelową wskaźnika a osiągniętą wartością wskaźnika lub całości dofinansowania w przypadku nieosiągnięcia celu Projektu*

Cel projektu jest mierzony, także poprzez stopień osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu, których realizacja również nie została potwierdzona podczas kontroli przedmiotowego projektu.

Beneficjent we wniosku o dofinansowanie w sekcji *XIV. Wskaźniki* wskazał produktu oraz rezultatu wraz z wartością docelową, która miała być osiągnięta na zakończenie realizacji projektu.

Wskaźniki produktu to bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia, mierzony konkretnymi wielkościami z wartością docelową wyrażoną liczbowo na moment zakończenia rzeczowej realizacji projektu.

Natomiast, wskaźniki rezultatu to z kolei bezpośredni wpływ zrealizowanego przedsięwzięcia na otoczenie społeczno-ekonomiczne, uzyskane po zakończeniu realizacji projektu i o ile wskaźniki produktu muszą być osiągnięte na zakończenie realizacji projektu o tyle wskaźniki rezultatu mogą być osiągnięte w momencie zakończenia realizacji, bądź w okresie bezpośrednio po tym terminie – co do zasady – w okresie 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu, niemniej jednak wszystko zależy od specyfiki projektu. Wskaźniki produktu i rezultatu są ze sobą powiązane i zgodnie z umową, jeżeli cel projektu nie zostaje osiągnięty, wówczas całość dofinansowania podlega zwrotowi. Beneficjent nie osiągnął celu projektu, automatycznie nie osiągnął wskaźników rezultatu. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że owe wskaźniki nie zostały Beneficjentowi narzucone. To Beneficjent na etapie tworzenia projektu i wypełniania wniosku o dofinansowanie określił, że deklaruje i konstruuje wskaźniki, które zamierza osiągnąć realizując cel projektu. W związku z tym, należy stwierdzić, że poprzez nie osiągnięcie ww. wskaźników doszło w efekcie do sfinansowania wydatku, który nie doprowadził do realizacji założonego celu projektu.

Jednocześnie, w *Wytycznych w sprawie kwalifikowalności wydatków* w rozdziale 6.16-Rozliczanie efektów projektu wskazano, że instytucja zarządzająca będąca stroną umowy o dofinansowanie, zobowiązuje beneficjenta w umowie o dofinansowanie do osiągnięcia i zachowania wskaźników produktu oraz rezultatu zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie, a nieosiągnięcie lub niezachowanie ww. wskaźników, może oznaczać nieprawidłowość oraz skutkować nałożeniem korekty finansowej.

W związku z powyższym, bezsprzecznym faktem jest zrealizowanie przez Beneficjenta projektu w sposób niezgodny z założeniami wskazanymi we wniosku o dofinansowanie, podlegającemu w tak wskazanym zakresie ocenie merytoryczno-technicznej, wskutek której przyznano dofinansowanie. Nadmienić również należy, iż wszystkie ww. założenia projektowe brane były pod uwagę przy ocenie formalnej i merytoryczno-technicznej wniosku o dofinansowanie i miały wpływ na pozytywną ocenę tego wniosku i w konsekwencji jego dofinansowanie oraz zawarcie przez Instytucję Zarządzającą umowy o dofinansowanie projektu.

W tej sytuacji Instytucja Zarządzająca nie może uznać za kwalifikowalne wydatków poniesionych na rzeczową inwestycję wykorzystanych z naruszeniem procedur. Instytucja Zarządzająca zawarła umowę o dofinansowanie konkretnej inwestycji, w dokładnie określonym kształcie na dokładnie określony cel wskazany w ww. dokumentach.

Beneficjent podpisując Umowę o dofinansowanie zobowiązał się do realizacji projektu zgodnie z jego założeniami i powinien mieć świadomość konsekwencji swojego działania w związku z czym,

realizacja inwestycji niezgodnie z założeniami umowy o dofinansowanie, świadczy o naruszeniu jej postanowień.

Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca stwierdziła wykorzystanie pobranego dofinansowania z naruszeniem procedur obowiązujących przy wydatkowaniu środków dofinansowania, którymi są poza obowiązującymi przepisami prawa krajowego i wspólnotowego również wytyczne programowe i postanowienia umowy o dofinansowanie.

Zasady kwalifikowalności wydatków opisane w Wytycznych, regulaminie czy w umowie o dofinansowanie były znane albo powinny być znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji Projektu miał obowiązek zapoznania się z tymi dokumentami programowymi. Ponadto, Beneficjent w pkt XVI wniosku o dofinansowanie oświadczył, że zapoznał się z Regulaminem konkursu i akceptuje jego postanowienia w zakresie warunków i zasad ubiegania się o dofinansowanie w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 oraz to, iż „...jestem świadom praw i obowiązków związanych z realizacją projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020”, zobowiązując się do zapewnienia trwałości oraz osiągnięcia i utrzymania planowanych efektów Projektu opisanych za pomocą wskaźników w okresie 3 lat od płatności końcowej zgodnie z art. 71 rozporządzenia Rady nr 1303/2013 z 17 grudnia 2013 r. W związku z czym, Beneficjent zgodnie z pkt XVI wniosku o dofinansowanie miał świadomość, że przy realizacji Projektu bardzo ważnym aspektem jest dochowanie obowiązków nałożonych na beneficjenta w ramach obowiązujących przepisów prawa, wytycznych czy zapisów Umowy o dofinansowanie. Szczegółowe zasady dofinansowania projektu, który został wybrany w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 regulowane są w formie umowy, zawieranej pomiędzy beneficjentem, którego projekt został wybrany do dofinansowania, a Instytucją Zarządzającą. Umowa ta określa prawa i obowiązki beneficjenta, w tym zasady zwrotu otrzymanych środków w przypadku nieprawidłowego ich wykorzystania oraz podstawy uznania, że środki są wykorzystywane nienależycie. Cywilnoprawny charakter umowy o dofinansowanie powoduje, że w zakresie w niej nieunormowanym zastosowanie znajdują przepisy kodeksu cywilnego oraz przepisy aktów właściwych dla systemu wdrażania funduszy europejskich, takich jak ustawa wdrożeniowa, a także procedury, wytyczne i instrukcje wydawane przez właściwe instytucje zaangażowane w proces realizacji programu operacyjnego. Treść takiej umowy nie może zostać ukształtowana w sposób dowolny, gdyż zawierana jest w warunkach związania stron systemem realizacji programu operacyjnego przyjętym przez Instytucję Zarządzającą na podstawie art. 6 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach

realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Umowa o dofinansowanie jest więc elementem projektu, tj. przedsięwzięcia realizowanego w ramach programu operacyjnego.

W związku z powyższym, niewypełnienie jej postanowień przez Beneficjenta ma wpływ na realizację przez instytucję zarządzającą kompetencji do odzyskiwania kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawania decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację projektu. W przedmiotowej sprawie należy podkreślić, iż w ramach projektu, który realizowany jest na podstawie umowy o dofinansowanie, Beneficjent dysponował środkami publicznymi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, (a nie całkowicie środkami własnymi) w odniesieniu do których, gdy chodzi o ich dystrybucję oraz wykorzystywanie, obowiązują szczególnego rodzaju zasady, w tym między innymi takie zasady ogólne, jak zasada przejrzystości, czy też transparentności, a co do przestrzegania tych zasad Beneficjent był zobowiązany przez postanowienia m.in. umowy o dofinansowanie (vide: § 3 Umowy) i właśnie dla tego nie miał pełnej swobody i dyspozycyjności w podejmowaniu interpretacji zapisów umowy o dofinansowanie. Taka swoboda w kształtowaniu treści umowy o dofinansowanie pozostawałaby również w sprzeczności z art. 37 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, na podstawie którego Instytucja Zarządzająca jest zobowiązana do uwzględniania zasady równego dostępu do pomocy wszystkich kategorii beneficjentów oraz zapewniania przejrzystości reguł stosowanych przy ocenie projektu. Instytucja Zarządzająca pragnie również wskazać treść sekcji 6.2 pkt 3 Wytucznych kwalifikowalności wydatków z dnia 19 lipca 2017 r., gdzie wskazano, że wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki:

- b) jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego, w tym przepisami regulującymi udzielanie pomocy publicznej, jeśli mają zastosowanie,
- d) został uwzględniony w budżecie projektu ... lub w przypadku projektów finansowanych z FS i EFRR – w zakresie rzeczowym projektu zawartym we wniosku o dofinansowanie,
- e) został poniesiony zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie.

W przedmiotowej sprawie powyższe warunki kwalifikowalności wydatków nie zostały spełnione, bowiem nie sposób uznać za kwalifikowalny wydatku, który został zrealizowany niezgodnie z ww. postanowieniami umowy o dofinansowanie. Wytuczne w zakresie kwalifikowalności wydatków stanowią podstawę systemu realizacji RPOWŚ na lata 2014-2020, a co za tym idzie można im przyznać przymiot aktu prawa.

Naruszeniem procedur skutkujących żądaniem zwrotu przekazanego dofinansowania było niewywiązanie się Beneficjenta z procedur opisanych w umowie o dofinansowanie, Regulaminie konkursu, oraz Wytycznych kwalifikowalności wydatków (stanowiących podstawę Systemu Realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego i tym samym będących „innymi procedurami” wydatkowania środków wskazanymi w art. 207 ust. 8 u.f.p.) tj. niewywiązanie się przez Stronę z zapisów zawartych w umowie o dofinansowanie.

Zgodnie z ugruntowanym już w poprzedniej perspektywie finansowej orzecznictwem sądów administracyjnych takie istotne naruszenie przez Beneficjenta procedury obowiązującej przy wykorzystaniu otrzymanego dofinansowania, określonej w umowie o dofinansowanie, stanowi wystarczającą podstawę do przyjęcia, że zaistniała przesłanka określona w art. 207 ust. 8 u.f.p., uzasadniająca wydanie decyzji określającej kwotę dofinansowania podlegającą zwrotowi (wyrok NSA sygn. akt: II GSK 732/11).

Doszło do naruszenia § 3 ust 1 umowy o dofinansowanie stanowiącego iż: *„1. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości”*.

Ponadto doszło do naruszenia § ...przedmiotowej umowy stanowiącego iż: *„1. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu”*

W związku z powyższymi nieprawidłowościami zaistniała przyczyna rozwiązania Umowy o dofinansowanie przewidziana w §..., który stanowi, iż *„Instytucja Zarządzająca może rozwiązać niniejszą Umowę z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia, jeżeli Beneficjent (...): „(...) 2. Zaprzestał realizacji Projektu lub realizuje go w sposób niezgodny z niniejszą Umową, przepisami prawa lub procedurami właściwymi dla Programu.”*

Beneficjent nie osiągnął zamierzonych dla tego etapu efektów końcowych (kamieni milowych). Mając powyższe na uwadze należy wskazać, iż w zakresie rzeczowym projekt w zasadniczej części nie był realizowany zgodnie umową o dofinansowanie projektu. Wszystkie wskazane powyżej

odstępstwa od projektu nie zostały zgłoszone IZ, jak również na żadnym z prowadzonych etapów badań Beneficjent nie wystąpił do IZ z prośbą o wyrażenie zgody na wprowadzenie w powyższym zakresie modyfikacji w planie B+R – zgodnie z § 22 ust. 1 umowy o dofinansowanie.

Reasumując, w związku z omówionymi w niniejszej decyzji nieprawidłowościami zwrotowi podlega całe przekazane dotychczas dofinansowanie w łącznej kwocie: ... zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonych od dnia przekazania środków dofinansowania do dnia zwrotu ww. środków.

W przypadku wykrycia nieprawidłowości w wykorzystaniu środków pochodzących z funduszu UE państwa członkowskie zobowiązane są do dokonania korekt finansowych. Wynika to wprost z treści art. 98 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 (dotyczy perspektywy finansowej 2007-2013) oraz art. 143 Rozporządzenia nr 1303/2013, obowiązującego dla obecnej perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Ponadto, zgodnie z przepisem art. 125 Rozporządzenia nr 1303/2013, instytucja zarządzająca odpowiada za zarządzanie programami operacyjnymi i ich realizację zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami, a w szczególności za:

- a. kontrolę, czy dofinansowane produkty i usługi zostały dostarczone, czy wydatki deklarowane przez beneficjentów zostały zapłacone oraz, czy spełniają one obowiązujące przepisy prawa, wymagania programu operacyjnego oraz warunki wsparcia operacji,
- b. wprowadzenie skutecznych i proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniających stwierdzone rodzaje ryzyka.

Na podstawie już wyżej przywołanego art. 143 Rozporządzenia nr 1303/2013 państwa członkowskie są odpowiedzialne za zarządzanie programami operacyjnymi i ich kontrolę, w szczególności za pomocą zapobiegania, wykrywania i korygowania nieprawidłowości oraz odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych wraz z odsetkami z tytułu zaległych płatności w stosownych przypadkach.

Zgodnie z art. 143 Rozporządzenia nr 1303/2013, państwa członkowskie w pierwszej kolejności ponoszą odpowiedzialność za śledzenie nieprawidłowości, działając na podstawie dowodów świadczących o wszelkich większych zmianach mających wpływ na charakter lub warunki realizacji lub kontroli operacji, lub programów operacyjnych oraz dokonując wymaganych korekt finansowych. W myśl ust. 2 ww. przepisu państwo członkowskie dokonuje korekt finansowych wymaganych w związku z pojedynczymi lub systemowymi nieprawidłowościami stwierdzonymi w operacjach lub programach operacyjnych. Korekty dokonywane przez państwo członkowskie

polegają na anulowaniu całości lub części wkładu publicznego w ramach programu operacyjnego. Państwo członkowskie bierze pod uwagę charakter i wagę nieprawidłowości oraz straty finansowe poniesione przez fundusze.

Analiza przepisów prawa Unii prowadzi więc do jednoznacznej konstatacji, iż wykrycie naruszenia czy to tego prawa, czy też prawa krajowego i uznanie go za nieprawidłowość, w rozumieniu art. 2 pkt 36 Rozporządzenia 1303/2013, prowadzi do powstania obowiązków ustanowionych prawem unijnym, a wiążących się z wykryciem nieprawidłowości, w tym obowiązku nałożenia korekty finansowej i odzyskania przez państwo członkowskie kwot wydatkowanych nieprawidłowo.

W analizowanej sprawie, jak powyżej omówiono, zastosowanie znajduje więc definicja „nieprawidłowości” zawarta w przywołanym art. 2 pkt 36 Rozporządzenia nr 1303/2013, bowiem Beneficjent poprzez swoje zaniechanie dopuścił się naruszenia procedur obowiązujących w ramach RPOWŚ 2014-2020 i nie sposób jest również wykluczyć, iż popełnione przez Beneficjenta omówione powyżej naruszenie, miało wpływ na budżet Unii Europejskiej. Beneficjent poprzez zrealizowanie inwestycji niezgodnie z założeniami wniosku o dofinansowanie, umową o dofinansowanie oraz regulaminem konkursu naraził budżet Unii Europejskiej na sfinansowanie faktycznie niewykonanego wydatku, który nie doprowadził w rezultacie do realizacji założonego celu.

Instytucja Zarządzająca na podstawie art. 9 ust. 2 pkt 7-8 ustawy wdrożeniowej zobowiązana jest do kontrolowania wykonywania wszelkich obowiązków ciążących na beneficjencie na skutek postanowień umowy i przepisów prawa oraz w przypadku stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości jest obowiązana do wymierzenia stosownej korekty finansowej.

W związku z czym, środki EFRR wykorzystane z naruszeniem procedur winny podlegać zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Materialnoprawne przesłanki zwrotu przez Beneficjenta środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich określa art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Zgodnie z tym przepisem w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184, podlegają zwrotowi przez beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od doręczenia ostatecznej decyzji stwierdzającej ten obowiązek.

W przypadku zaistnienia przesłanek skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w formie decyzji (vide: art. 207 ust 9 u.f.p. i odpowiednio art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy wdrożeniowej).

Nie ulega wątpliwości, że w przypadku zaistnienia okoliczności skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w trybie administracyjnym. Ponadto należy podkreślić, że z normy zawartej w art. 207 u.f.p. wynika, że procedury zwrotu, o których mowa w tym przepisie mają charakter powszechnie obowiązującego przepisu prawa.

W tym stanie rzeczy przesłanki zwrotu środków determinuje treść art. 207 u.f.p. Istotą postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu środków jest wyłącznie stosunek administracyjny, który wymaga ustalenia jednej z przesłanek o których mowa w art. 207 u.f.p.

W ocenie Instytucji Zarządzającej w okolicznościach przedmiotowej sprawy zachodzi przesłanka o której mowa w art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Obowiązek zwrotu środków przez Beneficjenta jest następstwem ich wykorzystania z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p.

Zgodnie z art. 184 obowiązującej ustawy o finansach publicznych wydatki związane z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, są dokonywane zgodnie z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.

Słowem "procedura" określa się zazwyczaj normowany przepisami lub zwyczajami sposób prowadzenia lub załatwienia jakiejś sprawy. Pod pojęciem „inne procedury obowiązujące przy wykorzystaniu środków", o których mowa w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 u.f.p.) należy w związku z tym rozumieć reguły postępowania obowiązujące przy wykorzystywaniu środków pomocowych. Wspomniane reguły nie są przedmiotem regulacji prawa unijnego. Z kolei w prawie krajowym systemy realizacji programów operacyjnych krajowych i regionalnych tworzone są przede wszystkim aktami nie mającymi waloru przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Projekty są realizowane przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie, która stanowi podstawowe źródło uprawnień i obowiązków jej stron, w tym beneficjenta. Wzór umowy o dofinansowanie jest elementem systemu realizacji programu operacyjnego. Wspomniany wzór umowy składa się także na dokumentację konkursową. Uczestnik konkursu ma możliwość zapoznania się z warunkami umowy, w tym z zasadami obowiązującymi przy wykorzystaniu dofinansowania i swobodnego podjęcia decyzji o nawiązaniu stosunku prawnego na zasadach określonych w umowie. W przypadku zawarcia umowy o dofinansowanie

zgodnie z przyjętym przez właściwą instytucję wzorem reguluje również procedurę realizacji projektu. Przy takich rozwiązaniach przyjętych w prawie krajowym, należało uznać, że racjonalny ustawodawca stanowiąc w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 u.f.p.) o „innych procedurach” obowiązujących przy wykorzystywaniu środków finansowych musiał uwzględnić rangę przepisów regulujących omawianą kwestię. Nadanie analizowanemu terminowi innego znaczenia prowadziłoby do sytuacji, w której odzyskiwanie kwot dofinansowania na podstawie art. 211 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 207 ust.1 u.f.p.) byłoby wyłączone. Taką sytuację należy wykluczyć, gdyż nie sposób przyjąć, że ustawodawca wprowadził rozwiązania, które w istocie nie byłyby możliwe do stosowania (vide: Wyrok NSA z dnia 19.06.2012 r., sygn. akt II GSK 732/11). Z jednej strony, prawa i obowiązki Beneficjenta określa umowa o dofinansowanie zawarta w dniu 22 maja 2018 r. z drugiej, stosunek prawny jest kształtowany postanowieniami dokumentów opracowanych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w tym: „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków”.

Zasady kwalifikowalności wydatków były znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji Projektu Beneficjent miał obowiązek zapoznania się z wytycznymi oraz procedurami postępowania wskazanymi w umowie o dofinansowanie projektu. Beneficjent korzystając z możliwości, jakie daje regionalny program operacyjny musi się dostosować do jego wymogów. Jeżeli program stawia określone wymagania, należy je spełnić, by skorzystać z możliwości dofinansowania projektu. Ustalone kryteria, jak i wytyczne wiążą w równym stopniu wszystkich beneficjentów (por. wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 23.08.2011 r. sygn. akt II SA/Bd 672/11, wyrok NSA z 18.05.2011 r. sygn. akt II GSK 817/11, wyrok NSA z 16.11.2010 r. sygn. akt II GSK 1234/10).

W związku z powyższym, naruszenie przez Beneficjenta postanowień umownych zawartych w umowie o dofinansowanie jest naruszeniem obowiązujących procedur i skutkuje uznaniem wydatku za niekwalifikowalny i podlegający zwrotowi.

W obu ww. dokumentach tj. Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków oraz w umowie o dofinansowanie projektu, stanowiących element składowy systemu realizacji regionalnego programu operacyjnego, zawarto zasadę, iż aby wydatek mógł być uznany za kwalifikowalny musi być poniesiony zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego i

krajowego, w tym zgodnie z procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu, a wynikającymi z podpisanej umowy o dofinansowanie.

W związku z powyższym, naruszenie przez Beneficjenta postanowień umownych zawartych w umowie o dofinansowanie jest naruszeniem obowiązujących procedur i skutkuje uznaniem wydatku za niekwalifikowalny i podlegający zwrotowi.

Wydatki poniesione przez Beneficjenta w ramach projektu zostały zrealizowane z naruszeniem zapisu § ...umowy o dofinansowanie, a co za tym idzie zostały poniesione z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, w związku z czym podlegają zwrotowi. Bezsprzecznym jest, że Beneficjent nie zwrócił środków dofinansowania w wysokości:

...zł wraz z odsetkami.

Mając powyższe na uwadze, Instytucja Zarządzająca stwierdza, że zachodzi podstawa do wydania decyzji określającej kwotę zwrotu środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w odniesieniu do spółki ...w łącznej wysokości: **...zł (słownie: .../100) wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych** jak w pkt 1 osnowy decyzji wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Termin początkowy naliczania odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych ustalono od dnia przekazania transz środków dofinansowania wykorzystanego z naruszeniem procedur, jak w pkt 2 osnowy decyzji.

Sposób płatności winien nastąpić w formie przelewu środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, o których mowa w pkt 1 wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, o których mowa w pkt 2 w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach nr 86 1020 2629 0000 9402 0342 7457 prowadzony w PKO Bank Polski S.A.

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydając niniejszą decyzję oparł się o stan faktyczny i prawny według chwili jej wydania, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności faktyczne sprawy.

W świetle powyższego Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 orzeka jak w sentencji.

Pouczenie

Decyzja jest nieostateczna w administracyjnym toku instancyjnym. Zgodnie z art. 207 ust. 12a u.f.p. Strona może złożyć do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 127a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. k.p.a. przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Strona może zrzec się prawa do wniesienia do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Zgodnie z art. 127a § 2 k.p.a., z dniem doręczenia Organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Stronę postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Wpis od skargi w sprawie należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem wynoszącej ponad 100 000,00 zł wynosi 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000,00 zł i nie więcej niż 100 000 zł. Strona ma możliwość ubiegania się przed sądem o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy.

W przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są: wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji. Jeżeli Beneficjent nie zwróci środków wraz z odsetkami w terminie 14 dni od dnia upływu terminu o którym mowa wyżej, wówczas zostaje wykluczony z możliwości otrzymania kolejnych środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich. Okres wykluczenia rozpoczyna się od dnia kiedy decyzja stała się ostateczna zaś kończy się z upływem trzech lat od dnia dokonania zwrotu tych środków.

**MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

RENATA JANIK

(dokument podpisano elektronicznie)

Otrzymuje(a):

- 1) ...;
- 2) a/a.